

SOUTH DAKOTA
**Parental Rights
and Procedural
Safeguards**

နကီၢ်ရၢၢ်ကွၢ်အတၢ်ဆဲးကျိး လၢကူၣ်သုလီၤဆီအဂီၢ်

ကီၢ်ရၢၢ် - ဝံသးစူၤထၢန့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလၢအံၤ လၢတၢ်လွဲၢ်န့ၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ်ထၢန့ၣ်လီၤ လံာ်ကျဲးစဲဖဲအံၤတက့ၢ်

ကီၢ်ရၢၢ်တၢ်ဆဲးကျိး -

လီၤတဲမိနီၣ်ဂံၢ် -

အံၤမ့(လ) -

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်မိၢ်ပၢ် အမူဒါအကါဒိၣ်ကတၢၢ်တဖၣ်အကျါတခါ ဖဲအလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အဖိအခါန့ၣ်လီၤ. **တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ** အတၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ လၢကိၣ်ဖိ 3 - 21 န့ၣ်အဂီၢ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကမ့ၢ်တၢ်ဃုတခါလၢ မိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဃုထၢအီၤသ့ ဖဲအဖိတဖၣ် ဘၣ်ဂဲၤပျၢၢ်ဂဲၤဆး ဒီဖျါလၢကွဲၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ထီၣ်လၢ နဖိအံၤ ဘၣ်ဂဲၤပျၢၢ်ဂဲၤဆး လၢတၢ်မၤလိမၤဒီး, တၢ်ရဲလိာ်မုၢ်လိာ် မ့တမ့ၢ် သးတၢ်တူၢ်ဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်န့ၣ်လၢ နကမၤသကိးတၢ်ဒီး ကိၣ်အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ ဒ်သိးကဆၢတံၢ်အကျါအကျဲလၢ ကမၤစၢၤနဖိအဂီၢ်လီၤ. ကိၣ်ဖိလၢအဘၣ်ဂဲၤပျၢၢ်ဂဲၤဆးလၢကိၣ်တဖၣ်န့ၣ် တကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီအတၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤကိးဂၤဒီးဘၣ်.

လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဘျီအံၤ အတၢ်ပညိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒ်သိးကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢအကါဒိၣ် ဘၣ်ဃးဒီးနတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဒ်**ဖိသ့ၣ်ကွဲၣ်**အမိၢ်ပၢ်တဂၤအသိး ဖဲ South Dakota အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝံသးစူၤကွၢ်သမံသမိးအီၤ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတက့ၢ်. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ လၢကနီၣ်ပၢ် ကိၣ်စဲၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်န့ၣ်, ဆဲးကျိး တၢ်ကရၢကရိတဖျါလၢလၢ လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤဟံၣ်အမံၤ ဖဲလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအံၤအကတၢၢ်, နလီၢ်ကဝီၤကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ် ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်မူဒါခိၣ်, မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါအီၤတက့ၢ်.

ပုၤတဂၤလၢအိၣ်ဒီးကွဲၣ်တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်သဲး (IDEA) န့ၣ် မ့ၢ်ကီၢ်စၢၤဖျါတၢ်ဘျၢသဲး လၢအလိာ်ဘၣ်ကိၣ်တဖၣ် လၢကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီဆီ အတၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤတဖၣ် ဒီးတၢ်မၤအကျါအကွၢ်လီၤဆီတဖၣ် လၢကိၣ်တဖၣ်ကဘၣ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲန့ၣ်လီၤ. ကိၣ်စဲၣ်တၢ်ဘျၢသဲးအံၤ ပၣ်ဃုာ်စ့ၣ်ကိးဒီး တၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤဆူ ကိၣ်ဖိလၢလိာ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. နမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်ကွဲၣ် လၢ IDEA အဖိလၢတဂၤအမိၢ်ပၢ်န့ၣ်, လံာ်ဟံးဃာ်အံၤ မ့ၢ်နတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ လၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤအကျါအကွၢ်အတၢ်ဒိသဒါတဖၣ် ဒီးတဲနီၣ်ပၢ်န့ၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီန့ၣ်လီၤ.

**** လံာ်မံၢ်ပျၢၢ်လၢအိၣ်ဒီးပျၢၢ်သ့ လၢလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ ဒ်တဘျီအပူၤအံၤ တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤ လံာ်မံၢ်ပျၢၢ်တၢ်ကွဲးဖျါတဖၣ် ဒီးအညီပညိၣ်တဖၣ် အလံာ်ကဘျိးပၤ ဖဲအလီၢ်ခဲကတၢၢ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.**

မိၢ်ပၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် လၢတၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ ဒ်ဖိသ့ၣ်ကွဲၣ်အမိၢ်ပၢ်တဂၤအသိးန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပျၢၢ်ထီၣ်အီၤ ဖဲလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအံၤအပူၤ ဒီးပၣ်ဃုာ်စ့ၣ်ကိးဖဲ South Dakota ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ အ **South Dakota အတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် (ARSD) တၢ်ဘျၢသဲးအဆၢဖိ 24:05** အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ယၢၤထီၣ်လံာ်အမံၤလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ် လၢတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အဂီၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤဟံၣ်အီၤ ဒ်အကြးအဘၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤအကျါအကွၢ်အတၢ်ဒိသဒါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်လိာ်ဘၣ်အီၤလၢ IDEA အဖိလၢအသိးန့ၣ်, တၢ်ယၢၤထီၣ်လံာ်အမံၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လီၤလီၤဆီဆီ လၢ **IDEA အတၢ်နီၤဖး (ခ) (34 CFR တၢ်နီၤဖး 300)** အဂီၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပျၢၢ်ထီၣ်အီၤ လၢလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအံၤအပူၤ ဒ်လံာ်ကွၢ်သတြဲၤဆူညါတခါအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ကွဲးပျၢၢ်အီၤ ဒ်တၢ်ကွဲးကျါတၢ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီတဖၣ်ဖဲ South Dakota ကိၣ်စဲၣ် တၢ်ဘျၢသဲးဒီး IDEA အ**တၢ်နီၤဖး (ခ) (34 CFR တၢ်နီၤဖး 300)**, ကိၣ်စဲၣ်တၢ်ဘျၢသဲးအပူၤ အသိးန့ၣ်လီၤ. ဝံသးစူၤကွၢ် သဲးတၢ်ဘျၢ ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤဟံၣ်အီၤ လၢကူၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး လၢအဘၣ်ထွဲအဂီၢ်တက့ၢ်.

ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်

SD ကူၣ်သ့ဝဲၤကျါ	SD မိၢ်ပၢ်တၢ်ဘျးစဲ	ကွဲၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢ SD အဂီၢ်
ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် 800 Governors Drive Pierre, SD 57501-2294 တၢ်ကလုာ် - (605) 773-3678 ဖဲး(စ) - (605) 773-3782 https://doe.sd.gov/sped/	3701 W. 49th Street, Suite 102 Sioux Falls, SD 57106 1-800-640-4553 www.sdparent.org	2520 East Franklin Pierre, SD 57501 1-800-658-4782 (တၢ်ကလုာ်/TTY) မ့တမ့ၢ် (605) 224-8294 https://drsdlaw.org/

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတဖၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်ညီၣ်န့ၢ်.....	5
တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျါအကွၢ် တၢ်ဒိသဒါ အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအဂီၢ်.....	5
မိၢ်ပၢ် အတၢ်ဟံၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်.....	5
မိၢ်ပၢ်အတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ.....	6
မိၢ်ပၢ် အဒိပညီ.....	6
တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢ တၢ်သမံသမိးထံအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်.....	6
တၢ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖီလၢ် အဒိပညီ.....	7
မိၢ်ပၢ်ကွၢ်ထွဲမိသၣ် အဒိပညီ.....	7
တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢတၢ်တိၣ်မၤမၤတဖၣ်အဂီၢ်.....	7
တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢ တၢ်က့ၤသမံသမိးထံအဂီၢ်.....	8
တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအဂၤအတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်.....	8
တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိ.....	9
တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်သမံသမိးထံ လၢအသဘျူ.....	10
တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်.....	11
တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်.....	11
တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါအတၢ်ခူသ့ၣ် ဒီးတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်.....	11
တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ မိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဘၣ်ဃး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ အတၢ်ခူသ့ၣ် ဒီးတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်အိၣ်အဂီၢ်.....	11
တၢ်ဘီၣ်ဘၣ်က့ၤ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် မဲမိၢ်ပၢ်ဃုထီၣ်အခါ.....	15
တၢ်ဆုၤဒီး ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢတၢ်ဒုးလူၤဟံၣ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ပီတုအတၢ်ဖိတၢ်ကမီၤတဖၣ် ဒီးတၢ်ဆုၤဒီးတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်.....	16
မိၢ်ပၢ်အတၢ်ပျဲထီၣ်ဖိတဖၣ်က့ၢ် မဲနီၣ်တဂၤပၤက့ၢ်တဖၣ်.....	16
ဖိသၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဒုးထီၣ်အိၣ်က့ၢ် မဲနီၣ်တဂၤပၤက့ၢ်တဖၣ် ဒီးဖျါအမိၢ်ပၢ်တဖၣ် မဲ FAPE တအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အခါ.....	16
ဖိသၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဒုးထီၣ်အိၣ်က့ၢ် မဲနီၣ်တဂၤပၤက့ၢ်တဖၣ် ဒီးဖျါအမိၢ်ပၢ်တဖၣ် မဲ FAPE အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အခါ.....	17
တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် က့ၢ်မိလၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ်တဖၣ်.....	18
တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် က့ၢ်မိလၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ်တဖၣ်.....	18
တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်လၢအဆိတလဲ တၢ်ပျဲထီၣ်က့ၢ်.....	19
တၢ်အိၣ်ဖျါလၢအဆၢတၢ်တံၢ်မိသၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါဒီးတၢ်အစၢလၢကဲထီၣ်သးသ့တဖၣ်.....	19
တၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆီ ဒီးတၢ်အစၢလၢကဲထီၣ်သးသ့တဖၣ်.....	20
တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီးကနဲၣ် ဒ်တၢ်ဘျူသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် က့ၢ်မိလၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.....	21
တၢ်ဒိသဒါလၢ ပုၤက့ၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ် လၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ်အိၣ်ဒီး.....	22

တၢ်ဂ့ၢ်ညီၣ်န့ၢ်

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ် တၢ်ဒီသဒါ

အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအဂီၢ်

34 CFR 300.504(a) & (b); ARSD 24:05:30:06.01

တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တၢ်ဒီသဒါတဖၣ် အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ အလံာ်ကွဲးဒိအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၢ် လၢအမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ကွၢ် အမိၤအပၢ် အစ့ၤကတၢၢ် လၢကွၢ်တၢ်သိၣ်လိန့ၢ် တၢ်န့ၣ်တဘျီန့ၢ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးန့ၢ် လံာ်ကွဲးဒိတဘျီ ဖဲလၢ -

1. လၢတၢ်ဆၢခီအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိး မ့ၢ်တဖၣ် တၢ်ယုထီၣ် ခီဖျိလၢန့ၢ် လၢတၢ်သမံသမိးထံးန့ၣ်ဖိအဂီၢ်အဖီခိၣ်,
2. လၢနတၢ်ယုထီၣ်အဖီခိၣ်,
3. ဖဲန့ၣ်အံၤ တၢ်ကသိၣ်အီၤသီအီၤ လၢအကျိၤအကပူၤ လၢအဆီတလဲ နဖီအတၢ်ဟ်လိၣ်ဟ်ကျဲတဖၣ်အခါ,
4. ဖဲန့ၣ်တၢ်ပတံထီၣ်အဆိကတၢၢ် လၢကီၢ်စ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အတၢ်ဟ်ဖျါတဖၣ် မ့ၢ်တဖၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၢ် **ဒ်တၢ်ဘျုးသဲစးအိၣ်အသိး** လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ် ဖဲကွၢ်တၢ်သိၣ်လိန့ၢ်အပူၤဝံၤအလီၤခဲ.

တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒီသဒါတဖၣ် အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ အကလံာ်ကွဲးဒိတဘျီအံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်ကတီၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ် အပၢ်ယဲၤသန့အပူၤန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒီသဒါတဖၣ်န့ၢ် မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

- တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒီသဒါတဖၣ်န့ၢ် ဟ်လီၤခိၣ်တဖၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် ဘၣ်သးနကရဲၣ်လိာ်ခါလိာ်သးဒီးကွၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၢ်လီၤ.
- တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒီသဒါအကါဒိၣ်ကတၢၢ်တဖၣ်အကျိၤ တခါန့ၢ် မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဟ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ် လၢနဖီအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပူၤန့ၢ်လီၤ.
- နမ့ၢ်ဂ့ၢ်လိာ် ကွၢ်အတၢ်ဆၢတၢ်န့ၢ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ် အတၢ်ဘျီဆဲးတၢ်ယုထီၣ်အခါမံၤ ပၣ်ယုာ်ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပီတုၣ်ဒ်တၢ်ဘျုးသဲစးအိၣ်အသိး (ကွၢ်ဖဲကဘျီပုၤ 26) န့ၢ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ် အတၢ်ဟ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်

34 CFR 300.322; ARSD 24:05:25:16

"တၢ်ဟ်ဖျိၣ်မၤသကိး" အခီပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်လံၤန့ၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢကဟ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ် ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ် ဒီးတၢ်ထီၣ် IEP ကရူၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤဆီအီၤ လၢဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ် ခီဖျိကီၢ်ရဲၣ် ဒ်သိးမိၢ်ပၢ်တဖၣ် ကသ့ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်, ရဲၣ်ကျဲတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ ဘၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤ ခဲခီယာ်ပၤကသ့အဂီၢ်လီၤ.

- မိၢ်ပၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဟ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ဖဲ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်သမံသမိးထံ, တၢ်ဟ်ပနီၣ်, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဟ်လိၣ်ဟ်ကျဲ လၢအဖီအဂီၢ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အကြးအဘၣ်လၢအကလီ (FAPE) အဂီၢ်လီၤ.
- မိၢ်ပၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကသ့ထီၣ် IEP တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဖဲအဆၢကတီၢ်တကတီၢ်လၢလၢ လၢကကွၢ်ထံကွၢ်ဆး ဒီးကွၢ်ကဒါက့ၤ IEP ဒ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤအသိးန့ၢ်လီၤ.

IEP ကရူၢ်

ARSD 24:05:27:01.01

ကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်တဖျါန့ၢ်စ့ၢ်အံၤ ကြးမၤလီၤတၢ်ဝဲလၢ IEP ကရူၢ် လၢကွၢ်ဖိအိၣ်ဒီးကွၢ်ကွၢ်တဖၣ်အဂီၢ်အံၤ ကပၣ်ယုာ်ဒီး ကရူၢ်ဖိလၢလၢတဖၣ်န့ၢ်လီၤ -

- (1) ကွၢ်ဖိမိၢ်ပၢ်တဖၣ်,
- (2) ကွၢ်ဖိကူၣ်သ့ညီၣ်န့ၢ် ကွၢ်သရၣ်တဘျီစ့ၢ်တဂၤ ဖဲကွၢ်ဖိအံၤ မၤလိတၢ် မ့ၢ်တဖၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် မၤလိတၢ် ဖဲကူၣ်သ့ညီၣ်န့ၢ်ယၢၤလီၤကဝီၤအခါ,
- (3) ကွၢ်ဖိကူၣ်သ့လီၤဆီကွၢ်သရၣ် တဘျီစ့ၢ်တဂၤ, မ့ၢ်တဖၣ် မ့ၢ်ကြးမ့ၢ်ဘၣ်န့ၢ်, ပုၤဟ့ၣ်ကွၢ်ဖိကူၣ်သ့လီၤဆီ အစ့ၤကတၢၢ်တဂၤ,
- (4) ကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်အပူၤခၢၣ်စး လၢအမ့ၢ်ပုၤလၢ -
(က) ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ လၢကဟ့ၣ်လီၤ မ့ၢ်တဖၣ် အံၤထွဲကွၢ်ထွဲ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်သိၣ်လိလၢအဘၣ်တၢ်ဒီးအိၣ်ထီၣ်အီၤ လီၤလီၤဆီဆီ ဒ်သိးကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဆူ ကွၢ်ဖိအိၣ်ဒီးကွၢ်ကွၢ်တဖၣ် အတၢ်လိၣ်ဘၣ်လီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်အဂီၢ်,
(ခ) အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် ဘၣ်သးကူၣ်သ့ညီၣ်န့ၢ် လံာ်ညီၣ်သိၣ်ဒိၣ်, ဒီး
(ဃ) အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် ဘၣ်သးဂီၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ယၢၤ လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ လၢကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်,

(5) ပုၤတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ် လၢအကျိၤထံး တၢ်သိၣ်လိအတၢ်တဲဖျါအိၣ်ဒီးအဂီၢ်အဝီ လၢတၢ်သမံသမိးထံးအစၢတဖၣ်သ့ဝဲ လၢအမ့ၢ် ကရူၢ်ဖိလၢအဘၣ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်အီၤဖဲ တၢ်နီၤဖးအဒု 2 တုၤ 6 လၢအပၣ်ယုာ်ဖဲ တၢ်နီၤဖးအံၤအပူၤ,

(6) လၢမိၢ်ပၢ် ဒီးကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ် အတၢ်ဆၢတၢ်အဖီခိၣ်န့ၢ်, ပုၤအဂၤတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် မ့ၢ်တဖၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါခဲနီၤလီၤဆီ ဘၣ်သးဒီးကွၢ်ဖိ လၢအပၣ်ယုာ်ဒီး တၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢအဘၣ်ထွဲ ဒ်အကြးဝဲဘၣ်ဝဲအသိး,

(7) မ့ၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲန့ၢ်, ပုၤကွၢ်ဖိ, ဒီး

(8) တၢ်ဆီတလဲအတၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤ အပူၤဟ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ် ဒ်အဘၣ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်အီၤဖဲ § 24:05:25:16.01 ဒီး 24:05:25:16.02.

တၢ်ဆၢတၢ်လၢ တၢ်သ့ၣ်ညါ ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ အတၢ်သ့ၣ်ညါခဲနီၤ လၢပုၤတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်အီၤ ဖဲလံာ်တၢ်နီၤဖးအပူၤအံၤ တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤ ခီဖျိပုၤပၣ်ယုာ် (မိၢ်ပၢ်တဖၣ် မ့ၢ်တဖၣ် ကီၢ်ရဲၣ်) လၢအကွၢ်မ့ၢ် ပုၤတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ် လၢကကွၢ် IEP ကရူၢ်ဖိအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. ကီၢ်ရဲၣ် ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါ ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိအဂၤ လၢ IEP ကရူၢ်ပူၤအံၤ ကကဲစ့ၢ်ကိး ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤခၢၣ်စး ဖဲနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်နီၤဖးအပူၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤမဲသ့ၣ်မံသးအီၤအခါန့ၢ်လီၤ.

4. နက်ဝီရန်ကုန်အိမ်မှတစ်ဆင့်တပ်သမံသမိထံ လာ IDEA တပ်ဘွဲ့ဆွဲတပ်ကုန်လိာ်ဘွဲ့လိာ် အကျိအကျဲတဖု်(ဒ်အမု် - တပ်ကျဲဘု်လိာ်, တပ်ဆိုးထိာ်တပ်သျှာ်တမံသမိထံတမု် ဒ်တပ်ဘျဲသမံသမိထံအသီး) ဘု်နု်, တပ်အံတမု်တပ်လု်သျှာ်ခါပတပ် အဖိသျှာ်မူခါလတပ်ဘု်ထံနု်အိမ် လာကပ်လိာ်ဟ်ကျဲ, ဟ်ပနီာ်, ဒီးသမံသမိထံ နဖိ မုတမု် တပ်လိာ်ဘု်တဖု် ဘု်ဃးဒီး မိပ်ပာ်အတပ်ဟ့ာ်ပျဲ, တပ်သမံသမိထံ, ဒီးတပ်ကုသမံသမိထံအဂီာ်ဘု်.

ဖီသုဉ်အံ၊ မ့အိဉ်လာဒိဉ်အတဒိသဒါဖီလံ ဒီးမ့တအိဉ်ဆိးဒီး အမိပံနံ၊ ကိရံကိအံ၊
တလိဉ်တံဟုဉ်ပျဲလာမိပံအအိဉ် လာတံသမံသမိထံ အနိဉ်ထံးနိဉ်တံအဂီ
ဒ်သီးကဆာတံဝဲလာ မ့ဖီသုဉ်အံ၊ အိဉ်ဒီးက့ကွဉ် ဖဲလာ -

1. ကိရ်ဇုန်ကွီအံ၊ ယုထံဉ်န့ၣ်မိၣ်ပၢ်အိၣ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲတသု
ဖဲအမၤတၢ်ဂုၤကျဲးစးထဲးဂံၢ်ထဲးလၢ လၢအကြးအဘၣ်ဝံၤအလီၢ်ခိ၊
2. မိၣ်ပၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ပတုၣ်ကွီၣ်အံၤ
ဒ်ကီၢ်စဲၣ်တၢ်ဘျုးသဲးစးအိၣ်ဝဲအသိး၊ **မုတမ့ၢ်**
3. ပှၤစံၣ်ညီၣ်ကွီၣ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် ဆူပှၤတဂၤစုၣ်စုၣ် လၢတမ့ၢ်မိၣ်ပၢ်အအိၣ်
လၢကမၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဆၢတံၢ်တဖၣ် ပုၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်ဆၢတံၢ်လၢ
တၢ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ် ဒီးပှၤတဂၤစုၣ်စုၣ်အံၤ
ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဟ့ၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢတၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်

34 CFR 300.300(b); ARSD 24:05:27:04.01

နဂါးရုပ်ကိုအံ့၊ ကဘဉ်အိဉ်ဒီး နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ တချုးဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ လီၤလီၤဆိဆိ ဆွဲန့ၣ်အိဉ် လၢအဆိကတၢ်တဘျီအခါန့ၣ်လီၤ.

- 1) ကီရိရုံကွဲအံ၊ ကဘၣ်မတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ လၢအကြးအဘၣ် ဒံသိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ် နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် တချးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်မိ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအကြးအဘၣ် **လၢအဆိကတၢ်တဘျီ**အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- 2) နမ့ၢ်တစံးဆာတၢ်ယုန့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢန့ၣ်မိကဒီးန့ၢ် ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲ လၢအဆိကတၢ်တဘျီအဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ်လိာ်လၢကဟ့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ, မ့တမ့ၢ် လၢခံပတုၣ်ကွဲၣ်နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢလိာ်တၢ်ကွဲးန့ၣ်, နကီရိရုံကွဲအံၤ စူးကါ IDEA တၢ်ဘျါဆဲးတၢ်ဂီၢ်လိာ်ဘျီလိာ် အကျါအကွၢ်တဖၣ် (ဒံအမ့ၢ် - တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်, တၢ်ဆိုးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ် ဒံတၢ်ဘျါတဲးစးအိၣ်အသိး) လၢကစူးကါတၢ်ဖိတၢ်ကမီၤဒီးသမၢ်ကွံာ် နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲတအိၣ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်မိ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲအဂီၢ် **တသ့ဝဲဘၣ်**န့ၣ်လီၤ.
- 3) နမ့ၢ်ဂီၢ်လိာ်လၢကဟ့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ, လီၤတူၢ်လီၤကၢ်လၢ ကစံးဆာတၢ်ယုထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢန့ၣ်မိကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် လၢအဆိကတၢ်တဘျီအဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် လၢခံနပတုၣ်ကွဲၣ်နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢလိာ်တၢ်ကွဲး, ဒီးကီရိရုံကွဲမ့ၢ်ပတုၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်မိ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲန့ၣ်, နကီရိရုံကွဲအံၤ -

နမူနာဖွဲ့စည်းမှု အမိန့်ပေးလမ်းစာအရ လာသည့်ကိစ္စများကို မှတ်တမ်း
မိမိပေးကွက်လုပ်ကိုင်မှုနှင့် တက်ကယ်မှုအမိန့်ပေးကွက်အသုံး ဖန်တီးမှုအား
တစ်စိတ်တစ်ဒေသသုံး လက်ကမ်းတက်ကိုင်မှုနှင့်တက်ကိုင်မှု
အတိုင်းအတာတစ်ခုလုံး လက်ကမ်းအကိုင်အခန့်လေး

ကီစီစီအံ၊ ကဲမိပ်တသု၊ ဖဲလာဖိသုအံ၊
အိပ်လာပဒိပ်အတၢ်ဒီသဒါအဖီလာအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖီလၢ အခိပညီ

34 CFR 300.45; ARSD 24:05:13:01

တၢ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအစီလာ် ဒ်အဘၣ်တၢ်စူးကါအိၣ်
ဖဲ IDEA အပူၤအံၤ အခိပညၢ်မ့ၢ်ဖိ ဖိသၣ်လၢ-

- [illegible]

လာတမ္ဗာ - တာ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒီးသဒါအဖီလၢ်အံၤ၊
တပၣ်ဃာ်ဒီး ဖိသၣ်လာတၢ်ကွၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အီၤ လၢအအိၣ်ဒီး
မိၢ်ပၢ်လၢအကွၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တာ် လၢအဓိပညီတုၤထီၣ်ဘးဒီး
မိၢ်ပၢ်န့ၣ်လီၤ.

မိပ်ပင်ကွက်ထွဲဖိသည့် အခါပညာ

34 CFR 300.519; ARSD 24:05:30:15

ကိရ်ရ်တဘၣ်စုၣ်စုၣ်အံၤ ကြးဒုးအိၣ်ထီၣ်
 တၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ်
 လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤမူဒါလၢမိၢ်ပၢ်ကွၢ်ထွဲမိၣ်သၢၣ်အဂီၢ်
 ဒံးဒီးကမၤလီၤတံၢ်လၢ မိၣ်သၢၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အံၤ
 ဘၣ်တၢ်ဒီသဘၢအီၤ ဖဲအမိၢ်ပၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤအိၣ်ပညီ ဖဲ ၆
 24:05:13:04 အသီးအံၤ တၢ်ပၢ်ပုၣ်အီၤတသ့,
 ဒီးဖဲလၢတၢ်ထံးဂံၢ်ထဲးတၢ် အကြးအဘၣ်ဝံၣ်အလီၢ်ခဲန့ၣ်, ကိရ်ရ်အံၤ
 ဃုထံၣ်တၢ်လီၢ်ပၢ်ကွၢ်မိၢ်ပၢ်တသ့ဝဲအခါ မ့တမ့ၢ် မိၣ်သၢၣ်အံၤ
 မၢ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒီသဘၢအဖီလၢ မ့တမ့ၢ် မိၣ်သၢၣ်အံၤ
 မမ့ၢ်ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ်လၢတအိၣ်ဒီးပုၤကွၢ်ထွဲအီၤ
 ဒ်အဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤအိၣ်ပညီဖဲ McKinney-Vento တၢ်မၤစၢၤ
 ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ်သဲးစး တၢ်နီၤစး 725(6),
 ဒ်အဘၣ်တၢ်ဘီၣ်ဘၣ်မၤဂ့ၤထီၣ်က့ၤအီၤ ဖဲလၢယၤန့ၤအီၤရံၤ 1 ဝီ, 2009
 အခါန့ၣ်လီၤ. ကိရ်ရ်အတၢ်ဆၢတံၢ်အကျိၤအကျိၤ လၢမိၣ်သၢၣ်အံၤ
 လိာ်ဘၣ် မ့တမ့ၢ် တလိာ်ဘၣ်မိၢ်ပၢ်ကွၢ်ထွဲမိၣ်သၢၣ်အဂီၢ်န့ၣ်
 ကဘၣ်ပာ်ယုာ်ဒီး တၢ်ဂၢ်လၢလၢ်အံၤလီၤ -

(၁) တပ်ဟပ်နီၣ် ပှာမးတၢ်ဖိ လၢကီၢ်ရၣ် မ့တဖၣ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ပတီၢ် လၢအအိၣ်ဒီးမူၤ လၢတၢ်ဆှၢနီၣ်ကိၣ်ဖၣ် လၢအလိၣ်ဘၣ် မိၢ်ပၢ်က့ၢ်ထဲၣ်သ့ၣ်,

(၂) တၢ်ဟ့ၣ်လၢ တၢ်မၤလိတၢ်ကတိၢ်တၢ်သိၣ်လိ ဖဲနီၣ်ထီၣ်လၢ
တၢ်နီၤဖးအံၤအူၤ လၢတၢ်ကဆၢတံၣ်ဝဲလၢ ဖီသၣ်အံၤ လိၣ်ဘၣ်
မတမၤ တလိၣ်ဘၣ် မိၢ်ပၢ်ကၢၢ်ထွဲဖီသၣ်, ဒီး

(3) တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဆုၢ်ခီအကျိၤအကျဲ ဖဲကီၢ်ရၣ်အပူၤ
လၢတၢ်ဟ့ၣ်မဟ့ၣ်ဒါ မိၢ်ပၢ်က့ၢ်ထွဲဖိသၢ်အဂီၢ်.

- (a) တလုပ်သွန်ခါပတ် တလိပ်ဘဉ်လၢ ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် **ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ အကြးအဘဉ်လၢအကလီ (FAPE)** မ့ၢ်လၢ အလီၤတူၢ်လီၤကၢ် လၢကဟ့ၣ်လီၤတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤသ့တဖၣ် ဆူန့ၣ်အဂီၢ်, **ဒီး**
- (b) တၢ်တလိပ်ဘဉ်အီၤလၢ ကအိၣ်ဒီး **ပုၤနီၢ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (IEP)** တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် မ့တမ့ၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ် IEP လၢန့ၣ်အဂီၢ် ဒ်သီးကဆၢတၢ် တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤလၢတအဘဉ်ထွဲတဖၣ်အဂီၢ်ဘဉ်.

နမ့ၢ်ပတုၣ်ကွၢ်နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢလံာ်တၢ်ကွဲး ဖဲဖိဒီးန့ၣ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤလၢအဘဉ်ထွဲ အဆိကတၢ်ဝံၤအလီၤခဲန့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘဉ်ဟ့ၣ်နၤ တၢ်ကွဲးဘီးဘဉ်သ့ၣ်ညါဆီ ဒ်အဘဉ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ ဖဲ **တၢ်ကွဲးဘီးဘဉ်သ့ၣ်ညါဆီ** အခိၣ်တီၢ်အဖီလၢအသီး, ဒီးကဘဉ်ပတုၣ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤလၢန့ၣ်အဂီၢ် ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် တၢ်ဘီးဘဉ်သ့ၣ်ညါဆီဝံၤအလီၤခဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢ တၢ်ကုၤသမံသမိးထံအဂီၢ်

34 CFR 300.300(c) ဒီး (d); ARSD 24:05:25:06.01

နကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘဉ်ဒီးန့ၣ်ဘဉ် နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ တချုးတၢ်ကုၤသမံသမိးထံန့ၣ် မ့တမ့ၢ်ဖဲလၢနကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်အံၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ် ဒီးမၤနီၣ်မၤယါဝဲသ့လၢ -

1. တၢ်အံၤလိပ်ဘဉ်ဝဲ အပတီၢ်အါမး လၢကဒီးန့ၣ်ဘဉ် နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢတၢ်ကုၤသမံသမိးထံန့ၣ်အဂီၢ်, **ဒီး**
2. နတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်စံးဆၢအခါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်န့ၣ်, နကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်အံၤ တလုပ်သွန်ခါပတ် အဖီသ့တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ညါ ဒီးမူဒါအဂၤတဖၣ် လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အခိၣ်လၢ ဖဲလၢအမ့ၢ်တမၤ တၢ်ကုၤသမံသမိးထံ ဖဲန့ၣ်လီၤအီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

နကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘဉ်ပၤယၢ် တၢ်မၤနီၣ်မၤယါ အတၢ်ထံးဂံၢ်ထံးဘါ လၢအကြးအဘဉ်တဖၣ်ဒ်သီးကဒီးန့ၣ်ဘဉ် နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢတၢ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိတဖၣ်အဂီၢ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲတဖၣ် လၢအဆိကတၢ်တဘျီ, လၢကကုၤသမံသမိးထံ, ဒီးလၢကယုသ့ၣ်ညါဟံၣ်လီၤဟံၣ်ကျဲ ဖဲသ့ၣ်အိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖီလၢတဖၣ် လၢတၢ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤနီၣ်မၤယါအံၤ ကဘဉ်ပၤယၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ် အတၢ်ဂုၢ်ကျဲးစး ထံးဂံၢ်ထံးဘါ အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢတၢ်အိၣ်သးလၢလၢတဖၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ -

1. တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါလီၤတံၢ်လီၤဆဲး လၢတၢ်ကိး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂုၢ်ကျဲးစးကိးလီၤတဲစိ ဒီးတၢ်ကိးလီၤတဲစိအစၢတဖၣ်,
2. တၢ်ပရုပစၢ်လၢတၢ်ဆူၤန့ၣ်အလံာ်ကွဲးဒိ ဒီးတၢ်စံးဆၢလၢတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘဉ်အီၤ တခါလၢလၢ, **ဒီး**
3. တၢ်ဟဲးဆူၤဟံၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလီၢ် အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါလီၤတံၢ်လီၤဆဲးတဖၣ် ဒီးတၢ်ဟဲးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအစၢတဖၣ်.

တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအဂၤအတၢ်လိပ်ဘဉ်တဖၣ်

34 CFR 300.300(d); ARSD 24:05:25:02.04

နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တၢ် **တလိပ်ဘဉ်** အီၤ တချုးလၢ ကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်အံၤ -

1. ကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖျိၣ်လၢ အအိၣ်ဟံ ဒ်န့ၣ်အတၢ်သမံသမိးထံ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကုၤသမံသမိးထံအသီး, **မ့တမ့ၢ်**
2. ဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဒီးစး မ့တမ့ၢ် တၢ်သမံသမိးထံ လၢအဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူ ကွဲးခဲလၢ မ့တမ့ၢ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤတၢ်လိပ်ဘဉ်အီၤ လၢမိၢ်ပဲခဲလၢအအိၣ် တချုးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဒီးစး မ့တမ့ၢ် တၢ်သမံသမိးထံအခါ.

နကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်အံၤ စူးကါနတၢ်ဂ့ၢ်လီၢ်လၢကဟ့ၣ်ပျဲ တၢ်သမံသမိးထံ မ့တမ့ၢ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ လၢ IDEA အဖီလၢ ဒ်သီးကဂ့ၢ်လီၢ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လၢ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ, တၢ်န့ၣ်ဘျုး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂၤတခါလၢလၢတသ့ဝဲဒၣ် မ့တမ့ၢ်ဘဉ်လၢ တၢ်အံၤတၢ်လိပ်ဘဉ်အီၤ လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢအခါန့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်ဆဲးလီၤန့ၣ်အမံၤလၢ ကွဲးလၢတမ့ၢ်ဘဉ်ပဒိၣ်အကွဲ လၢနတၢ်နီၢ်ကစၢ်စု မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ် တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်ယုၤအဂၤ, ဒီး နမ့ၢ်တဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢ ကစးထီၣ် တၢ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကုၤသမံသမိးထံန့ၣ်အဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် နလီၤတူၢ်လီၤကၢ်လၢ ကစံးဆၢ

တၢ်ယုထီၣ်လၢကဟ့ၣ်လီၤနတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအခါန့ၣ်, နကီၢ်ရၢၣ်ကွီအံၤ စူးကါ IDEA တၢ်ဘျးဆဲး တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီအကျိၤအကွၢ်တဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ် - တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး) လၢကစူးကါတၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢ နတဟ့ၣ်တၢ်ပျဲအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အံၤအဖီလၢ, နကီၢ်ရၢၣ်ကွီန့ၣ် တၢ်တလိာ်ဘၣ်အံၤလၢ ကဆၢတံာ် နဖီအတၢ်ကြၢၤဘၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢ ကဒီးန့ၣ် တၢ်တၢ်စၢၤမၤစၢၤတုၤသိးထဲသိးအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီ

34 CFR 300.503; 34 CFR 300.505; 34 CFR 300.304; ARSD 24:05:30:04

အစ့ၤကတၢၢ် ယဲၣ် သီ တချုးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်လၢကစးထီၣ် မ့တမ့ၢ် ဆီတလဲ တၢ်ဟံၣ်ပီၣ်, တၢ်သမံသမိးထံ, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ဟံၣ်ပီၣ်ကျဲ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤနဖီ FAPE ဘၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ရၢၣ်ကွီအံၤ ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤနၤ တၢ်ကွဲးဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီ န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဘၣ်သးလၢ တၢ်ကမၤတၢ်ဆီတလဲအံၤ တချုးယၢ်သီအတၢ်လိာ်ဘၣ်အံၤန့ၣ်ဒီး, နကဘၣ်ပတုာ်ကွၢ် တၢ်ကွဲးဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီ 5 သီအံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီအံၤ ကဘၣ် -

- 1. ဟံၣ်ပီၣ်တၢ်ဖးတၢ်မၤလၢကီၢ်ရၢၣ်ကွီ ရဲၣ်ကျဲၤဝဲ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲလၢကမၤအီၤ,
- 2. တဲန့ၢ်ပၢၢ်လၢ ဘၣ်မနုၤယိနကီၢ်ရၢၣ်ကွီအံၤ ရဲၣ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်လၢကမၤတၢ်အဂီၢ်,
- 3. ဟံၣ်ပီၣ်တၢ်သမံသမိးထံအကျိၤအကွၢ်, တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်, တၢ်မၤနီၣ်မၤယါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ပီၣ် တခါစုာ်စုာ် လၢနကီၢ်ရၢၣ်ကွီစူးကါအီၤ လၢကဆၢတံာ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်လၢကမၤတၢ်အဂီၢ်,
- 4. ဒုးပၣ်ယုာ် လိာ်တၢ်ကွဲးဖျါ လၢနအိၣ်ဒီးတၢ်ဒီသဒါ လၢတၢ်ဖးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ် အတၢ်ဒီသဒါ လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ ဝဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ,
- 5. တဲဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်သး တၢ်လီၤလၢနယုထီၣ်န့ၣ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်သးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒီသဒါတဖၣ် ဖဲလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ တၢ်ကတၢၢ်ကတီၤဟံၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်အီၤအံၤ တမ့ၢ်တၢ်ဆုၢ်ခီ ခီၣ်ထံထီၣ်ဘီ လၢတၢ်သမံသမိးထံအဂီၢ်အခါ,
- 6. ဒုးပၣ်ယုာ် တၢ်ဆဲးကျိးအဂ့ၢ်အကျိၤ လၢဂံၢ်ခီၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် ဒ်သိးကမၤစၢၤန့ၣ်လၢ ကန့ၢ်ပၢၢ် IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဂီၢ်,
- 7. ဟံၣ်ပီၣ်တၢ်ယုထၢအဂၤတခါလၢလၢ လၢနဖီ IEP ကူၣ်ဟံၣ်သးအီၤ ဒီးဘၣ်မနုၤအယီၤလၢ တၢ်ယုထၢတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်အီၤ,
- 8. ဟ့ၣ်လီၤတၢ်အိၣ်သးအဂၤတဖၣ် အတၢ်ကွဲးဖျါ လၢကီၢ်ရၢၣ်ကွီစူးကါအီၤ ဖဲအတၢ်ဆၢတံာ်လၢ ကမၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် ကဂ့ၢ်လိာ်တၢ်ဖးတၢ်မၤအဂီၢ်, ဒီး
- 9. နကီၢ်ရၢၣ်ကွီအံၤ မ့ၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဝဲလၢ ကမၤတၢ်သမံသမိးထံန့ၣ်, ဟံၣ်ပီၣ်တၢ်သမံသမိးထံအကျိၤအကွၢ်တခါလၢလၢ လၢနကီၢ်ရၢၣ်ကွီရဲၣ်ကျဲၤလၢကမၤဝဲ.

တၢ်ကွဲးဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီအံၤ ကဘၣ် မ့ၢ်-

- 1. ဘၣ်တၢ်ကွဲးဟံၣ်အီၤ လၢကျိၣ်လၢတၢ်န့ၢ်ပၢၢ်အီၤညီ, ဒီး
- 2. ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢ နနီၢ်ကစၢ်ကျိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါအကျိၤအကျဲအဂၤ မ့တမ့ၢ်လၢတၢ်အံၤတညီလၢတၢ်ကမၤအီၤအခါ.

နနီၢ်ကစၢ်ကျိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါ အကျိၤအကျဲအဂၤအံၤ မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်လၢတၢ်ကွဲးအီၤန့ၣ်, နကီၢ်ရၢၣ်ကွီကဘၣ် ကဘၣ်မၤတၢ်အပတီၢ်တဖၣ် ဒ်သိးကမၤလီၤတံာ်ဝဲလၢ -

- 1. တၢ်ဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤ ဘၣ်တၢ်ကျိးထံန့ၢ်န့ၣ်လၢထးခိၣ် မ့တမ့ၢ် အကျိၤအကျဲအဂၤတဖၣ် လၢနနီၢ်ကစၢ်ကျိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါအကျိၤအကျဲအဂၤ,
- 2. နသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် တၢ်ဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါအဂ့ၢ်အကျိၤ, ဒီး
- 3. လိာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအိၣ်ဝဲလၢ နီၣ်ဂံၢ် 1 ဒီး 2 အံၤတၢ်မၤတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအီၤန့ၣ်လီၤ.

နယုထၢလၢ ကဒီးန့ၣ် တၢ်ကွဲးဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီတဖၣ်, တၢ်ဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ် တၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒီသဒါအဂီၢ်, ဒီးတၢ်ဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမံအဂီၢ် ခီဖျါအံၤလဲၤတြီန့ၢ်လံာ်ပရၢအတၢ်ဆဲးကျိး (အံၤမ့ၢ်(လ)), ဖဲတၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့အခါ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. နကီၢ်ရၢၣ်ကွီကမၤလီၤတၢ် နတၢ်ဘၣ်သးဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါ ခီဖျါလၢ အံၤလဲၤတြီန့ၢ် လံာ်ပရၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်သမံသမိးထံ လၢအသဘူ

34 CFR 300.502; ARSD 24:05:30:03

နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် နမိ IEE လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲအီၤ ဖဲနမ့ၢ်တသးလီၤပလီၤဒီး တၢ်သမံသမိးထံ လၢအဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤ ခီဖျါကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

IEE အခီပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်သမံသမိးထံ လၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤ ခီဖျါ ပုၤသမံသမိးတၢ်ဖိ လၢအိၣ်ဒီးအကံၢ်အစီ လၢအတဘၣ်တၢ်ဒီးလဲအီၤ ခီဖျါကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ အခီပညီမ့ၢ်ဝဲ ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်ဟ့ၣ်ဘူးအလဲခဲလၢ် လၢတၢ်သမံသမိးထံအကီၢ် မ့တမ့ၢ် မၤလီၤတၢ်လၢ တၢ်သမံသမိးထံအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ လၢနတဘၣ်ဟ့ၣ်ဘူးအလဲ လၢအလီၤပလီၤသးဒီး IDEA အတၢ်နီၤဖး (ခ) အတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤတဖၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်ယုထီၣ် IEE န့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ကသံကွၢ်န့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ဘၣ်မနုၤဃီ နဂ့ၢ်လီၤက့ၢ်အတၢ်သမံသမိးထံလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤဃီလၢနဂ့ၢ်လီၤအီၤလဲၣ်န့ၣ် တလိၣ်နတဲန့ၢ်ပၢ်အီၤဘၣ်.

ဖဲနမ့ၢ်ယုထီၣ် IEE အခါန့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်က့ၢ် ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဒီးန့ၣ် IEE သ့အလီၤ ဒီးကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အကြၢးအဘၣ်နီၣ်ထီၣ် လၢ IEE တဖၣ်အကီၢ်လီၤ.

ဖဲလၢ IEE အံၤတၢ်မၤအီၤလၢ ပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဘူးအလဲအခါန့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်က့ၢ် နီၣ်ထီၣ်လၢတၢ်သမံသမိးထံအကီၢ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်သမံသမိးထံအလီၤအကျဲ ဒီးပုၤသမံသမိးတၢ်ဖိ အကံၢ်အစီတဖၣ်အံၤ ကဘၣ်ဒ်သးလီၤသးဒီး နီၣ်ထီၣ်လၢ ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်စူးကါအီၤ ဖဲအမၤတၢ်သမံသမိးထံအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအခါန့ၣ်လီၤ. လၢနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢထးအမံၤညါန့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ဆုၢ်န့ၣ်အါထီၣ် တၢ်အိၣ်သးတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကဒီးန့ၣ် IEE အကီၢ်တသ့ဝဲဘၣ်.

ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ကဘၣ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤ IEE လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဘူးအလဲ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ကဘၣ်ဆိုးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲစးအိၣ်အသး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အကီၢ် ဒ်သးကမၤလီၤတၢ်ဝဲလၢ ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အတၢ်သမံသမိးထံအံၤ ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် IEE လၢနယုထီၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤအံၤ တလူၤဟံၣ်မၤထွဲ ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အနီၣ်ထီၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်မ့ၢ်ဆိုးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲစးအိၣ်အသး လၢကယုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အကီၢ်, ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်မူဒါခိၣ် အတၢ်ဆၢတၢ်လၢခံကတၢ် မ့မ့ၢ်လၢက့ၢ်အတၢ်သမံသမိးထံအံၤ ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲန့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ IEE အကီၢ်ဘၣ်ဆၢ ပဒိၣ်တဟ့ၣ်ဘူးအလဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ နမိ IEE လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဘူးအလဲ ထဲတဘျီဒီ. ဖဲကီၢ်ရၣ်က့ၢ် မၤတၢ်သမံသမိးထံနမိ တဘျီလၢလၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် IEE လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဘူးအလဲ မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်နီၤလီၤကီၢ်ရၣ်က့ၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်သမံသမိးထံလၢအဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤ လၢနီၢ်ကစၢ်ဟ့ၣ်ဘူးအလဲအခါန့ၣ်, IEP ကရူၢ်အံၤ **ကဘၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး** IEE တခါလၢလၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သမံသမိးထံအဂၤတဖၣ် လၢနဟ့ၣ်နီၤလီၤအီၤ လၢအလူၤဟံၣ်မၤထွဲ ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်နီၣ်ထီၣ် လၢ IEE တဖၣ်အကီၢ် ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ် တခါလၢလၢ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟ့ၣ်လီၤနမိ FAPE အကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

IEE အစၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ ခီဖျါပုၤပၣ်ဃုာ်တဂၤလၢလၢ် ဒ်တၢ်အုၣ်သးအသးသ့ဝဲ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲစးအိၣ်အသး ဘၣ်ဃးဒီးနမိအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တစ်စုံတစ်ညီဒီနာမူဒါနိန် မှာယူထိုင် IEE ဒ်တစ်စုံတစ်ညီဒီကနာအသီး ဖဲတစ်ဆိုးထိုင်တင်သွာတမံသးတမာ် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိန်အသီးန့ၣ်, တင်သမံသမီးထံအဘူးအလဲအံၤ ပဒိန်ကဘာ်ဟ့ၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

တင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့ အတင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်

တင်ဂုၢ်တင်ကျါအတင်ခူသ့ၣ် ဒီးတင်ဒီးန့ၣ်ဘာ် တင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့

အတင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်

34 CFR 300.611-617; 34 CFR 300.622-625; 34 CFR 300.32; ARSD 24:05:29

ဟံၣ်ဖိယိတင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့ခွဲးယာ်တဖၣ် ဒီးတင်ခူသ့ၣ်သဲစး (FERPA) အံၤ ဟ့ၣ်လီၤမိၢ်ပာ်တဖၣ် ဒီးကွီဖိလၢ အသးန့ၣ်အိန် 18 န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ဆူအဖီခိၣ် ("ကွီဖိလၢအကြးအဘာ်တဖၣ်") တဖၣ် တခွဲးတင်ယာ်လီၤလီၤဆီဆီ ဘာ်ဃးဒီးကွီဖိအတင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် ပာ်ဃုာ်ဒီးတခွဲးတင်ယာ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘာ် (သမံသမီး ဒီးကွီလီၤတံၢ်) တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် ဒီးကဒီးသဒါအါထီၣ် တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်အံၤ အတင်ခူသ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.

IDEA အံၤဟံၣ်ဖိထီၣ်စ့ၢ်ကီး တင်ဒီးန့ၣ်ဘာ်တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် ဒီးအတင်ခူသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တင်ဘီးဘာ်သ့ၣ်ညါ မိၢ်ပာ်တဖၣ် ဘာ်ဃး တင်ဂုၢ်တင်ကျါ အတင်ခူသ့ၣ် ဒီးတင်ဒီးန့ၣ်ဘာ်အီၤအဂီၢ်

လၢ FERPA အဖီလၢန့ၣ်, ကွီကဘာ်ဘီးဘာ်သ့ၣ်ညါ ကွီဖိလၢအထီၣ်ကွီတဖၣ် အမိၢ်ပာ်တဖၣ် တနံၣ်တဘျီ ဘာ်ဃး အတင်ခွဲးတင်ယာ် လၢ FERPA အဖီလၢန့ၣ်လီၤ. တနံၣ်တဘျီ တင်ဘီးဘာ်သ့ၣ်ညါအံၤ ကဘာ်ပာ်ဃုာ် တင်ဂုၢ်တင်ကျါ ဘာ်ဃးဒီး မိၢ်ပာ်တခွဲးတင်ယာ် လၢကသမံသမီး ဒီးကွီထံကွၢ်ဆး အဖီတင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့ တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်, တခွဲးတင်ယာ်လၢ ကယုဒီးန့ၣ် တင်ဘျီဘာ်က့ၤ တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်, တခွဲးတင်ယာ်လၢ ကဟ့ၣ်ပျဲ တင်ဟံၣ်ဖိထီၣ် **တင်ဂုၢ်တင်ကျါလၢ အဟံၣ်ဖိထီၣ်နီၣ်ကစၢ်သ့ (PII)** လၢတင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်အပူၤ (လၢတပာ်ဃုာ်ဒီး တင်အိန်သးလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်), ဒီးတခွဲးတင်ယာ်လၢ ကပတံထီၣ် တင်သ့ၣ်တမံသးတမာ် ဃုာ်ဒီး ကီၢ်အမဲရကၤ တင်လူၤဟံၣ်ဖိထီၣ်ဟံၣ်ဃီသန့ၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. ကူၣ်သ့ၣ်ကွီၤ ဘာ်ဃးဒီးတင်လီၤတူၢ်လီၤကံၤလၢ တင်ဟံၣ်ဃုာ်ဟံၣ်ကမၢ်အီၤ ခီဖျိကွီအံၤ ကဘာ်လူၤဟံၣ်ဖိထီၣ် FERPA န့ၣ်လီၤ. ကွီကဘာ်ဘီးဘာ်သ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကီး မိၢ်ပာ်တဖၣ် ဘာ်ဃး တင်ကတိၤ "ကွီအပူၤဘာ်မူဘာ်ဒါ" ဒီး "ကွီအတင်သးစၢ်ဆၢလၢအဖိသဲစး" အခီပညီန့ၣ်လီၤ.

FERPA အံၤတလိာ်ဘာ်ဝဲလၢ ကွီကဘီးဘာ်သ့ၣ်ညါ မိၢ်ပာ်တဂၤစုာ်စုာ် ဘာ်ဃးဒီးအတင်ခွဲးတင်ယာ်တဖၣ် လၢ FERPA အဖီလၢဘာ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အလီၢ်, ကွီကဘာ်ဟ့ၣ်လီၤ တနံၣ်တဘျီတင်ဘီးဘာ်သ့ၣ်ညါ လၢအကျါအကျဲတခါလၢလံာ် ဒ်သီးကဘီးဘာ်သ့ၣ်ညါမိၢ်ပာ်တဖၣ် ဘာ်ဃးအတင်ခွဲးတင်ယာ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

လၢ FERPA ဒီး IDEA အဖီလၢန့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကွီအံၤ -

ကဘာ်ဟ့ၣ်ပျဲန့ၣ်လၢကသမံသမီး ဒီးကွီကဒါက့ၤ

တင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့အတင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတခါလၢလံာ် လၢအဘာ်ထွဲဒီးန့ၣ် လၢအဘာ်တင်ထီၣ်အီၤ, ပၤဃာ်အီၤ မ့တမ့ၢ် စူးကါအီၤ ခီဖျိကီၢ်ရဲၣ်ကွီ လၢ IDEA အတၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ,

တင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့အတင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်

34 CFR 300.611(b), 34 CFR Part 99.; ပုၤန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကတီၢ် -
20 U.S.C. 1232g(a)(4))

FERPA

ဟံၣ်ဖိယိတင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့ခွဲးယာ်တဖၣ် ဒီးတင်ခူသ့ၣ်သဲစး

(FERPA) အံၤ မ့ၢ်ကီၢ်စၢ်ဖိတင်ဘျာသဲစး

လၢအဟ့ၣ်လီၤမိၢ်ပာ်တခွဲးတင်ယာ်လၢ

ကဒီးန့ၣ်အဖီအတင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့ တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်,

တခွဲးတင်ယာ်လၢ ကယုဒီးန့ၣ်တင်ဘျီဘာ်က့ၤ

တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်, ဒီးတခွဲးတင်ယာ်လၢ ကန့ၢ်ပာ်ဘာ်

တင်ဟံၣ်ဖိထီၣ် တင်ဂုၢ်တင်ကျါလၢ အဟံၣ်ဖိထီၣ်နီၣ်ကစၢ်သ့

လၢတင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့အတင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲကွီဖိအသးန့ၣ်မ့ၢ်ပုၤထီၣ် 18 န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ဖဲအန့ၣ်လီၤဆူ

တံၢ်ထီၣ်ကွီဝဲၤ ဖုၣ်ဖိမိၤကွီ ဖဲအသးန့ၣ်တနံၣ်လၢလံာ်အခါန့ၣ်,

တခွဲးတင်ယာ်လၢ FERPA အဖီလၢအံၤ တင်ကဘျီအီၤ

လၢမိၢ်ပာ်တဖၣ် ဆူကွီဖိ ("ကွီဖိလၢအကြးအဘာ်") အခီၣ်န့ၣ်လီၤ.

(a) တင်သိၣ်တင်သီအံၤ အခီပညီမ့ၢ်

တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်လၢ -

1. အဘာ်ထွဲဒီးကွီဖိလီၤလီၤ, ဒီး

2. ဘာ်တင်ပၤဃာ်အီၤ ခီဖျိတင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့ ခၢ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖုၣ်ဖိမိၤကွီ မ့တမ့ၢ် ခီဖျိပုၤဃုာ်ဃုာ် လၢအကဲခၢ်စး လၢခၢ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖုၣ်ဖိမိၤကွီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(b) တင်သိၣ်တင်သီအံၤ တပာ်ဃုာ်ဒီး -

1. တင်သိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ, တင်အံၤထွဲကွီထွဲ, တင်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ ပုၤဘာ်မူဘာ်ဒါ အတင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် ဒီးတင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့ ပုၤဘာ်မူဘာ်ဒါ အတင်ဆီၣ်ထွဲမၤပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ လၢအဘာ်တင်ပၤဃာ်အီၤ ဒ်အမ့ၢ်ပုၤဒုးအိန်ထီၣ် တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဂၤအတၢ် ဒီးတခွဲးန့ၣ်အီၤတသ့ မ့တမ့ၢ် တင်တဟံၣ်ဖိထီၣ်အီၤဆူ ပုၤအဂၤနီၣ်ကွဲးယါ လၢတပာ်ဃုာ်ဒီး ပုၤန့ၣ်လီၤမၤပုၤထီၣ် ပုၤဒုးအိန်ထီၣ်တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအခၢ်စး တစိာ်တလီၢ်.

2. တင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့ ခၢ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖုၣ်ဖိမိၤကွီ အတၢ်ဒုးလူၤဟံၣ်ဖိထီၣ်တင်ဘျာသဲစး အတင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ, လၢအဒီးသန့ၣ်ထီၣ်သး လၢတင်အာ်လီၤအီၤလီၤ § 99.8 အဖီခိၣ်.

3. တင်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢအဘာ်ထွဲဒီး ပုၤတဂၤစုာ်စုာ် လၢအဘာ်တခါဒီးလဲအီၤ ခီဖျိတင်ကူၣ်ဘာ်ကူၣ်သ့ ခၢ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖုၣ်ဖိမိၤကွီ -

(a) လၢအဘာ်တခါဒီးအိန်ထီၣ်အီၤ ဒီးပၤဃာ်အီၤ

ဖဲတင်ဖဲတင်မၤအဆၢကတီၢ်တကွီၢ် ညီနီၢ်အပူၤ,

(b) လၢအဘာ်ထွဲဒီးပုၤတဂၤစုာ်စုာ် လီၤလီၤဆီဆီ

ဖဲလၢပုၤတဂၤစုာ်စုာ် အတၢ်သ့တဘာ်

ဒ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤအသီး,

1. ကဘဉ်လူပိယ်မာထွဲ နတၢ်ဃုထီၣ်လၢ ကသမံသမိး ဒီးကွၢ်ကဒါက့ၤ နဖိအတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်စၢၤ လၢတၢ်တလီၣ်ဘဉ်အိၣ် ဒီးတချုး IEP အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တခါလၢလၢ, တၢ်ဘျါဆဲးအဆၢကတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး (ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ဟံးပနီၣ်, တၢ်သမံသမိးထံ, တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဟံးလီၢ်က့ၤ, တၢ်ဒုးလူပိယ်မာထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ FAPE), ဒီး
2. ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကယံၣ်န့ၣ် 45 သီ လၢကလူပိယ်မာထွဲအိၣ် ဖဲတၢ်ဃုထီၣ်အံၤ ဘဉ်တၢ်မၤအိၣ်ဝံၤအလီၤခံၤ.

နတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကသမံသမိး ဒီးကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်အံၤ ပုၣ်ဃုၣ်ဒီး -

1. တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘဉ်တၢ်စံးဆၢ လၢကီၢ်ရၢၣ်က့ၤ ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ဃုထီၣ်လၢအကြးအဘဉ်တဖၣ် လၢတၢ်ကတဲန့ၣ်ပၢ် ဒီးတၢ်ကျိးထံ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်အဂီၢ်.
2. တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒ်သိးကယုထီၣ်လၢ ကီၢ်ရၢၣ်က့ၤကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ အလံာ်ကွဲးဒိ လၢအပုၣ်ဃုၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဖဲတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢ်လၢ တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ လံာ်ကွဲးဒိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကဒီးသဒါန့ၣ် တုၤလီၤတီၤလီၤ လၢနကစူးကါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် လၢကသမံသမိး ဒီးကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်အဂီၢ်, ဒီး
3. တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဟ့ၣ်ပျဲန့ၣ်ပုၤခါန့ၣ်လၢ ကကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်.

ကီၢ်ရၢၣ်က့ၤအံၤ ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဆိကမိၣ်ဝဲလၢ နအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤ လၢကကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် လၢအဘဉ်ထွဲဒီးနဖိ ဖဲလၢကီၢ်ရၢၣ်က့ၤအံၤ တၢ်တဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါအိၣ်လၢ နတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤအခါ.

ကီၢ်ရၢၣ်က့ၤအံၤ ကဘဉ်ပၤယၢ် တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ ဘဉ်ဒီးပုၤပုၣ်ဃုၣ်တဖၣ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘဉ်, ထၢဖျိၣ်, ပၤယၢ် မ့တမ့ၢ် စူးကါ တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ (လၢတဘဉ်ဃုၣ်ဒီး တၢ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်ခီဖျိ နၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်က့ၤအပုၤမၤတၢ်ဖိ လၢတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤအိၣ်) ပုၣ်ဃုၣ်ဒီး ပုၤပုၣ်ဃုၣ်အမံၤ, မုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီလၢ တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်ခွဲးယၢ်လၢကဒီးန့ၣ်ဘဉ် ဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢ ပုၤပုၣ်ဃုၣ်လၢအဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤတဂၤအံၤ ကစူးကါတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နၤ မ့တမ့ၢ် နပုၤကီၢ်ဖိလၢအကြးအဘဉ်အံၤ ဃုထီၣ်ဝဲလၢ ကသမံသမိး တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးအတၢ်မၤနီၣ်မၤယါအံၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတခါလၢလၢအံၤ မ့ၢ်ပုၣ်ဃုၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢကီၢ်ဖိအါန့ၣ်တဂၤအဂီၢ်အခါန့ၣ်, မိၢ်ပၢ်တဂၤစုၣ်စုၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကသမံသမိး ဒီးကွၢ်ထံကွၢ်ဆးထဲဒၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘဉ်ထွဲဒီး အဖီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါအိၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး လၢအဘဉ်ထွဲဒီး အဖီန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဃုထီၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ရၢၣ်က့ၤအံၤ ကဘဉ်ဟ့ၣ်လီၤနၤ တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအကလုာ် အမံၤကွဲးရဲၣ် ဒီးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲလၢ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်အံၤ ဘဉ်တၢ်ထၢဖျိၣ်အိၣ် ပၤယၢ်အိၣ်, မ့တမ့ၢ် စူးကါအိၣ် ခီဖျိကီၢ်ရၢၣ်က့ၤန့ၣ်လီၤ.

လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢန့ၣ်, ကီၢ်ရၢၣ်က့ၤဃုအဘူးအလဲ လၢအဟ့ၣ်လီၤနၤ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအလံာ်ကွဲးဒိတဖၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲ ဖဲလၢတၢ်အဘူးအလဲအံၤ မ့ၢ်တကြိယာ်နၤ တုၤလီၤတီၤလီၤလၢ တၢ်ကကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအခါန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ရၢၣ်က့ၤအံၤ ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် တဃုအဘူးအလဲလၢ ကယုကွၢ် မ့တမ့ၢ် ဃုမၤန့ၣ်က့ၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢ IDEA အတၢ်နီၤဖး (ခ)အဖီလၢန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်မ့ၢ်တဟ့ၣ်ပျဲအိၣ် ခီဖျိ FERPA မ့တမ့ၢ် IDEA အခါန့ၣ်, နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တၢ်ကဘဉ်ဒီးန့ၣ်အိၣ် တချုးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံးဖျါထီၣ်နီၣ်ကစၢ်သ့အံၤ တၢ်ဟ့ၣ်နီၣ်လီၤအိၣ်ဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

(c) တအိၣ်လၢတၢ်ကစူးကါအိၣ် လၢတၢ်ပညိၣ်အဂၤတခါလၢလၢ. တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် လၢအဘဉ်ထွဲဒီး ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် လၢအအိၣ်ဖဲ ခါန့ၣ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖျိခီမိၤကီၢ် လၢအဘဉ်တၢ်ဒီးလဲအိၣ် ဒ်ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ်အတၢ်အိၣ်သး အစၢၤဒ်ကီၢ်ဖိတဂၤအသိးအံၤ မ့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် ဒီးပုၣ်ဃုၣ်ဖဲ တၢ်နီၤဖးဝဲဒုအဖီလၢ.

4. ကီၢ်ဖိလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 18 န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ဆူအဖီခိၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ဖိလၢအထီၣ် တီၤထီၣ်ကီၢ်ဝဲဖျိခီမိၤကီၢ်အတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် လၢအ -
 - a) ဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ် မ့တမ့ၢ် ဘဉ်တၢ်ပၤယၢ်အိၣ် ခီဖျိကသံၣ်သရၢ, ကသံၣ်သရၢကူၣ်ယါဘျါသးတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်ဆါ, သးဂီၢ်ကသံၣ်သရၢ မ့တမ့ၢ် ပုၤစဲၣ်နီၤ လၢတၢ်ဟံးပနီၣ်အိၣ်အဂၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤစဲၣ်နီၤအပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိ လၢအမၤတၢ်ဖိ အကီၢ်စိတၢ်သ့တဘဉ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် မၤစၢၤတၢ်ဖိ ပုၤစဲၣ်နီၤအပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိအတၢ်သ့တဘဉ်အပူၤ,
 - b) ဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်, ပၤယၢ်အိၣ် မ့တမ့ၢ် စူးကါအိၣ် ထဲဒၣ်ဖဲလၢ တၢ်ဘျါစဲလိာ်သးဒီး တၢ်ကူၣ်ယါဘျါကီၢ်ဖိ, ဒီး
 - c) ဘဉ်တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်အိၣ် ထဲဒၣ်ဆူပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် လၢအဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ကူၣ်ယါဘျါအအိၣ်. လၢအဖီပညိၣ်အံၤအတၢ်ပညိၣ်အဂီၢ်, "တၢ်ကူၣ်ယါဘျါ"အံၤ တပုၣ်ဃုၣ်ဒီး တၢ်ကူၣ်ယါဘျါ အတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့တၢ်ဟ့ၣ်တဂၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်တဂၤတဖၣ် လၢအဘဉ်ထွဲဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤ အတၢ်သိၣ်လဲၣ်န့ၣ်လိာ်တဖၣ် ဖဲခါန့ၣ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖျိခီမိၤကီၢ်, ဒီး
5. တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် လၢအဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ် မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၣ်ဘဉ်အိၣ် ခီဖျိ တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖျိခီမိၤကီၢ် ဖဲပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ်အံၤ တမ့ၢ်လၢကီၢ်ဖိလၢအထီၣ်ကီၢ် ဝဲအလီၤခံၤ ဒီးလၢအတဘဉ်ထွဲလိာ်သး လီၤလီၤ ဒီးပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် အတၢ်ထီၣ်ကီၢ် ဒ်ကီၢ်ဖိတဂၤအသိး, ဒီး
6. အမးတဖၣ် ဖဲလံာ်တၢ်မၤလီၤလၢ တံၤသကိးဟ့ၣ်အမးတဖၣ် တချုးလၢအဝဲသ့ၣ် ဘဉ်တၢ်ထၢဖျိၣ်အိၣ် ဒီးမၤနီၣ်မၤယါအိၣ် ခီဖျိက့ၤသရၢ.
7. တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် လၢအဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ် မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၣ်ဘဉ်အိၣ် ခီဖျိ တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖျိခီမိၤကီၢ် ဖဲပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ်အံၤ တမ့ၢ်လၢကီၢ်ဖိလၢအထီၣ်ကီၢ် ဝဲအလီၤခံၤ ဒီးလၢအတဘဉ်ထွဲလိာ်သး လီၤလီၤ ဒီးပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် အတၢ်ထီၣ်ကီၢ် ဒ်ကီၢ်ဖိတဂၤအသိး, ဒီး
8. အမးတဖၣ် ဖဲလံာ်တၢ်မၤလီၤလၢ တံၤသကိးဟ့ၣ်အမးတဖၣ် တချုးလၢအဝဲသ့ၣ် ဘဉ်တၢ်ထၢဖျိၣ်အိၣ် ဒီးမၤနီၣ်မၤယါအိၣ် ခီဖျိက့ၤသရၢ.

လၢ IDEA အဖီလၢန့ၣ်, နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤတၢ်တလိၣ်ဘၣ်အံၤ တချုးတၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၤဖျါထီၣ်နီၤကစၢ်သ့အံၤ ဆူခၢၣ်စးကရၢ လၢအပၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ် အပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် လၢအထၢဖျိၣ် မ့တမ့ၢ် စူးကါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ, လၢတပၣ်ဃုာ်ဒီး -

1. နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ, မ့တမ့ၢ် နပုၤကိၣ်ဖိလၢအကြးအဘၣ် အတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဒီးန့ၢ်အံၤ တချုးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၤဖျါထီၣ်နီၤကစၢ်သ့အံၤ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူ ခၢၣ်စးကရၢလၢအပၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ် ဝဲဒါဒီးခိၣ်တဖၣ် လၢအဟ့ၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ
တၢ်ဆူဒါအတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အအိၣ်အခါ, ဒီး
2. နဖိမ့ၢ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် ကလဲၤထီၣ် နီၤတကၤပၤကိၣ်န့ၣ်, နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဒီးန့ၢ်အံၤ တချုးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၤဖျါထီၣ်နီၤကစၢ်သ့ ဘၣ်ဃးဒီးနဖိ တခါလၢလၢအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်အံၤ ဆူမူဒါခိၣ်တဖၣ် လၢနဖိပဒိၣ်ကိၢ်ရၢၣ်ကိၢ် ဖဲနဖိအကိၢ်အိၣ်တၢ်အလီၢ် ဒီးမူဒါခိၣ်တဖၣ် ဖဲနဖိအိၣ်ဆိးတၢ်အလီၢ်ကိၢ်ရၢၣ်ကိၢ်တဖၣ် အဘၢၣ်စၢၤအခါန့ၣ်လီၤ.

လၢ FERPA အဖီလၢန့ၣ်, နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တၢ်လိၣ်ဘၣ်အံၤ တချုးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၤဖျါထီၣ်နီၤကစၢ်သ့အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ -

1. ဆူကိၣ်အပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂၤတဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီးကိၣ်သရၣ်တဖၣ် ဖဲနကိၢ်ရၢၣ်ကိၢ်အပူၤ လၢကိၣ်ဆၢတၢ်န့ၢ်အံၤလၢ ကအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်သးစၢၤဆၢ လၢအဖိးသဲစး. တၢ်အံၤပၣ်ဃုာ်ဒီး ပၤအၢၣ်လီၤအီၤလီၤမၤတၢ်တဖၣ်, ပၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတဖၣ်တဖၣ်, ပၤမ့ၢ်သးမၤကလီၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ပၤပၣ်ဃုာ်အဂၤတဖၣ် လၢကိၣ်မၤပၤလၢတၢ်ချၢ ကမၤစၢၤ တၢ်ကရၢကရိၤအတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ် ဖဲအတူထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
2. ဆူပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် လၢကိၣ်အဂၤ, ကိၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, မ့တမ့ၢ် တီၤထီၣ်ကိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ဖျၢၣ်စိမိၤကိၣ် ဖဲလၢနဖိဃုာ်ဒီးန့ၢ် မ့တမ့ၢ် ပညိၣ်ဟံၤလၢကဆဲးလီၤမံၤ, မ့တမ့ၢ် ဖဲနဖိဆဲးလီၤဟံၤမံၤအလီၢ် ဖဲလၢတၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်ပညိၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီးနဖိအတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆူဒါ, ဖဲအမ့ၢ်တူၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ်အခါ (လီၤဆီဒ်တၢ်, ဖဲတန့ၣ်တဘျီတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါမိၢ်ပၤတဖၣ်လၢ ကိၣ်အံၤဟံၤဖျါထီၣ် တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖၣ် လၢတၢ်ကွၢ်ကဟံၤကွၢ်အဖီလၢ, မ့တမ့ၢ် ကိၣ်ကွဲးစးထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ လၢအကြးအဘၣ် ဒ်သိးကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ နၤ မ့တမ့ၢ် နပုၤကိၣ်ဖိလၢအကြးအဘၣ် ဖဲနလီၢ်အိၣ်ဆိးထဲး အလီၢ်ခဲကတၢ် လၢတၢ်သ့ၣ်ညါအံၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်အံၤ ဒီဖျိလၢနၤ မ့တမ့ၢ် နပုၤကိၣ်ဖိလၢအကြးအဘၣ်အခါ).
3. ဆူပၤခၢၣ်စးလၢတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤအီၤတဖၣ် လၢကိၢ်အမဲရကၤ ပၤသမံသမိးစ့စရိခိၣ်ကျၢၤ, ကိၢ်အမဲရကၤ ပီၢ်ရိခိၣ်ကျၢၤ, ကိၢ်အမဲရကၤ ကူၣ်သ့န့ၣ်ရဲၣ်, မ့တမ့ၢ် ကိၢ်စဲၣ် ဒီးလီၢ်ကဝီၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အပူၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် South Dakota ကူၣ်သ့ဝဲကျိၤ ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ် အဖီခိၣ်န့ၣ်, တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်တဖၣ် လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီအဖီလၢအံၤ တၢ်ကမၤအီၤ လၢအဘျးစဲလိာ်သးဒီး တၢ်သမံသမိးစ့စရိ မ့တမ့ၢ် တၢ်သမံသမိးထံ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် လၢကိၢ်စၢၤဖျိၣ် မ့တမ့ၢ် ကိၢ်စဲၣ် ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအီၤ, မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ဒုးလူၤဟံၤမၤထွဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်လူၤဟံၤမၤထွဲ ကိၢ်စၢၤဖျိၣ် တၢ်ဘျၢသဲစးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကရၢကရိၤသဘျတဖၣ်အံၤ ကဟံၤဖျါအါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၤဖျါထီၣ်နီၤကစၢ်သ့ ဆူတၢ်ကရၢကရိၤသဘျလၢတၢ်ချၢတဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ဒီဖျိအဝဲသ့ၣ် ဒ်အဝဲသ့ၣ်အပူၤခၢၣ်စး န့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤတဖၣ်လၢ ကမၤတၢ်သမံသမိးအကိၢ်အစီ မ့တမ့ၢ် တၢ်သမံသမိးထံ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒုးလူၤဟံၤမၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ မ့တမ့ၢ် တၢ်လူၤဟံၤမၤထွဲ အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ လၢအခၢၣ်စး ဖဲအမ့ၢ်တူၤထီၣ်ဘးဒီး တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
4. လၢအဘျးစဲလိာ်သးဒီး ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤ လၢနဖိပတံထီၣ်အံၤ မ့တမ့ၢ် လၢနဖိဒီးန့ၢ်ဘၣ်အံၤ, ဖဲလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ တၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အံၤ လၢတၢ်ပညိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒ်သိးကဆၢတၢ် တၢ်ကြးတၢ်ဘၣ် လၢတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်, ကဆၢတၢ်တၢ်မၤစၢၤအဘျးအလဲ, ကဆၢတၢ် တၢ်မၤစၢၤအတၢ်အိၣ်သးတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒုးလူၤဟံၤမၤထွဲ တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒီးတၢ်အိၣ်သး လၢတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်.
5. ဆူကိၢ်စဲၣ် ဒီးလီၢ်ကဝီၤပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤတဖၣ် လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ လီၤလီၤဆီဆီ လၢတၢ်ကဟံၤဖျါထီၣ်အံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤအီၤ ဒီဖျိကိၢ်စဲၣ်တၢ်ဘျၢသဲစး လၢအဘၣ်ထွဲဒီး ဖိသၣ်တၢ်တီတၢ်တြၢအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ ကမၤစၢၤကိၣ်ဖိလၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအတၢ်ကွဲးတဖၣ် တုၤလီၤတီၤလီၤ တချုးကွီၢ်ဘျီၣ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်အခါ ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

6. ဆူတက်ကရုကရိတဖန် လာအမေတၢ်ယုသ့ၣ်ညမၤလိ လၢကွီအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် လၢကွီအခၢ်စး ဒ်သိးက - (က) ဒုးအိၣ်ထီၣ်, မၤဂၢ်မၤကျၢၤ, မ့တမ့ၢ် ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဒီးစးလၢတၢ်တယၢ်ဆိဟ်တဖန်, (ခ) ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ ကွီဖိအတၢ်မၤစၢၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖန်, မ့တမ့ၢ် (ဂ) မၤဂ့ၤထီၣ် တၢ်သိလိန့ၣ်လိ ဖဲလၢအတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖန်အခါ.
7. ဆူတက်ကရုကရိလၢအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤတဖန် ဒ်သိးကမၤအတၢ်အုၣ်ကီၤတဖန်တၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖန်အဂီၢ်.
8. ဆူနအိၣ်ဖဲလၢနဖိအံၤ မ့တမ့ၢ်ကွီဖိလၢအကြးအဘၣ်အခါ ဖဲနပုၤကွီဖိလၢအကြးအဘၣ်အံၤ မ့ၢ်ဒီးပုၤဒီးသန့ၤသးလၢနၤ လၢ IRS တၢ်ခိတၢ်သွဲ အတၢ်ပညိၣ်တဖန်အဂီၢ်.
9. လၢကလူၤဟံၣ်မၤထွဲ စံၣ်ညိၣ်ကွီၢ်အတၢ်န့ၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ် ကွီၢ်ညိၣ်စ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ် လၢအဖိးသဲစး ဖဲလၢအတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖန်အခါ.
10. ဆူပုၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်ဒါလၢအကြးအဘၣ်တဖန် လၢအဘျးစဲလိာ်သးဒီး ဆူၣ်ချ့ဒီးတၢ်ပုၤဖျးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖန်အဖိခိၣ်.
11. လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်မ့တမ့ၢ်ဒါအီၤ ခီဖျိကွီ ဒ် "လံာ်ဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ" ဖဲလၢအတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖန်အခါ.
12. ဆူခၢ်စးကရၢ သဲစးပုၤမၤတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စဲၣ် မ့တမ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤဖိသၣ် အတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤခၢ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ကလုာ်ဒူၣ်တၢ်ကရၢကရိ အပုၤခၢ်စး လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤအီၤ လၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ် ကွီဖိအသဲစးတၢ်တိာ်ကျဲၤ ဖဲလၢခၢ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကရၢကရိအံၤ အိၣ်ဒီးမ့ဒါလၢအဖိးသဲစး ဒ်ကီၢ်စဲၣ် မ့တမ့ၢ် ကလုာ်ဒူၣ်တၢ်ဘျုးသဲစးအိၣ်ဝဲအသိး, လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲ ဒီးတၢ်ဒီသဒါ ကွီဖိလၢတၢ်ဟ်လီၢ်ဟ်ကျဲၤအီၤ ဖဲတၢ်ကွၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အလီၢ်.
13. ဆူတၢ်သုတၢ်ဖျးန့ၣ်ရှၢၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ ဒီးတၢ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အပုၤခၢ်စးလၢတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤအီၤ လၢကမၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ, တၢ်သမံသမိးထံတဖန်, ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်ထီၣ်တၢ်ဒွဲး အတၢ်ပညိၣ်တဖန်အဂီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤအီၤ လၢ Richard B. Russell ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ ကွီမုၢ်ဆိတၢ်အိၣ်သဲစး မ့တမ့ၢ် 1966 ဖိသၣ်တၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ သဲစးအဖိလၢာ် လၢတၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆိဆိတဖန်အဖိလၢာ်.

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ခၢ်စးကရၢ လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့ လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ခၢ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖျၢၣ်စိမၤကွီအဂၤတဖျါအအိၣ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤဆူညါ လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ခၢ်စးကရၢအခၢ်စးသ့ဝဲ လၢတၢ်အိၣ်ဒီးန့ၣ် မ့တမ့ၢ် နပုၤကွီဖိလၢအကြးအဘၣ် အတၢ်ကွဲးဟ့ၣ်ပျဲဆိ ဖဲလၢ IDEA မ့တမ့ၢ် FERPA တၢ်အိၣ်သးတဖန် လၢတၢ်ဟ်ဖျါအဂီၢ် လၢတၢ်အိၣ်ဒီး မိၢ်ပၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအခါ ဒီးဖဲလၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ခၢ်စးကရၢအံၤ မ့ၢ်ဘိးဘၣ်သ့ညါ တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့တဖန်အံၤ ဆူပုၤပၣ်ဃုာ်လၢ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့ (PII)

ကီၢ်ရဲၣ်ကွီအံၤ ကဘၣ်ဒီသဒါ PII အတၢ်ခူသ့ၣ် ဖဲတၢ်ထၢဖျိၣ်, တၢ်ပၤဃာ် ဒီးတၢ်ဟ်ဖျါထီၣ် ဒီးတၢ်မၤဟးဂီၢ်အပတီၢ်တဖန်အခါန့ၣ်လီၤ.

1. ပုၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်ဒါတဂၤ လၢကီၢ်ရဲၣ်ကွီအံၤ ကဘၣ်စးထီၣ်ဟံးန့ၣ်မ့ဒါ လၢကမၤလီၤတံာ် တၢ်ဟ်ခူသ့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့တခါလၢလၢအဂီၢ်လီၤ.
2. ပုၤလၢအထၢဖျိၣ် မ့တမ့ၢ် စူးကါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့အံၤ ကဘၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်သိၣ်လိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ ဘၣ်ဃးဒီး ကီၢ်စဲၣ်သန့တဖန် ဒီးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖန် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟ်ခူသ့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့ လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) ဒီး FERPA အဖိလၢာ်န့ၣ်လီၤ.
3. လၢကမ့ၢ်တၢ်သမံသမိးအဂီၢ်, ကီၢ်ရဲၣ်အံၤ ကဘၣ်ပၤဃာ် ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖန် လၢအအိၣ်လၢကီၢ်ရဲၣ်ပူၤ လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့တဖန် အမံၤ ဒီးလီၤလၢတဖန် အတၢ်ကွဲးရဲၣ် လၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

4. ကိရိယာအား ကာကွယ်တားမြစ်သည့်ညွှန်းကိရိယာအား အတည်ပြုထိန်းသိမ်းမှု လာဘ်တင်ထုတ်အား၊ ပါးစပ်အား မှတ်တမ်း စွဲကပ်အား လာဘ်တင်ထုတ်ကုန်သွင်းလီဆီ ဒီးတင်တိစာမေးစာ လာဘ်တင်ထုတ်ကုန်အား တင်မတ်တင်တင်အား လာဘ်တင်ထုတ်ကုန်သွင်း အတင်တိစာမေးစာ လာဘ်တင်ထုတ်ကုန်အားလီ.
5. တင်တင်တင်ကုန်လာဘ်တင်ထုတ်ကုန်အားလက်ဘ်တင်တင် တင်ကဘ်မေးမေးဂီကွင်အား ဖဲနယုထိုင်အခါ သန့်ကွ တင်မတ်တင်မေးမေးတစ်သး လာဘ်အမှန် နှစ်အခါ၊ လီအိုင်ဆီးထီး၊ လီတစ်ခိုင်ဂီ၊ အခိုင်ကစာတိတဖု၊ တင်ထိုင်ကွဲအတင်ကွဲခိုင်ကွဲမေးတဖု၊ တင်ထိုင်တိတဖု၊ ဒီးတီးပတီ လာဘ်မေးလားပဲလဲအဲ လာဘ်တင်ထုတ်ကုန် တင်ကဘ်မေးမေး လာဘ်အိုင်ဒီးတင်ဆာကတီ အတင်ဟ်ပနီဘ်တင်နုလီ.

လာ 1974 ဟံဗီဖီတင်ကုန်ဘ်ကုန်သွင်းယာ်တဖု ဒီးတင်ခွဲသုဉ်သဲစး (34 CFR 99.5(a)) အတင်သိုင်တင်သီအမီလ်နု၊ နတင်ခွဲတင်ယာ် ဘ်ဘးဒီးတင်ကုန်ဘ်ကုန်သွင်းအတင်ကွဲခိုင်ကွဲမေးတဖုအဲ ဘ်တင်ဆာခိုင်အဲဆူ ကွဲဖဲအခိုင် ဖဲအသးနုအိုင် 18 နုအခါနုလီ. ကွဲဖဲလာ အသးနုအိုင် 18 နု မှတ်တမ်း ဆူအမီခိုင်နု ဘ်တင်ဟ်ပနီအဲဒ်အမှန် "ကွဲဖဲလာအကြီးအဘ်" လာ FERPA အမီလ်နုလီ.

ပုဒ်တင်အသးနု (ကွဲဖဲလာအသးနုပုဒ်တင် 18 နု)

ဖဲနတင်ခွဲတင်ယာ်လာ IDEA တင်နုဖး (ခ) အမီလ်အဲ ဘ်တင်ဆာခိုင်အဲဆူ ကွဲဖဲလာအိုင်ဒီးပုဒ်တင်အသးနုအခါနု၊ တင်ခွဲတင်ယာ် ဘ်ဘးဒီး တင်ကုန်ဘ်ကုန်သွင်း အတင်ကွဲခိုင်ကွဲမေးတဖုအဲ တင်ကဘ်ဆာခိုင်အဲဆူ ကွဲဖဲအခိုင်စုဂီနုလီ. ဘ်ဆုသန့်ကွဲ၊ ကိရိယာကွဲအဲ ကဘ်ဟ်လီနု ဒီးကွဲဖဲ လာဘ်တင်ထုတ်ကုန်တင်ခါလ် လာဘ်တင်ထုတ်ကုန်အဲ လာ IDEA တင်နုဖး (ခ) အမီလ်နုလီ. (ကွဲဆူညါတင်တင်ကုန် လာဘ်တင်ခိုင်တိ "တင်ဆာခိုင်ပင်တင်ခွဲတင်ယာ်တဖု ဖဲပုဒ်တင်သးနုကတီ" အမီလ် ဖဲကဘ်ပုဒ် 35)တကွ.

တင်ဘ်ဘ်ကွဲ တင်ကွဲခိုင်ကွဲမေးတဖု ဖဲမိပင်ယုထိုင်အခါ

34 CFR 300.618-621; ARSD 24:05:29:04

နမုနုလာ တင်တင်ကုန်ဖဲတင်ကုန်ဘ်ကုန်သွင်းအတင်ကွဲခိုင်ကွဲမေး ဘ်ဘးဒီးနုအဲ မတ်တင်တင်လီဆဲး၊ ဟ်တင်တင်ကုန်ကမာ် မှတ်တမ်း လုသုခါပတင် နိုင်ကစာတင်ခွဲသုဉ် မှတ်တမ်း နုအတင်ခွဲတင်ယာ်အဂီတဖုအခါနု၊ နယုထိုင်လာ ကိရိယာကွဲ ကမာ်ဘ်ကွဲ မှတ်တမ်း ထုထိုင်ကွဲ တင်တင်ကုန် (ဒ်အမှန် - တင်ဘ်ဘ်ကွဲတင်ကွဲခိုင်ကွဲမေး) သုစုနုလီ.

ကိရိယာကွဲအဲ ကဘ်ဆာတင်လဲလာ ကဘ်ဘ် မှတ်တမ်း ထုထိုင်ကွဲတင်တင်ကုန် ဖဲတင်ဆာကတီတင်ကွဲအကြီးအဘ်အတင်ပု ဖဲအဒီးနုဘ် နတင်ယုထိုင်ဝံအလီခဲနုလီ. ကိရိယာကွဲမတ်တင်လဲလာ ကဂုလီ တင်ဘ်ဘ်ကွဲ မှတ်တမ်း တင်ထုထိုင်ကွဲတင်တင်ကုန်နု၊ အကဘ်ဘးဘ်သုညါနု ဘ်ဘးတင်ဂုလီ ဒီးဟ်တင်ဟ်ဖးနု ဘ်ဘးနုတင်ခွဲတင်ယာ်လာ ဟံဗီဖီတင်ကုန်ဘ်ကုန်သွင်းယာ်တဖု ဒီးတင်ခွဲသုဉ်သဲစး (FERPA) အတင်စံညီဒ်ကနုနုလီ.

လာဘ်ယုထိုင်အမီခိုင်နု၊ ကိရိယာကွဲအဲ ကဘ်ဟ်လီနု FERPA တင်စံညီဒ်ကနု ဒ်သီးနုကသမာကွဲ တင်တင်ကုန်ဖဲနုတင်ကုန်ဘ်ကုန်သွင်း အတင်ကွဲခိုင်ကွဲမေးပု လာနုအဲလဲလာ တင်တင်ကုန်လဲလဲဆဲး၊ ဟ်တင်တင်ကုန်ကမာ် မှတ်တမ်း လုသုခါပတင် နိုင်ကစာတင်ခွဲသုဉ် မှတ်တမ်း နုအတင်ခွဲတင်ယာ်အဂီတဖုအခါကသုအဂီလီ.

တင်စံညီဒ်ကနု လာကသမာကွဲ တင်တင်ကုန် ဖဲတင်ကုန်ဘ်ကုန်သွင်းအတင်ကွဲခိုင်ကွဲမေးပုတဖုနု တင်ကဘ်မေးအဲ ဒ်တင်မေးအဲကွဲအကွဲ လာဘ်စံညီဒ်ကနုတဖုအဲအဂီ လာ FERPA အမီလ်နုလီ.

ဟံဗီဖီတင်ကုန်ဘ်ကုန်သွင်းယာ်တဖု ဒီးတင်ခွဲသုဉ်သဲစး (FERPA)

အစုကတင်နု၊ ကိရိယာကွဲ အ FERPA တင်စံညီဒ်ကနု အတင်မေးမေးအဲကွဲအကွဲတဖုအဲ ကဘ်ဟ်လီနု တင်လာလ်တဖုအဲနုလီ -

1. ဖဲလာကိရိယာကွဲဒီးနုဘ် တင်ယုထိုင်ဝံအလီခဲနု၊ တင်စံညီဒ်ကနုအဲ တင်ကဘ်မေးအဲ လာအသီ 30 အတင်ပု၊ ဒီးနု မှတ်တမ်း နုပုကွဲလာအကြီးအဘ်အဲ တင်ကဘ်ဘးဘ်သုညါဆဲအဲယဲသီ ဘ်ဘးတင်စံညီဒ်ကနုအဲ မုနုမုသီ၊ တင်လီတင်ကွဲ ဒီးတင်ဆာကတီနုလီ.

2. တစ်စုံတစ်ညီဒီကန့်အံ၊ ဘဉ်သုဉ်သုဉ် တင်ကမအံ၊ ခီဖျိ ပုတဂဏုဉ်စုဉ် ပဉ်ဃုဉ်ဒီး ကီရုဉ်ကွီအပုတဂဉ်မုဘဉ်ဒါ လာတအိဉ်ဒီး တင်သးစာဆာလီလီ၊ လာတစ်စုံတစ်ညီဒီကန့်အစာအဂီ၊
3. နု၊ မုတမုဉ် နုပုကွီဖိလအကြးဝဲဘဉ်ဝဲအံ၊ တင်ကဘဉ်ဟ့ဉ်လီတခွဲတင်ယဉ် လာလုပုလု၊ ဒီးထဲသးတုသး လာကဟ်ဖျိထီဉ် တင်အုဉ်သးလာအဘဉ်ထွဲဒီး တင်ဂုကီလအဘဉ်တင်ဟ်ဖျိထီဉ်အံ၊ ဒီးတင်မဏါအံ၊ မုတမုဉ် တင်ကခဉ်စးနုအံ၊ ခီဖျိပုတဂဉ်စုဉ် လာနုဃုထာအံ၊ လာနုနီကစာဟ့ဉ်အဘူးအလဲ၊ ပဉ်ဃုဉ်ဒီး ပီရီသုဝဲ၊
4. ကီရုဉ်ကွီအံ၊ ကဘဉ်မအတင်ဆာတင် လာလံတင်ကွဲး ဖဲတင်စုံတစ်ညီဒီကန့်ကတင်ဝဲအလီခံ အသီ 30 အတီပု၊ ဒီး
5. ကီရုဉ်ကွီအတင်ဆာတင်အံ၊ ကဘဉ်ဒီးသနုထီဉ်သး ထဲဒဉ်တင်အုဉ်သးလာအဘဉ်တင်ဟ်ဖျိထီဉ်အံ၊ ဖဲတင်စုံတစ်ညီဒီကန့်အစီခိဉ် ဒီးကဘဉ်ပဉ်ဃုဉ် တင်အုဉ်သးအတင်ကွဲးဖျိ ဒီးတင်ဂုခိဉ်သုဉ်တဖဉ် လာတင်ဆာတင်အဂီလီ၊

ဒ်တင်စုံတစ်ညီဒီကန့်အစာအိဉ်ဝဲအသးနုဉ်၊ ကီရုဉ်ကွီအံ၊ မုဆာတင်ဝဲလ၊ တင်ဂုတင်ကျါအံ၊ဘဉ် ဒီးတလုဉ်သုဉ်ခါပတဉ် နဖိအနီကစာတင်ဘဉ်တင်ဘာဘဉ်ဆဉ် နမုတအာဉ်လီတလုဉ်လီအံ၊နုဉ်၊ နအိဉ်ဒီးတခွဲတင်ယဉ်လ၊ ကမတင်ဟ်ဖျိထီဉ်တင်ဂုတင်ကျါ လာတင်ကွဲးနီဉ်ကွဲးဃါအပုနုဉ်လီ၊ ဘဉ်ဆဉ်သနုကွဲး၊ ဒ်တင်စုံတစ်ညီဒီကန့် အစာအိဉ်ဝဲအသးနုဉ်၊ နကီရုဉ်ကွီအံ၊ မုဆာတင်ဝဲလ၊ တင်ဂုတင်ကျါလ၊နဖိအလံတြဉ်ပုအံ၊ မုတလီတင်လီဆဲးဘဉ်နုဉ်၊ အဝဲသုဉ်ကဘဉ်ထုးကွဲး တင်ဂုတင်ကျါ ဒီးဘိးဘဉ်သုဉ်ညါနု လာလံတင်ကွဲးနုဉ်လီ၊

တင်ဆာတင်တခါလုလု လာအဘဉ်တင်ဟ်လီအံ၊နု နဖိအတင်ကွဲးနီဉ်ကွဲးဃါအပုအံ၊ တင်ကဘဉ်ပဏါဃာအံ၊ ခီဖျိကီရုဉ်ကွီ ဒ်နဖိအတင်ကွဲးနီဉ်ကွဲးဃါတခါအသးနုဉ်လီ၊ တင်ဂုလီဘိလီအတင်ကွဲးနီဉ်ကွဲးဃါ ဘဉ်ဃးဒီးနဖိအံ၊ ကီရုဉ်ကွီမုဟ့ဉ်လီအံ၊ဆု ပုပဉ်ဃုဉ်တဂဉ်လုလုနုဉ်၊ တင်ဆာတင်စုဉ်ကီး တင်ကဘဉ်ဟ့ဉ်လီအံ၊ ဆုပုပဘဉ်ဃုဉ်အအိဉ်နုဉ်လီ၊

တင်ဆုဒီးဒီးတင်ဖဲတင်မ၊ လာတင်ဒုးလုပိဉ်မ၊ထွဲတင်သိဉ်တင်သီ ဒီးတင်စုံတစ်ညီပိတုအတင်မိတင်ကမီတဖဉ် ဒီးတင်ဆုဒီးတင်ကွဲးနီဉ်ကွဲးဃါတဖဉ်

34 CFR 300.535(a) ဒီး (b); ARSD 24:05:26:15

ကီရုဉ်ကွီအံ၊ ဟ်ဖျိထီဉ် တင်မ၊ကမုဉ်ကွီမုဉ်လာအဘဉ်တင်မ၊အံ၊ ခီဖျိကွီဖိလအိဉ်ဒီးကွဲးကွဲး ဆုပုနုဉ်နီကမီလအကြးအဘဉ်အအိဉ် သုဝဲနုဉ်လီ၊ တင်ဂုတင်ကျါဖဲ IDEA အပုအံ၊ တတြဉ်ဃာ ကီရုဉ်ကွီအတင်ဒုးလုပိဉ်မ၊ထွဲ တင်သိဉ်တင်သီ ဒီးတင်စုံတစ်ညီပိတုအတင်မိတင်ကမီတဖဉ် လာကမ၊လုပုလုအပုအဒါတဖဉ် လာကစုးကါကီစာဖျိ ဒီးကီရုဉ်ကွီတင်ဘျါသဲစး လာတင်မ၊ကမုဉ်သဲစး လာအဘဉ်တင်မ၊အံ၊ ခီဖျိသုဉ်လာအိဉ်ဒီးကွဲးကွဲးအစီခိဉ်ဘဉ်နုဉ်လီ၊

ကွီလအဟ်ဖျိထီဉ် တင်မ၊ကမုဉ်သဲစး လာအဘဉ်တင်မ၊အံ၊ ခီဖျိကွီဖိလအိဉ်ဒီးကွဲးကွဲးအံ၊ ကဘဉ်ဟ့ဉ်လီ၊ ဖိသုဉ်တင်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သုလီဆီ ဒီးတင်ဖိဉ်ဃးတင်သိဉ်တင်သီ အတင်ကွဲးနီဉ်ကွဲးဃါတဖဉ် လာအဘဉ်တင်ဟ်သုဉ်ဟ်သးအံ၊ ခီဖျိပုနုဉ်နီကမီလအကြးအဘဉ် လာတင်တီဉ်ဖျိထီဉ် တင်မ၊ကမုဉ်သဲစးဆုအအိဉ် ဘဉ်ဆဉ် ထဲဒဉ်လာအဘဉ်တင်ဟ့ဉ်ပုအံ၊ ခီဖျိ FERPA နုဉ်လီ၊

မိဉ်ပဉ်အတင်ပျဲထီဉ်ဖိတဖဉ်ကွီ ဖဲနီတဂဉ်ပဉ်ကွီတဖဉ်

ဖိသုဉ်တဖဉ်လာ အဘဉ်တင်ဒုးထီဉ်အံ၊ကွီ ဖဲနီတဂဉ်ပဉ်ကွီတဖဉ် ခီဖျိအမိဉ်ပဉ်တဖဉ် ဖဲ FAPE တအိဉ်ဒီးတင်ဘဉ်ယိဉ်အခါ

34 CFR 300.504(a) ဒီး (b); ARSD 24:05:31.01

နမုဉ်ပျဲဒုးထီဉ်နဖိကွီ ဖဲနီတဂဉ်ပဉ်ကွီ မုတမုဉ် တင်လီတင်ကျဲ ဖဲလာတင်ဂုလီဘိလီ ဘဉ်ဃး တင်ဟ့ဉ်လီ၊ FAPE မုတအိဉ်ဘဉ်နုဉ်၊ နတင်ပျဲထီဉ်ကွီ အတင်ဆာတင်အံ၊ မုတင်မုဉ်သးမ၊ကလီနုဉ်လီ၊ ကီရုဉ်ကွီအံ၊ မုဒုးအိဉ်ထီဉ် FAPE လာနုဖိအဂီ ဖဲကီရုဉ်ကွီအပုနုဉ်၊ ကီရုဉ်ကွီအံ၊ တဘဉ်ဟ့ဉ်အဘူးအလဲလ၊ တင်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သုလီလီဆီဆီ မုတမုဉ် တင်အဘူးအလဲအဂဉ်တဖဉ် လာနုဖိအနီကစာတင်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သုအဂီဘဉ်နုဉ်လီ၊ ဘဉ်ဆဉ်သနုကွဲး၊ ပဒိဉ်ကွီတအိဉ်ဒီး မုဒါလီလီဆီဆီ ဘဉ်ဃးဒီး ဖိသုဉ်အိဉ်ဒီးကွဲးကွဲးတဖဉ် လာဘဉ်တင်ဒုးထီဉ်အံ၊ကွီဖဲနီကစာတဂဉ်ပဉ်ကွီ လာတင်မုဉ်သးမ၊ကလီပု လာအထီဉ်နီတဂဉ်ပဉ်ကွီတဖဉ် လာအအိဉ်သုဉ်လီသးဖဲ အဟီဉ်ခိဉ်မုဉ်ဖဲခိဉ် အဒုဉ်အဆာတဖဉ်အပုဘဉ်နုဉ်လီ၊

နမူနာကလေးကိုအား မှတူထိပ်ထိပ်ဘေးဒီး IDEA ဒီးကိစဉ် တပ်အိပ်ပညာ လာပုဒ်ကလေးကိုအကိစဉ်, ပဒ်ကိစဉ် ဖဲလဲကိစဉ်တပ်ကလေးကိုအိပ်ညှပ်လိသေးအလိအံ ကဘဉ် -

- [illegible]

တၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဃးဒီး ဖိသၣ်အိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွၢ် လၢမိၣ်ပၢ်ဆဲးလီၤဟ်မံၤဖဲ နီၣ်တဂၢၤဟၢကွၢ်တဖၣ်အံၤ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤမၤန့ၣ်တဖၣ်
ဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤထဲလဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအကျိၤအဂ့ၢ်အပူၤ ဒီးလၢကဒီးန့ၣ်တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤအဂီၢ်န့ၣ် ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ
ဖိသၣ်လၢတၢ်ဟ်ပနီၣ်ဃာ်တဖၣ် အတၢ်လိၣ်ဘၣ်အဖီဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်လၢအမိၣ်ပၢ်ဒီးထီၣ် နီၣ်တဂၢၤဟၢကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တအိၣ်ဒီးနီၣ်တဂၢၤစုၣ်စု တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တအိၣ်လၢ
ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်က့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ၣ်လီၤဆီ မ့တမၢ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထဲတနီၤ မ့တမၢ် ခဲလၢာ် လၢအဝဲသ့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲသ့ ဖဲအဝဲသ့ၣ်မၢ်ဆဲးလီၤမံၤဖဲပဒီၣ်ကိၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ဖိသည့်တဖန်လ၊ အဘဉ်တင်းဒီးထီဉ်အီကို ဖဲဒိုဉ်တဂယကိုတဖန် ခီဖျိုအမိဉ်ပာ်တဖန် ဖဲ FAPE အိဉ်ဒီးတင်ဘဉ်ယိဉ်အခါ

34 CFR 300.148; ARSD 24:05:31:05

တၢ်သးတလိပလိာ် လၢနုၤ ဒီးကီၢ်ရဲၤကွဲၤ အဘၢၣ်စၢၤ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ရဲၤတၢ်ကျဲၤအကြးအဘၣ် လၢနဖိဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဒီးတၢ်သံကွၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲလၢ တၢ်ဒုးထီၣ် နီၢ်တဂၤပၤကွဲၤအဂီၢ်အံၤ တၢ်ဆၢတၢ်အီၤ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ကွီၢ်ဘျီၣ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကလိၣ်ဘၣ်နဖိကီၢ်ရဲၤကွဲၤ (ဖဲန့ၣ်အိၣ်ဆိးအလီၢ်) လၢကဟ့ၣ်က့ၤန့ၤ အဘူးအလဲ လၢနီၢ်တဂၤပၤကွဲၤအဂီၢ်သ့ဝဲ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ကွီၢ်ဘျီၣ်မ့ၢ်ထံၣ်ဝဲလၢ ပဒိၣ်ကွဲၤအံၤ တရဲၤကျဲၤ FAPE လၢကွဲၤဖိအဂီၢ်အခါ ဒီးတၢ်ဒုးထီၣ်ကွဲၤဖိ နီၢ်တဂၤပၤကွဲၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢတၢ်ဒုးထီၣ်ကွဲၤအံၤ မ့ၢ်တတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး ကီၢ်စံၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ ဒီဖျိပဒိၣ်ကွဲၤတဖၣ်သန့က့, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ကွီၢ်ဘျီၣ်အံၤ ထံၣ်ဝဲလၢ နတၢ်ဒုးထီၣ်ကွဲၤအံၤ ကြၢဝဲဘၣ်ဝဲသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်အဘျးအလဲအံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်ကမၤစ့ၤလီၤ၊ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဂ့ၢ်လိာ်အီၤ၊ ခီဖျိတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ဘျီၣ်-

1. ဖဲ IEP ကရူၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အလီၤခဲကတၢၢ်တဘျီ လၢနလဲထီၣ်အီၤ တချုးတဒုးထီၣ်နဖီၣ်ကိၣ်ဖဲ နီၣ်တဂၤပၤကိၣ်အကတီၢ်န့ၣ်, နတတဲဘၣ် IEP ကရူၣ်လၢ နသးတလီၤပလီၢ်ဒီးကီၢ်ရၣ်ကိၣ် အတၢ်ဆှၢန့ၣ်လီၤတၢ်ပျဲဒုးထီၣ်ကိၣ် ဒ်သီးကဟ့ၣ်လီၤနဖီၣ် FAPE အဂီၢ်, ပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် နတၢ်ဘၣ်ယီၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်တိာ်ဟံၣ်လၢ ကဆဲးလီၤန့ၣ်နဖီၣ်အမံၤ ဖဲနီၣ်တဂၤပၤကိၣ် လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ, **မ့တမ့ၢ်** လၢတၢ်ဃုထၢအဂၤတခါန့ၣ်, တချုးနထူးထီၣ်နဖီၣ်လၢပဒိၣ်ကိၣ် ဖဲတၢ်ဖိးတၢ်မၤမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီ အသီတဆံ (10) အတီၢ်ပုၤ (ပၣ်ဃုာ်ဒီး နံၤသဘျုလၢအအိၣ်ဝဲဖဲတၢ်ဖိးတၢ်မၤမုၢ်န့ၣ်တဖၣ်အပူၤ) န့ၣ် နတကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီ ကီၢ်ရၣ်ကိၣ် ဘၣ်ဃးနတအၢၣ်လီၤတူၢ်လီၢ် ကီၢ်ရၣ်ကိၣ် အတၢ်ပျဲဒုးထီၣ်ကိၣ်တၢ်ဆှၢန့ၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤ နတၢ်ဘၣ်ယီၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်တိာ်ဟံၣ်လၢကဆဲးလီၤန့ၣ်နဖီၣ်မံၤဖဲ နီၣ်တဂၤပၤကိၣ်လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ, **မ့တမ့ၢ်**
2. ဖဲတချုးနဖီၣ်ပတုာ်တၢ်ထီၣ်ပဒိၣ်ကိၣ်အခါ, ကီၢ်ရၣ်ကိၣ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီ ဘၣ်ဃးအတၢ်ဆှၢန့ၣ်လၢ ကသမံသမိးထံနဖီၣ် ဒီးပၣ်ဃုာ်တၢ်ကွဲးဖျါ ဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးထံအတၢ်ပညိၣ် ဘၣ်ဆၣ် နတမၤချုးမၤဒးနဖီၣ် လၢတၢ်သမံသမိးထံ လၢအကြးအဘၣ် ဒီးအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အဝီၤ ခီဖျါကီၢ်ရၣ်ကိၣ်, **မ့တမ့ၢ်**
3. ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိၣ်ကနၣ်ပၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မတမၢ် ကီၢ်ဘျီၣ် မၤတၢ်စံၣ်ညီၣ်ပီတု အတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါလၢ နမၤတၢ်အံၤတကြးတဘၣ်အခါ

ဘဉ်ဆဉ်သနက၊ တၢ်ဟ့ၣ်ကုၤအဘူးအလဲအံၤ တၢ်တၢ်ကြးမၤစၢၤလီၤ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်အီၤလၢနတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢ် လၢကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါ လၢတၢ်လိာ်ဘဉ်အီၤ ဆူကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အအိၣ် ဘဉ်ဃးဒီးနတၢ်သးတလီၤပလိာ် ဒီးနတၢ်တိာ်ဟံလၢ ကဆဲးလီၤန့ၢ်ဖိမံၤ ဖဲနီၢ်တဂၤပၤက့ၢ်အဂီၢ်၊ ဖဲလၢ -

1. ကျိၣ်တြီၤဃာ်နၤလၢနကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါအခါ၊
2. တၢ်တဟ့ၣ်လီၤနၤ South Dakota မိၢ်ပၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျါအကွၢ် အတၢ်ဒိသဒါတဖၣ် လၢအကဒုးသ့ၣ်ညါနၤဘဉ်ဃး နမူနၤလၢ ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါဆူကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အခါ၊ **မ့တမ့ၢ်**
3. နတၢ်လူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါ အတၢ်လိာ်ဘဉ်တဖၣ်အံၤ ကဲထီၣ်တၢ်မၤဘဉ်ဒိဘဉ်ထံး နဖိနီၢ်ခိသ့ၣ်အခါ.

လၢန့ၢ်အမံၤညါ၊ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၢ်ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ကျိၣ်ဘျီၣ်အတၢ်ဆၢတံာ်အဖီခိၣ်န့ၢ်၊ တၢ်ဟ့ၣ်ကုၤအဘူးအလဲအံၤ ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်တဘဉ်မၤစၢၤလီၤ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်အီၤ လၢနတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢ်လၢ ကလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါအတၢ်လိာ်ဘဉ်တဖၣ်အယီ၊ ဖဲလၢ -

1. နကွဲးလံာ်ဖးလံာ်တဘဉ် မ့တမ့ၢ် ကွဲးအဲကလဲးကျိၣ်တဘဉ်အခါ၊ **မ့တမ့ၢ်**
2. နတၢ်လူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါ အတၢ်လိာ်ဘဉ်တဖၣ်အံၤ ကဲထီၣ်တၢ်မၤဘဉ်ဒိဘဉ်ထံး နဖိသးတၢ်တူၢ်ဘဉ် လၢအနးသ့ၣ်အခါ.

တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် က့ၢ်ဖိလၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ်တဖၣ်

တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် က့ၢ်ဖိလၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ်တဖၣ်

တၢ်န့ၢ်ဖိန့ၢ်ကမီၤညီၣ်န့ၢ် 34 CFR 300.530(a)-(d); ARSD 24:05:26; ARSD 24:05:26.01

ဖဲန့ၢ်ဖိလၢအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤ တဆူၣ်တကျါၤ လုာ်သ့ၣ်ခါပတၢ် က့ၢ်ဖိတၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ အတၢ်သိၣ်တၢ်သီအခါန့ၢ်၊ က့ၢ်အပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါအံၤ ထုးထီၣ်ကွဲၣ်န့ၢ်ဖိ ဖဲအတၢ်ပျဲထီၣ်က့ၢ်အလီၢ် ဆူ **ကတီၢ်ဘဉ်စၢၤတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အတၢ်ယုထၢအလီၢ် (IAES)** မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤလၢအဂၤတတီၤ၊ မ့တမ့ၢ် ပတုာ်ဃာ်န့ၢ်ဖိလၢ **တၢ်တီၢ်က့ၢ်ဂီၢ်တပယုာ်ဃီ လၢတၢ်အါန့ၢ်အသီ 10**၊ တုၤတၢ်အပတီၢ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်ဟံၣ်ထွဲထီၣ်တဖၣ်အံၤန့ၢ် ဘဉ်ထွဲဒီး ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ တအိၣ်ဘဉ်ဒီး နီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤတဆူၣ်တကျါၤ အသီးန့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်မၤကမၢ်တၢ်လီၤလီၤဆီဆီအဂီၢ်န့ၢ်၊ တၢ်တုၣ်ကွဲၣ်အါထီၣ်တၢ်ထီၣ်က့ၢ် လၢအသီ 10 တပယုာ်ဃီ ဖဲက့ၢ်တၢ်သိၣ်လိန့ၢ်တန့ၢ်ဃီအတီၢ်ပူၤအံၤ ကဲထီၣ်သးသ့ၣ် ဖဲလၢတၢ်ပတုာ်ကွဲၣ်အံၤ တဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဆီတလဲဟံလီၢ်ဟံကျဲၤ(ကွၢ်ဖဲ **တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် လၢအဆီတလဲတၢ်ပျဲထီၣ်က့ၢ်** လၢလၢာ်) အခါန့ၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ပတုာ်တၢ်ထီၣ်က့ၢ် **အါန့ၢ်အသီ 10 ဖဲက့ၢ်တၢ်သိၣ်လိန့ၢ် တန့ၢ်ဃီအတီၢ်ပူၤ** လၢတဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဆီတလဲဟံလီၢ်ဟံကျဲၤအဂီၢ်န့ၢ်၊ က့ၢ်အပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလိာ်သး ဒီးဖိသ့ၣ်က့ၢ်သရၣ်အစ့ၤကတၢ်တဂၤအံၤ ကဘဉ်ဆၢတံာ်ဝဲလၢ တၢ်ကလိာ်ဘဉ် တၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤထဲလဲၣ် လၢကဒုးသ့ၣ်ဘဉ်က့ၢ်ဖိလၢ ကဟံဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ဖဲ တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ညီၣ်န့ၢ်လိာ်ညီၣ်သိၣ်ဒိၣ်အပူၤ ဖဲအထီၣ်က့ၢ်ဖဲတၢ်လီၢ်အဂၤတတီၤဒၣ်လဲာ်၊ ဒီးဒ်သိးကလဲၤထီၣ်လဲၤထီ တုၤထီၣ်ဘးဆူ တၢ်ပညီၣ်ဖိတၢ်တဖၣ် လၢအဘဉ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဃာ်အီၤ ဖဲဖိသ့ၣ် IEP အသီးန့ၢ်လီၤ. ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ကဘဉ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၢ်ဖိလၢ တၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤလၢအဘဉ်တၢ်ဆၢတံာ်ဟံအီၤ ခီဖျိက့ၢ်အပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢဖိသ့ၣ်က့ၢ်သရၣ်အစ့ၤကတၢ် တဂၤန့ၢ်လီၤ.

ဖဲန့ၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတၢ် က့ၢ်ဖိတၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီအခါ လၢတၢ်ကဆၢတံာ် တၢ်ပျဲဒုးထီၣ်က့ၢ်အတၢ်ဆီတလဲအံၤ ကြးဝဲဘဉ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်တကြးဝဲဘဉ်ဝဲဒီးန့ၢ်ဖိအဂီၢ်၊ က့ၢ်အပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါအံၤ ကဟံသ့ၣ်ဟံသးတၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ် လၢသဲစးတၢ်ဂ့ၢ်တခါဘဉ်တခါအဖီခိၣ် သ့ၣ်န့ၢ်လီၤ. ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဆၢတံာ်လၢ တၢ်အိၣ်သးတခါဘဉ်တခါအဖီခိၣ် ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်လၢအဆီတလဲ တၢ်ပျဲၤတၢ်ထီၣ်က့ၢ်အံၤ အကြးအဘဉ် မ့တမ့ၢ် တကြးတဘဉ်အခါန့ၢ်၊ တၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် န့ၢ်ဖိတၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်လၢအပူၤကွဲၣ်၊ တၢ်သ့တဘဉ် လၢကန့ၢ်ပၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ဟံၣ်ထွဲထီၣ်အခဲတဖၣ်၊ တၢ်ဟံဖျါထီၣ် တၢ်ပီၤယၢ်လီၤသး၊ ဒီးတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ လၢအဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၢ်ဖိ တချုးလၢအလုာ်သ့ၣ်ခါပတၢ် က့ၢ်တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ ကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ် လၢတၢ်ကဟံသ့ၣ်ဟံသးအီၤ ခီဖျိက့ၢ်အပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါသ့ၣ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်သိၣ်ဃီသီဃီလၢအဆိတလဲ တၢ်ပျဲထီၣ်ကိ

34 CFR 300.536, 34 CFR 300.530(h) ARSD 24:05:26:02.01

တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်န့ၣ်လၢ အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲ လၢကတီၢ်ခဲအံၤ မ့ၢ်ဝဲ **တၢ်ဆိတလဲဟံလီၢ်ဟံကျဲ** ဖဲလၢ -

1. တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်အံၤ အါန့ၢ်ဒီး အသီ 10 တပယုၣ်ဃီ, **မ့တမ့ၢ်**
2. န့ၣ်အံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ် ပိၣ်ထွဲထီၣ်အံၤအါဘျီ လၢအဒူးကဲထီၣ် အလုၢ်အလၢ်အဒိတခါ မ့ၢ်လၢ -
 - a. တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အံၤတဖၣ် ခဲလၢဟံဖျိၣ်အံၤ အါန့ၢ် အသီ 10 ဖဲကိတၢ်သိၣ်လိန့ၣ်တန့ၣ်အတီၢ်ပူၤ,
 - b. န့ၣ်အတၢ်သကံာ်ပဝးအံၤ လီၤပလိၣ်သးဒိၣ်မး ဒီးအတၢ်သကံာ်ပဝးလၢတချုးတၢ်ကဲထီၣ်သး လၢအဒူးကဲထီၣ် တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အံၤတဖၣ်, **ဒီး**
 - c. တၢ်အိၣ်သးအဂၤဆူညါတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ် တဘျီလၢလၢ်အဆၢကတီၢ်အယုၣ်, တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်ဖိခဲလၢဟံဖျိၣ်, ဒီးတၢ်ထုးထီၣ်တဘျီဘၣ်တဘျီ အတၢ်ဆၢကတီၢ်တကွီၢ်ဘူးလိၣ်သးတဖၣ်.

ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အံၤ ကဆၢတံာ်ဝဲလၢ တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်အလုၢ်အလၢ်အဒိအံၤ ဒူးကဲထီၣ် မ့တမ့ၢ် တဒူးကဲထီၣ် တၢ်ဆိတလဲဟံလီၢ်ဟံကျဲ ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ သဲစးတၢ်ဂ့ၢ်တခါလၢ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲကီၢ်ရၣ်ကွၢ် မ့ၢ်ဆၢတံာ်လၢ ကထုးထီၣ်ကွၢ်န့ၣ် မ့ၢ်လၢအလုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢအကဲထီၣ် တၢ်ဆိတလဲဟံလီၢ်ဟံကျဲအါန့ၢ်, ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘၣ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်တန့ၣ်ဃီ, ဒီးဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒိသဒါ တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတံာ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် တမ့ၢ်တၢ်ဆိတလဲဟံလီၢ်ဟံကျဲန့ၣ် ဒူးကဲထီၣ် တၢ်ကွၢ်ထံကွၢ်ဆး လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျုးသဲစးအိၣ်အသိး ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ပီတု အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်အပူၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်ဖျိၣ်သကိးတမံၤန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤအံၤ ဒ်သိးကန့ၣ်လီၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢကဆၢတံာ်ဖိသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိ တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ တချုးဖဲ တၢ်မၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်သိၣ်ဃီ တၢ်ဆိတလဲ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟံလီၤန့ၣ် အတီၢ်ပတီၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. LEA, မိၢ်ပၢ်, ဒီး IEP အကရူၢ် အပူၤကရူၢ်ဖိလၢ အကြးအဘၣ်တဖၣ်န့ၣ် (ဒ်ဘၣ်တၢ်ဆၢတံာ်အံၤလၢ မိၢ်ပၢ်ဒီး LEA အသိး) ကဘၣ်တၢ်ဒူးဟံဃုာ်အံၤလၢ တၢ်န့ၣ်လီၤ တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤအံၤဒီး တၢ်ဟံဃုာ်မၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်ဆၢတံာ် ဖိသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိ အတၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်ဖျိၣ်သကိးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအဆၢတံာ်ဖိသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိဒီးတၢ်အစၢလၢကဲထီၣ်သးသ့တဖၣ်

34 CFR 300.530(c) ဒီး (e); 34 CFR 300.531; ARSD 24:05:26:09.02-05

ဖဲတၢ်ဆၢတံာ်လၢကဆိတလဲ တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲန့ၣ် မ့ၢ်လၢအလုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် ကွီၢ်တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီဝဲ **ကွီၢ်ထီၣ်အသီ 10 အတီၢ်ပူၤ**န့ၣ်, န့ၣ် IEP ကရူၢ် (ဒ်အဘၣ်တၢ်ဆၢတံာ်ဟံအံၤ ခီဖျိ န့ၣ် ဒီးန့ၣ်ရၣ်ကွၢ်) အံၤ ကဘၣ်ကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢအဘၣ်ထွဲ ဖဲန့ၣ်အလံာ်တြီၢ်ပူၤခဲလၢ, ပၣ်ဃုာ်ဒီး အ (I), ကွီၢ်သရၣ်တၢ်ဃီထံသမံသမိးတခါလၢ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲ တခါလၢ်လၢ လၢန့ၣ်လီၤအံၤ လၢတၢ်ဆၢတံာ်အဂီၢ်,

1. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲလၢတၢ်ဃီထံအံၤအံၤ မ့ၢ်ကဲထီၣ်သး မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲ လိၤလိၤ ဒီးအါအါဂီၢ် ခီဖျိန့ၣ်အတၢ်ကွၢ်ကွဲၣ်တခါ, **မ့တမ့ၢ်**
2. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲလၢတၢ်ဃီထံအံၤအံၤ မ့ၢ်ကဲထီၣ်သး ခီဖျိကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢ်လိၤလိၤ လၢကမၤလၢပဲၤ န့ၣ် IEP အခါ.

န့ၣ် IEP ကရူၢ်အံၤ မ့ၢ်ဆၢတံာ်ဝဲလၢ (1) မ့တမ့ၢ် (2) လၢထးအံၤ မ့ၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးန့ၣ်, တၢ်ဖိးတၢ်မၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဒူးန့ၣ်ပျိထီၣ် တၢ်ဆၢတံာ် လၢန့ၣ်အိၣ်ဒီးကွၢ်ကွဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ မ့ၢ်ဒူးန့ၣ်ပျိထီၣ် န့ၣ်အတၢ်ကွၢ်ကွဲၣ်န့ၣ်ဒီး, ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘၣ်မၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤအပတီၢ်တဖၣ် တကတီၢ်ဃီ ဒ်သိးကဘျိဆဲး တၢ်တလၢတပျဲတဖၣ်အံၤအဂီၢ်လီၤ. ဆူညါန့ၣ်, IEP ကရူၢ်အံၤ ကဘၣ်,

1. မၤ **တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်သကံာ်ပဝးလၢအဘျုးအိၣ် (FBA)**, မ့တမ့ၢ်လၢ ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အံၤ မၤတုၢ်လံ FBA, ဒီးမၤလၢထီၣ်ပျဲထီၣ် **တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲယုၣ်သကံာ်ပဝးအတၢ်တီၢ်ကျဲ (BIP)** လၢန့ၣ်ဂီၢ်အခါ, **မ့တမ့ၢ်**
2. BIP အံၤတၢ်မ့ၢ်ဒူးထီၣ်တုၢ်လံအံၤန့ၣ်, ကွၢ်ထံကွၢ်ဆး BIP ဒီးလဲလိာ်က့ၤအံၤ ဒ်တၢ်လိာ်ဘၣ်အံၤအသိး ဒ်သိးကဘျိဆဲး သကံာ်ပဝး, **ဒီး**

3. ဒ်တပ်ဟ်ဖျါထီၣ်အီၤ ဖဲ "တၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆိတဖၣ်" ကဲထီၣ်သးအခါ (ဒ်အမၤ - တၢ်စုကဝဲၤတဖၣ်, ကသံၣ်မူၤဘျီတဖၣ်, နီၤခိတၢ်ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံး လၢအနးတဖၣ်)န့ၣ်, နဖီအံၤတၢ်ကဘၣ်ကွၢ်ပျဲထီၣ်ကွၢ် ဖဲတၢ်လီၤအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ မ့တမ့ၢ်လၢ နၤ ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အံၤ အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤ တၢ်ဆိတလဲၣ်ဟ်ဖျါတၢ်ကွၢ် ဒ်တၢ်လဲၣ်နဖီ BIP အသိး.

ဝံသးစူၤတၢ်နီၣ် - နဖီအံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒ်ကွၢ်မိလၢကွၢ်ပူၤတၢ်လၢလၢအသိး ဒီးကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ လၢတၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်အီၤ ဖဲ IEP ဆူညါ ဘၣ်ဆၣ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တအိၣ်ဝဲဖဲတၢ်လီၤတတီၤဃီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ပၤဆူၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ မ့ၢ်တဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် နဖီအတၢ်ကွၢ်ကွၢ်ဘၣ်ဒီး, နဖီအံၤ တၢ်ကဘၣ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အီၤ လၢအကျဲကပူၤဒ်သိးသိးအပူၤ ဒီးလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တကွၢ် ဒ်သိးဒီးဖိသၣ်လၢတအိၣ်ဒီးကွၢ်ကွၢ်တဖၣ် (ဖဲလၢတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤနဖီ) န့ၣ်လီၤ. တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဆိတလဲၣ်ဟ်ဖျါတၢ်ကွၢ်အသိးန့ၣ်, IEP ကရူၢ်အံၤ ကဘၣ် -

1. မၤလီၤတံၢ်ဝဲလၢ နဖီဒီးန့ၣ်ဘၣ် FBA ဒီးသကဲၣ်ပဝး အတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤယုၤအတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ လၢအကြးအဘၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ ဒ်သိးကဘျီဆဲး သကဲၣ်ပဝးအတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် ဒ်သိးတၢ်အံၤသုတကဲထီၣ်သးဆူညါတဘျီအဂီၢ်,
2. ဆၢတံၢ်ဝဲလၢ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူ နဖီအအိၣ် ဒ်သိးကမၤလီၤတံၢ်လၢ အကဟ်ဖျါမၤသကိးဘၣ်တၢ်ဆူညါ ဖဲတၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ လံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်ညိၣ်န့ၣ်အပူၤ ဖဲလၢအအိၣ်ဖဲတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤအဂၤဒၣ်လံာ်, ဒီးဒ်သိးကအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ် လၢကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ်လီၤအီၤ ဖဲ နဖီ IEP အပူၤ, ဒီး
3. ဆၢတံၢ်ဝဲ ကတီၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤဆူနဖီအဂီၢ်.

တၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆိ ဒီးတၢ်အစၢၤလၢကဲထီၣ်သးသ့တဖၣ်

34 CFR 300.530(g); 34 CFR 300.531; ARSD 24:05:26:09.02

ဖဲလၢ အတၢ်သကဲၣ်ပဝးအံၤ တၢ်မ့ၢ်ဆၢတံၢ်အီၤဒ်အမၤ တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် နဖီအတၢ်ကွၢ်ကွၢ်ဒ်လံာ်န့ၣ်, ကွၢ်အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ထုးထီၣ်ကွၢ်နဖီ ဒီးတၢ်အီၤဖဲ ကတီၢ်ဘၣ်စၢၤတၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် (IAES) သ့ဝဲ လၢတအါန့ၣ် **တၢ်ထီၣ်ကွၢ်ဆၢကတီၢ် 45 သီ**, ဖဲလၢနဖီ -

1. ဟဲစိၣ်စုၣ်ကဝဲၤဆူကွၢ် မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်စုကဝဲၤဖဲကွၢ်, ကွၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ဖဲကွၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤ,
2. လၢတၢ်သ့ၣ်ညါအပူၤန့ၣ်, ပၤဃာ် မ့တမ့ၢ်စူးကါကသံၣ်မူၤဘျီတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ဆါအီၤ မ့တမ့ၢ် ဟးစိၣ်ဆါကသံၣ်မူၤဘျီတဖၣ်လၢတၢ်တြီဃာ်အီၤ ဖဲအအိၣ်လၢကွၢ်ပူၤ, မ့တမ့ၢ် ကွၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ဖဲကွၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤ, **မ့တမ့ၢ်**
3. ဒုးဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံးပုၤအဂၤနးနး ဖဲအအိၣ်လၢကွၢ်, ကွၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ဖဲကွၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အပူၤ.

တချုးလၢတၢ်ဆိတလဲၣ် ဖိသၣ်အတၢ်ပျဲထီၣ်ကွၢ် ဒီဃီလၢတၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆိတဖၣ်အခါန့ၣ်, IEP ကရူၢ်အံၤ ကဘၣ် -

1. မၤလီၤတံၢ်ဝဲလၢ နဖီဒီးန့ၣ်ဘၣ် FBA ဒီးသကဲၣ်ပဝး အတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤယုၤအတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ လၢအကြးအဘၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ ဒ်သိးကဘျီဆဲး သကဲၣ်ပဝးအတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် ဒ်သိးတၢ်အံၤသုတကဲထီၣ်သးဆူညါတဘျီအဂီၢ်,
2. ဆၢတံၢ်ဝဲလၢ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူ နဖီအအိၣ် ဒ်သိးကမၤလီၤတံၢ်လၢ အကဟ်ဖျါမၤသကိးဘၣ်တၢ်ဆူညါ ဖဲတၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ လံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်ညိၣ်န့ၣ်အပူၤ ဖဲလၢအအိၣ်ဖဲတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤအဂၤဒၣ်လံာ်, ဒီးဒ်သိးကအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ် လၢကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ်လီၤအီၤ ဖဲ နဖီ IEP အပူၤ, ဒီး
3. ဆၢတံၢ်ဝဲ ကတီၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤဆူနဖီအဂီၢ်.

တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ပၤဆူၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ မ့ၢ်တဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် နဖီအတၢ်ကွၢ်ကွၢ်ဘၣ်ဒီး, ဖဲလၢတၢ်သကဲၣ်ပဝးအံၤ တၢ်မ့ၢ်ဆၢတံၢ်အီၤလၢ တဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် နဖီအတၢ်ကွၢ်ကွၢ်ဘၣ်န့ၣ်, နဖီအံၤ နဖီအံၤ တၢ်ကဘၣ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အီၤ လၢအကျဲကပူၤဒ်သိးသိးအပူၤ ဒီးလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တကွၢ် ဒ်သိးဒီးဖိသၣ်လၢတအိၣ်ဒီးကွၢ်ကွၢ်တဖၣ် ဒ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢထး ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျါလၢအဆၢတံၢ်ဖိသၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါအဖီလၢန့ၣ်လီၤ.

လၢဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ ဘၣ်သးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လၢထးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်, ဝံသးစူၤကွၢ် အခီပညိၣ်ဖဲလံာ်ရဲၣ်ထံးအပူၤတက့ၢ်.

တစ်စုံညီညီဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိး လာတင်သျှင်တမံသးတမုာ်အဂီၢ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်

ကိၣ်ဖိလၢအိုင်ဒီးကုကွဲၣ်တဖၣ်အဂီၢ်

34 CFR 300.532(a); ARSD 24:05:26:09.06; 34 CFR 300.532(b); ARSD 24:05:26:08.02; 34 CFR 300.532(c); ARSD 24:05:26:09.08;
34. CFR 300.533; ARSD 24:05:26:09.07

နမ့ၢ်တသးလီၤပလီၢ်ဒီး တၢ်ဆၢတံာ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိုင်ဖျိၣ်လၢအဆၢတံာ်ဖိသၣ်တၢ်အိုင်ဖျါ **မ့တမ့ၢ်** တၢ်ဟံလီၢ်ဟံက့ၣ်နဖိ လၢ IDEA တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျါအကွၢ်တဖၣ်အဖီလၢန့ၣ်, နယုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ခီဖျါတၢ်ပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိး လၢတၢ်သျှင်တမံသးတမုာ်အဂီၢ် **သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ**.

လၢန့ၣ်အမံၤညါ, ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အံၤမ့ၢ်န့ၣ်ဝဲလၢ တၢ်ပၤဃာ် တၢ်ဟံလီၢ်ဟံက့ၣ်နဖိလၢကတီၢ်ခဲအံၤအံၤ မ့ၢ်ကဲထီၣ် တၢ်ဘၣ်ဒီဘၣ်ထံးလၢဖိသၣ် မ့တမ့ၢ် ပၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်, ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အံၤ ယုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ခီဖျါတၢ်ပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိး လၢတၢ်သျှင်တမံသးတမုာ်အဂီၢ် **သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ**.

တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ကစံၣ်ညီၣ်တုၤတၢ် ဒီးမၤတၢ်ဆၢတံာ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ပတံသကွၢ်ကညးအတၢ်ဃုထီၣ် လၢ IDEA တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အတၢ်ပတံသကွၢ်ကညးတၢ်နီၤဖးအဖီလၢ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ -

1. ဟံက့ၣ်နဖိလၢတၢ်ပျဲထီၣ်ကွဲၣ်အိုင်ထံးခိၣ်ဘိအလီၤသ့ဝဲ ဖဲလၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ မ့ၢ်ဆၢတံာ်ဝဲလၢ တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲၣ်အံၤ လုၢ်သ့ၣ်ခါပတံ တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျါအကွၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် နဖိအတၢ်သကွၢ်ပဝးအံၤ ဟံဖျါထီၣ် ဖိသၣ်အတၢ်ကုကွဲၣ်အခါ, **မ့တမ့ၢ်**
2. ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢ တၢ်ဆီတလဲဟံလီၢ်ဟံက့ၣ်နဖိ ဆူကတီၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဃုထုၤအလီၢ် လၢအကြးအဘၣ် လၢတအါန့ၣ် ကွဲၣ်ထီၣ်ကတီၢ် 45 သီ, ဖဲလၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ မ့ၢ်ဆၢတံာ်ဝဲလၢ တၢ်ပၤဃာ် တၢ်ဟံလီၢ်ဟံက့ၣ်နဖိ လၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီဘၣ်ထံး လၢဖိသၣ် မ့တမ့ၢ် ပၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ် သ့ဝဲအခါ.

ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အံၤ မၤကဒါက့ၤ တၢ်ဃုထီၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်အကျါအကျဲသ့ဝဲ လၢကမၤအါထီၣ် တၢ်ဆီတလဲအတၢ်ဟံလီၢ်ဟံက့ၣ် လၢဆူညါ 45 သီ ဖဲလၢကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အံၤ မ့ၢ်န့ၣ်ဝဲလၢ နဖိအံၤ ကဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဘၣ်ဒီဘၣ်ထံး လၢအနီၤကစၢ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ဖိသၣ်အဂၤတဖၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲ ဖဲတၢ်မုာ်က့ၤဟံအံၤဖဲ တၢ်ဟံလီၢ်ဟံက့ၣ်အိုင်ထံးခိၣ်ဘိအခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဃုထီၣ်အံၤ လၢ IDEA တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အတၢ်ပတံသကွၢ်ကညးတၢ်နီၤဖးအဖီလၢ တဘျီလၢလၢန့ၣ်, နၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်လၢအပုၤဃုာ်ဖဲ တၢ်ဂ့ၢ်လီၢ်ဘျီလီၢ်အပူၤအံၤ ကဘၣ်အိုင်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိးလၢအဆိအချ့ လၢတကွၢ်မံာ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ဟံဖျါသယဲးအံၤ ဒ်အမ့ၢ် **တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိးလၢအဆိအချ့**န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စံၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲၤဒီးအံၤ အိုင်ဒီးမူဒါလၢ ကဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢတကွၢ်မံာ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ အိုင်ဒီးမူဒါလၢ ကရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိးလၢအဆိအချ့ လၢအကဘၣ်ကဲထီၣ်သး ဖဲမုာ်န့ၣ်မုာ်သီလၢတၢ်ပတံထီ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်အတၢ်ဃုထီၣ်ဝံၤ အသီ 20 အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်မုာ်န့ၣ်မုာ်သီဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ်, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ကဘၣ်မၤတၢ်ဆၢတံာ် လၢကွဲၣ်ထီၣ် အသီ 10 အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

နၤ ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အံၤ မ့ၢ်တအာ်လီၤတူၢ်လီၢ်လၢလံာ်တၢ်ကွဲး လၢကပတုာ် တၢ်ဘျါဆဲးအတၢ်အိုင်ဖျိၣ်, မ့တမ့ၢ် တအာ်လီၤတူၢ်လီၢ်လၢကစူးကါ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၢ်အကျါအကျဲဘၣ်န့ၣ် -

1. တၢ်ဘျါဆဲးအတၢ်အိုင်ဖျိၣ်အံၤ ကဘၣ်ကဲထီၣ်သး ဖဲတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိး လၢတၢ်သျှင်တမံသးတမုာ်အဂီၢ်ဝံၤ နွံသီအတီၢ်ပူၤ, **ဒီး**
2. ဖဲလၢတၢ်ဒီးန့ၣ် တၢ်ဆိုးထီၣ်တၢ်သျှင်တမံသးတမုာ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိးဝံၤ 15 သီအတီၢ်ပူၤ တၢ်ဘျါဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အံၤမ့ၢ်တန့ၢ်ဘၣ်ဒီး, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိး လၢတၢ်သျှင်တမံသးတမုာ်အဂီၢ်အံၤ တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤဆူညါန့ၣ်လီၤ.

နၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အံၤ ပတံသကွၢ်ကညး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအတၢ်ဆၢတံာ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိးလၢအဆိအချ့အံၤသ့ဝဲ ဒ်အကျါအကျဲ လၢနတၢ်ပတံသကွၢ်ကညး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တင်ဘျာသဲစးအိုင်အသိးအဂၤအတၢ်ဆၢတံာ်တဖၣ်အသိးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်အံၤ တၢ်မုာ်ဃုထီၣ်အံၤ လၢတၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အတၢ်ပတံသကွၢ်ကညး IDEA တၢ်နီၤဖးအဖီလၢ ခီဖျါ မိာ်ပာ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အခါ ဒီးတၢ်အိုင်သးလီၤလီၤဆီဆီမုာ်တအိုင် ဒီး/မ့တမ့ၢ် နကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်မ့ၢ်တအာ်လီၤတူၢ်လီၢ်အီၤဘၣ်န့ၣ်, ဖိသၣ်အံၤ ကဘၣ်အိုင်ဖဲ **ကတီၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဃုထုၤအလီၢ်**ဟံတုၤလၢ တၢ်ပတံသကွၢ်ကညးအံၤ တၢ်ဘျါဆဲးအံၤဝံၤဝဲတစုန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒီသဒါလၢ ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အဂီၢ် လၢတဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ်အိၤဒီး

34 CFR 300.534; ARSD 24:05:26:14

ဖိသၣ်လၢအလုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်ဆၣ် တၢ်မ့ၢ်တဆၢတၢ်န့ၢ်ဒီးအိၤ လၢအကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိၤမၤမၤစၢၤလၢ
လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်အံၤ ဃုထီၣ် IDEA တၢ်ဒီသဒါတဖၣ်သ့ဝဲ ဖဲလၢကီၢ်ရၢၣ်ကိၤ အၢၣ်လီၤဟံၣ်ပနီၣ်ဝဲလၢ ဖိသၣ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကမ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲၤကွဲၤအခါန့ၣ်လီၤ.
လၢတၢ်မၤအါထီၣ် IDEA တၢ်ဒီသဒါအတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်, ကီၢ်ရၢၣ်ကိၤအံၤ တၢ်တယၢ်ကွၢ်အိၤလၢ ကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၤလၢ
ဖိသၣ်အံၤမ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲၤကွဲၤသ့ဝဲ တချုးလၢတၢ်သကၢ်ပဝးအံၤကဲထီၣ်သးအခါ လၢအဒုးကဲထီၣ် တၢ်သိၣ်သီဃီအတၢ်ဖိတၢ်မၤ ဖဲလၢ -

1. နဟံၤထီၣ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢလံာ်တၢ်ကွဲးဘၣ်ဃးန့ၣ် ဆူပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤမူဒါခိၣ်, တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ကိၣ်သရၢ်အအိၣ် လၢန့ၣ်အံၤ
လိၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိၤမၤမၤစၢၤလၢ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်အခါ,
2. နဃုထီၣ်တၢ်သမံသမိးထံ လၢန့ၣ်အဂီၢ်အခါ, **မ့တမ့ၢ်**
3. နဖိကိၣ်သရၢ် မ့တမ့ၢ် လိၣ်ကဝီၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ (LEA) အဂၤ ဟံၤထီၣ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢလံာ်ဆီဆီလီၤလီၤ
ဆူကီၢ်ရၢၣ်ကိၤကူၣ်သ့လီၤဆီအပုၤန့ၣ်တၢ်အအိၣ် မ့တမ့ၢ် ဆူကီၢ်ရၢၣ်ကိၤမူဒါခိၣ်အအိၣ် ဘၣ်ဃးသကၢ်ပဝးအဒိအတၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၤထီၣ်အိၤ
ခိဖျိန့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်တဟ့ၣ်ပျဲလၢတၢ်ကသမံသမိးထံန့ၣ်အခါ မ့တမ့ၢ် နဂ့ၢ်လိာ်လၢကဟ့ၣ်တၢ်ပျဲ လၢန့ၣ်ကဒီးန့ၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ မ့တမ့ၢ် တၢ်တိၤမၤမၤစၢၤလၢ လၢအဘၣ်ထွဲ လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ)
အဖီလၢ မ့တမ့ၢ် နဖိအံၤ အပူၤကွၢ် ဘၣ်တၢ်သမံသမိးထံအိၤ ဒီးဘၣ်တၢ်ဆၢတံဝဲလၢ တမ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲၤကွဲၤ လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢအခါန့ၣ်, ကီၢ်ရၢၣ်ကိၤအံၤ
တၢ်တဆိကမိၣ်လၢအကသ့ၣ်ညါဝဲလၢ နဖိအံၤမ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲၤကွဲၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တချုးတၢ်သိၣ်သီဃီန့ၣ်အခါ ကီၢ်ရၢၣ်ကိၤအံၤ မ့ၢ်တသ့ၣ်ညါဝဲလၢ နဖိအံၤ မ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲၤကွဲၤသ့ဘၣ်န့ၣ်, IDEA တၢ်ဒီသဒါတဖၣ်အံၤ တၢ်တဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်ဘၣ်.
လၢန့ၣ်အလီၢ်, တၢ်သိၣ်သီဃီအကျိၤအကျဲၤညါန့ၣ် လၢကိၤဖိလၢတအိၣ်ဒီးကွဲၤကွဲၤတဖၣ် ဒီးန့ၣ်ဝဲ လၢတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအဂီၢ်အံၤ
ကဘၣ်ထွဲဒီးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့က, တၢ်မ့ၢ်မၤတၢ်ဃုထီၣ် ခိဖျိလၢန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကိၤ လၢတၢ်ကသမံသမိးန့ၣ် ဖဲတၢ်သိၣ်သီဃီကတီၢ်န့ၣ်, တၢ်သမံသမိးထံအံၤ
တၢ်ကဘၣ်မၤလၢပုၤအိၤ ခိဖျိကီၢ်ရၢၣ်ကိၤ လၢအဆိအချ့န့ၣ်လီၤ. **ဖဲတၢ်သမံသမိးထံလၢအဆိအချ့ကတီၢ်** ပၢၤတုၤလၢ တၢ်မၤဝဲၤက့ၤ တၢ်သမံသမိးထံတစုန့ၣ်, နဖိအံၤ
ကဘၣ်အိၣ်ဖဲ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ဟံၤဟံၤကျဲၤ လၢအဘၣ်တၢ်ဆၢတံဝဲအိၤ ခိဖျိကိၤပုၤန့ၣ်န့ၣ်ကမိၤတဖၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ပတုၤကွၢ်အိၤ မ့တမ့ၢ်
တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်အိၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်တိၤမၤမၤစၢၤလၢတဖၣ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဟံၤသ့ၣ်ဟံၤသး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢတၢ်သမံသမိးထံလၢဘၣ်တၢ်မၤအိၤ
ခိဖျိကီၢ်ရၢၣ်ကိၤ ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၤ ခိဖျိန့ၣ်အဖီ, နဖိအံၤလၢခံကတၢ် တၢ်မ့ၢ်ဆၢတံဝဲအိၤဒ်အမ့ၢ် ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲၤကွဲၤတဂၢၢ်န့ၣ်ဒီး, ကီၢ်ရၢၣ်ကိၤ
ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိၤမၤမၤစၢၤလၢ လၢအဘၣ်ထွဲ ဒ် IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်ဝဲအသိး လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်သိၣ်သီဃီ
အတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤ ဒီး FAPE တၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စဲၣ် တၢ်ဘျါဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ် အတၢ်ဖိတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ်

ကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံၤဖျါတဖၣ် လၢတၢ်ကွဲးဟံၤအိၤ

34 CFR 300.151-153; ARSD 24:05:15

ကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံၤဖျါအံၤ မ့ၢ်လံာ်တၢ်ကွဲးဖျါလၢ ဘၣ်တၢ်ဆဲးလီၤဟံၤမံၤ ခိဖျိပုၤတဂၤစုာ်စုာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကရၢကရိ လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး
တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်လၢကီၢ်စဲၣ်ချၢတဖၣ် လၢအဟံၤဒုၣ်ဟံၤကမၣ်ဝဲလၢ South Dakota ကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤ, ကီၢ်စဲၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဝဲဒါး မ့တမ့ၢ်
ကီၢ်ရၢၣ်ကိၤအံၤ လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တုၤ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် အတၢ်မၤလၢပုၤထီၣ် ကီၢ်စဲၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စဲၣ်သဲစးတဖၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်
မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျါတဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အံၤ ကဘၣ်ပၣ်ဃုာ်စုာ်ကီးဒီး
တၢ်အိၣ်သးအတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံၤဖျါ

တစ်စူးကါအီအေခါဖဲလဲ	ကီရ်စပ်တင်သွင်တမံသးတမုာ်အတင်ဟ်ဖျါ ဘဉ်တင်ဆိုးထီၣ်အီၤ ဖဲလၢတင်အံၤ ဘဉ်တင်န့ၣ်အီၤလၢ ကီရ်စပ်ဒိၣ်ကွီ မ့တမုာ် ခၢသးကရၢအံၤ တလူၤဟ်မၤထွဲ (IDEA), ဒီးပုၤဟ်ဖျါထီၣ်တင်သွင်တမံသးတမုာ်တဂၤအံၤ ဃုထီၣ်ဝဲလၢ ကီရ်စပ်ကူၣ်သ့ခါၣ်စးကရၢ (SEA) ကဃိထံသမံသမိးအီၤန့ၣ်လီၤ.
မတၢတဂၤပထံထီၣ်အီၣ်သ့လဲ	ပုၤတဂၤစုာ်စုာ် မ့တမုာ် တင်ကရၢကရိ တဖျါလၢလၢအံၤ ဆိုးထီၣ် ကီရ်စပ်တင်သွင်တမံသးတမုာ်အတင်ဟ်ဖျါ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
တင်ကပတံထီၣ်အီၣ်လဲ	ပုၤပဉ်ဃုာ် လၢအဆိုးထီၣ် ကီရ်စပ်တင်သွင်တမံသးတမုာ်အတင်ဟ်ဖျါအံၤ ကဘဉ်ဆုၤဃီ တင်သွင်တမံသးတမုာ်အလံာ်ကွဲးဒိတဘဉ် ဆူကီရ်စပ်ကွီ လၢအတီၤစၢၤမၤစၢၤ ဖိသုာ် အဆၢကတီၢ်တကတီၢ်ဃီ ဖဲလၢပုၤပဉ်ဃုာ်အံၤ ဆိုးထီၣ် တင်သွင်တမံသးတမုာ် ဒီးကီရ်စပ်တင်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တင်ရဲၣ်တင်ကျဲၤဝဲၤဒီးအခါန့ၣ်လီၤ. ကီရ်စပ်တင်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ အတၢ်ရဲၣ်တင်ကျဲၤဝဲၤဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ် တင်မၤအဒိအတံာ်အလံာ်ဒိတဘဉ် ဒ်သိးကမၤစၢၤ မိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဒီးပုၤပဉ်ဃုာ်အဂၤတဖၣ် လၢတၢ်ပထံထီၣ် တင်ဃုထီၣ်လၢတၢ်ကျဲၤဘဉ်လိာ်အဂီၢ် သန့ကု တၢ်တလိာ်ဘဉ်န့ၣ်လၢနကစူးကါ တၢ်မၤအဒိအတံာ်အလံာ်ဒိတဘဉ်အံၤဘဉ်. နစူးကါ တၢ်မၤအဒိအတံာ်အလံာ်ဒိလၢအကြးအဘဉ် မ့တမုာ် လံာ်အဒိအဂၤ မ့တမုာ် လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါအဂၤသ့ဝဲ ဖဲလၢလံာ်အဒိ မ့တမုာ် လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ လၢတၢ်စူးကါအီၤအံၤ တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်လိာ်ဘဉ် ဒ်အကြးဝဲဘဉ်ဝဲအသိး လၢတၢ်ကဆိုးထီၣ် ကီရ်စပ်တင်သွင်တမံသးတမုာ်အတင်ဟ်ဖျါအဂီၢ်လီၤ. လံာ်ကတီၢ်ဒိအဒိအံၤ တၢ်ဃုထီၣ်န့ၣ်အီၤသ့ဝဲ https://doe.sd.gov/speid/complaints.aspx န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ကထီၣ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခါ မ့တမုာ် တၢ်အစၢလၢတၢ်သးလီၤအီၤ	တၢ်ဆၢတံာ်လၢ ဘဉ်တၢ်ကွဲးဟ်အီၤ လၢအပဉ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဃုထီၣ်သ့ညါတဖၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်ကျဲၤတံာ် ဒီးတၢ်ဆၢတံာ်လၢခံကတၢ်တဖၣ်. ပဉ်ဃုာ်စုာ်စုာ်ဒီး တၢ်ဖဲတၢ်မၤ လၢအမၤဘဉ်က့ၤတၢ် လၢကီရ်စပ်ကဘဉ်မၤအီၤ ဖဲအကြးဝဲဘဉ်ဝဲအခါန့ၣ်လီၤ.
တၢ်န့ၣ်ဘျုးတဖၣ်	တၢ်ဆၢတံာ်လၢအဘဉ်တၢ်ကွဲးဟ်အီၤ ဖဲတၢ်ဆိုးထီၣ်ဝဲၤအလီၢ်ခံ အသီ 60 အတီၢ်ပူၤ ဖဲလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်အံၤ တၢ်တမၤအါထီၣ်အီၤအခါ. ကီရ်စပ် တင်သွင်တမံသးတမုာ်အတင်ဟ်ဖျါအလံာ်တၢ်ကွဲးအံၤ ညီဝဲလၢ တၢ်ကဆိုးထီၣ်အီၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်မုာ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဃုထီၣ်န့ၣ်, ပုၤကွီဖိတဂၤစုာ်စုာ် မ့တမုာ် ကီရ်စပ်ဒိဘဉ် တၢ်ရဲၣ်တင်ကျဲၤအတၢ်ဂ့ၢ်ကီသ့တဖၣ်အံၤ ဘဉ်သ့ညါသ့ တၢ်ကဆိတလဲအီၤန့ၣ်လီၤ.
ပုၤလၢအမၤတၢ်ဆၢတံာ်	ကီရ်စပ်အံၤ အိၣ်ဒီးမူဒါ ဒ်သိးကမၤလီၤတံာ်လၢ တၢ်ဃိထံသ့ညါအံၤ တၢ်ကမၤလၢပုၤအီၤ ဒီးတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဟ်ဖျါလၢခံကတၢ်အဂီၢ်လီၤ.
တၢ်ဆၢကတီၢ်တကီၢ် လၢတၢ်ပတံထီၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိာ် ဒီးတၢ်ဆၢတံာ်အဂီၢ်	တင်သွင်တမံသးတမုာ်အတင်ဟ်ဖျါအံၤ ကဘဉ်ဟ်ဒုၣ်ဟ်ကမုာ် တၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတံာ် လၢအကဲထီၣ်သး လၢအတၢ်အါန့ၣ်တန့ၣ် တချုးမုာ်န့ၣ်မုာ်သီလၢ တင်သွင်တမံသးတမုာ်အံၤ ဘဉ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤ ဒီဖျိဝဲၤဒီးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢတံာ်အလံာ်တၢ်ကွဲးအံၤ တၢ်ကဘဉ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ စးထီၣ်လၢတၢ်ဆိုးထီၣ်တင်သွင်တမံသးတမုာ်အတၢ်ဃုထီၣ်မုာ်န့ၣ်မုာ်သီဝဲ အသီ 60 အတီၢ်ပူၤ ဖဲလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်အံၤ တၢ်မုာ်တမၤအါထီၣ်အီၤ (တၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အံၤ တဘဉ်အါန့ၣ် အသီ 30) အခါန့ၣ်လီၤ.
လၢတၢ်ဃုထီၣ်အပူၤန့ၣ် တၢ်မၤန့ၣ်ကဘဉ်ပဉ်ဃုာ်လဲၣ်.	1. တၢ်ကွဲးဖျါလၢ South Dakota ကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤ, ကီရ်စပ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တင်ကျဲၤတဖၣ်ဝဲၤဒီး မ့တမုာ် ကီရ်စပ်ကွီအံၤ လုာ်သ့ၣ်ခါပတံာ်တုာ် IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အတၢ်လိာ်ဘဉ်တဖၣ်, မ့တမုာ် အတၢ်မၤလၢပုၤထီၣ် ကီရ်စပ်မ့တမုာ် ကီရ်စပ်သဲစးတဖၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် မ့တမုာ် တၢ်ဘျုးတဖၣ် လၢအဘဉ်ထွဲဒီး ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တင်ကျဲၤတဖၣ်, 2. တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံာ်တဖၣ် လၢတၢ်ကွဲးဖျါအံၤ ဒီးသန့ထီၣ်သး, 3. ပုၤဆိုးထီၣ်တင်သွင်တမံသးတမုာ် အတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးအဂ့ၢ်အကျိၤ, ဒီး 4. တၢ်မုာ်ဟ်ဒုၣ်ဟ်ကမုာ် တၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတံာ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် ဘဉ်ဃးဒီး ဖိသုာ်လီၤလီၤဆီဆီအဂီၢ်န့ၣ် - (a) ဖိသုာ်အမံၤ ဒီးအလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး, (b) ကွီလၢဖိသုာ်လဲၤထီၣ်အီၤ အမံၤ, (c) ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢ ဖိသုာ် မ့တမုာ် ပုၤသးစၢ်ဟံၣ်ဃီတအိၣ် (ဖဲ တၢ်နီၤဖး 725(2) လၢ McKinney-Vento ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ်တၢ်မၤစၢၤသဲစး (42 U.S.C.11434a(2)) အဒိပညီအတကီၢ်ပူၤ) အဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်ဆဲးကျိးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢတၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ လၢဖိသုာ်အဂီၢ်, ဒီးကွီလၢဖိသုာ်လဲၤထီၣ်အီၤအမံၤ,

	(d) တၢ်ကွဲးဖျါဘၣ်ဃး ဖိသၣ်အတၢ်ကီတၢ်ခဲအတၢ်အိၣ်သး, ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကီ, ဒီး (e) တၢ်ဘျါဆွဲတၢ်ဂ့ၢ်ကီ လၢတၢ်ဆၢန့ၣ်အီၤ လၢပၤပၣ်ဃုာ် သ့ၣ်ညါအီၤ မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဖဲတၢ်ပတံထီၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အကတီၢ်.
ဖဲတၢ်ပတံထီၣ်ဝံၤန့ၣ် တၢ်မနုၤကကဲထီၣ်သးလဲၣ်.	ကူၣ်သ့လီၤဆီတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အကီၢ်စဲၣ်ပၤန့ၣ်တၢ်အံၤ ကဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါ ပၤဃီထံသမံသမိး တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်တကၤ ဒီးပၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်ဖိ လၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤ တကၤလၢလၢ လၢကဃီထံတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်လီၤ. ဖဲတၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤန့ၣ်, ပၤဃီထံတၢ်ဖိအံၤ ကမၤတၢ်ဃီထံသဘျုး ဖဲတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပၤဃီထံသ့ၣ်ညါတၢ်ဖိအံၤ ကဘၣ်ဟ့ၣ်ပျဲ ပၤဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် လၢကဆၢအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ လၢထးခိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် လၢလံာ်တၢ်ကွဲးမ့ၢ်ဂ့ၢ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၣ်တဖၣ် ဖဲတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အပူၤ အါန့ၢ်ဒီး တၢ်လၢအပၣ်ဃုာ်ဖဲ ကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် အတၢ်ကွဲးဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပၤဃီထံတၢ်ဖိအံၤ ကဘၣ်ဟ့ၣ်ပျဲ ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်လၢ ကစံးဆၢ တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံးဖျါ အစၢၤကတၢ်န့ၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး - 1. တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဆၢန့ၣ်လၢကဘျါဆွဲ တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံးဖျါ ဖဲကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးအပူၤ, ဒီး 2. ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ မိၢ်ပၤလၢအဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် ဒီးကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ် ဒ်သီးကပၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤ လၢတၢ်မုၢ်သးမၤကလီပူၤအဂီၢ်. ပၤဃီထံတၢ်ဖိ ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး ဆူကီၢ်စဲၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ်တၢ်အိၣ်, ဖဲတၢ်ကွဲးထံကွၢ်ဆး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤလၢအဘၣ်ထွဲခဲလၢာ်ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်, ကီၢ်စဲၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ်တၢ်အံၤ ကဘၣ်မၤ တၢ်ဆၢတၢ်လၢတၢ်သဘျုးအပူၤ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံးဖျါအံၤ မ့ၢ်အဖိးလိာ်သး မ့တမ့ၢ် တဖိးလိာ်သးဒီးသဲစး, လၢတၢ်ကဘျါဆွဲ တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံးဖျါအဂီၢ် တၢ်ကလိာ်ဘၣ်တၢ်ဘျါဆွဲအတၢ်ဖဲတၢ်မၤမနုၤလဲၣ် ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်အတၢ်ဟံးပနီၣ် ဖဲလၢတၢ်မၤလၢပဲၤ တၢ်ဘျါဆွဲအတၢ်ဖဲတၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စဲၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ်တၢ်အံၤ ကဘၣ်ဆၢထီၣ် တၢ်ဟံးဖျါလၢလံာ်တၢ်ကွဲး ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဆၢတၢ်လၢခံကတၢ် ဆူပၤလၢအပၣ်ဃုာ်တဖၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံးဖျါလၢတၢ်ကွဲးအီၤအံၤ ကဘၣ်ဟံးဖျါထီၣ် တၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၣ် တခါစုၣ်စုၣ် ဖဲတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံးဖျါအပူၤ, လၢအပၣ်ဃုာ် တၢ်ဃုထံန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကျၢ်တၢ်တဖၣ်, ဒီးပၣ်ဃုာ် တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ဆၢတၢ်လၢခံကတၢ်အဂီၢ်လီၤ. လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ လၢအဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ဘျါဆွဲအတၢ်ဖဲတၢ်မၤ လၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤ ခီဖျါကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ တၢ်ကဘၣ်ပၤဃာ်အီၤ ခီဖျါကီၢ်စဲၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲၤဒီး ဒီးတၢ်ကဘၣ်ဟံးဖျါအီၤဖဲ ကီၢ်စဲၣ်တၢ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲ အကျိၤအကျဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.
တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးအီၤ	တၢ်ဂ့ၢ်ကီတခါအံၤ ကဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ် ခံခါလၢာ်တဘျီဃီ လၢကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် အတၢ်ဟံးဖျါတဖၣ် ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်တသ့ဝဲဘၣ်. တၢ်အံၤမ့ၢ်ကဲထီၣ်သးန့ၣ်, ကီၢ်စဲၣ်ကဘၣ် ဟံးကပၤကွံာ် ကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် အတၢ်ဟံးဖျါတခါလၢလၢ လၢအဘၣ်တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်တုၢ်လံာ်အီၤ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲစးအိၣ်အသိးအပူၤ ပၤတုၤလၢ တၢ်ကျၢ်တၢ်ကွံာ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်တစုန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ကီတခါလၢလၢ ဖဲကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် အတၢ်ဟံးဖျါတဖၣ်အပူၤ လၢတၢ်ပၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အပူၤအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဘျါဆွဲအီၤ ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ် လၢကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် အတၢ်ဟံးဖျါ အတၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျဲန့ၣ်လီၤ.

	တၢ်ဂ့ၢ်ကီၤလၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၤဖဲ ကီၢ်စံၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် အတၢ်ဟံၣ်ဖျါအပူၤအံၤ တၢ်မ့ၢ်ဆၢတံၢ်တၢ်လံၤအိၤလၢအပူၤကွၢ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးအပူၤ လၢအပုၣ်ဃုာ်ဒီး ပုၤပုၣ်ဃုာ်ဒ်သိးသိးတဖၣ်န့ၣ်, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ်အတၢ်ဆၢတံၢ်အံၤ စၢၤဃာ်လိာ်သးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤအံၤအဖီခိၣ် ဒီးကီၢ်စံၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဝဲၤဒီးအံၤ ကဘၣ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ ပုၤပတံၢ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စံၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် အတၢ်ဟံၣ်ဖျါ လၢအဟံၣ်ဒုၣ်ဟံၣ်ကမၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ် အတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢ်လၢ ကမၤလၢပုၤထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးအတၢ်ဆၢတံၢ်အံၤ တၢ်ကဘၣ်ဘျၢဆဲးအိၣ် ဒီဖျါကီၢ်စံၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဝဲၤဒီးန့ၣ်လီၤ.
တၢ်အဘျးအလဲ	ပုၤပုၣ်ဃုာ်လၢအပတံၢ်ထီၣ်တၢ်အဂီၢ် အဘျးအလဲတအိၣ်ဘၣ်

တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်တဖၣ်

34 CFR 300.506; ARSD 24:05.30.09

ပုၤပုၣ်ဃုာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘျၢဆဲး တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ် လၢအဘၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤတခါလၢလိာ် လၢကီၢ်စံၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အဖီလၢ လၢတၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အကျိၤအကျဲၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤလၢအဂ့ၢ် ဒီးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကီၤတခါခဲၣ် ဒ်သိးကဘျၢဆဲး တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ်လၢ မိၢ်ပၢ် ဒီးကွၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဃုာ်ဒီးပုၤရဲၣ်ကျဲၤတဖၣ် (ပုၤကျဲၤဘၣ်လိာ်တဖၣ်) လၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ် ဒီးတက့ၢ်မၤတၢ် အတၢ်မၤစၢၤန့ၣ်, ပုၤပုၣ်ဃုာ်ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အိၤလၢ ကဆဲးကျိးလိာ်သး ဖျါဖျါဖျါ ဒီးလၢတၢ်ယူးယိာ်ဟံၣ်ကဲအပူၤ ဘၣ်ဃးဒီးအတၢ်လီၤဆီလိာ်သးတဖၣ် ဒီးဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်သးလီၤပလိာ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်မၤတၢ်ဆၢတံၢ် အတၢ်စိတၢ်ကမီၤန့ၣ် ထီၣ်ဘိးအိၣ်ဒီး ပုၤဟံၣ်ဖျါမၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ် ဖဲတၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

	တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အကျိၤအကျဲၤ
တၢ်စူးကါအိၤအခါဖဲလဲၣ်	အဆၢကတီၢ် တကတီၢ်လၢလိာ် ဖဲလၢတၢ်သးတလီၤပလိာ် ကဲထီၣ်သးလၢ မိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဒီးကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်တဖၣ်အဘၣ်စၢၤ ဘၣ်ဃးဒီးကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိၤစၢၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်အခါ. ပုၤပုၣ်ဃုာ်ခံဖုလၢအံၤ ကဘၣ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ် တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ် ဒီးတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မုၢ်သးမၤကလိန့ၣ်လီၤ.
မတၤတဂၤပထံထီၣ်အိၣ်သ့ၣ်လဲၣ်	မိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ပဒိၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်
တၢ်ကပတံၢ်ထီၣ်အိၣ်လဲၣ်	ပုၤပုၣ်ဃုာ် လၢအပတံၢ်ထီၣ် တၢ်ဃုထီၣ်လၢ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အဂီၢ်အံၤ ကြၢးအံၤမုၢ်(လ), ဆုၤလံာ်ပရၢ, မ့တမ့ၢ်ဖဲ(စ) တၢ်ဃုထီၣ်အံၤ ဆူကီၢ်စံၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲၤဒီးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စံၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲၤဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤအဒိအတံၢ်အလံာ်ဒိတဘျၢ ဒ်သိးကမၤစၢၤ မိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဒီးပုၤပုၣ်ဃုာ်အဂၤတဖၣ် လၢတၢ်ပထံထီၣ် တၢ်ဃုထီၣ်လၢတၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အဂီၢ် သန့ကွၢ် တၢ်တလိာ်ဘၣ်န့ၣ်လၢနကစူးကါ တၢ်မၤအဒိအတံၢ်အလံာ်ဒိတဘျၢအံၤဘၣ်. နစူးကါ တၢ်မၤအဒိအတံၢ်အလံာ်ဒိ မ့တမ့ၢ် လံာ်ဒိအဂၤ မ့တမ့ၢ် လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါအဂၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်တကွီၢ်ဒိအဒိအံၤ တၢ်ဃုထီၣ်န့ၣ်အိၤသ့ဖဲhttps://doe.sd.gov/speid/complaints.aspxန့ၣ်လီၤ.
တၢ်ကဲထီၣ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခါ မ့တမ့ၢ် တၢ်အစၢၤလၢတၢ်သးလီၤအိၤ	ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အတၢ်အၢၣ်လီၤအိၤလီၤ လၢလံာ်တၢ်ကွဲး ဒီးတၢ်ဆဲးလီၤဟံၣ်မၤ လၢတၢ်ဒုးလူၤပိာ်မၤထွဲအိၤသ့ လၢကီၢ်စံၣ်ကွီၢ်ဘျီၣ် မ့တမ့ၢ် ဖဲကီၢ်ရဲၣ်ကွီၢ်ဘျီၣ် ဖဲကီၢ်အမဲရကၤပူၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အတၢ်အၢၣ်လီၤအိၤလီၤလၢ အကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဆၢတံၢ်အိၤ တၢ်စၢၤဃာ်လိာ်သးလၢ ပုၤခံဖုအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စံၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် အပဒိၣ်န့ၣ် ဆၢတံၢ်လၢ တၢ်ကပျါကွၢ် တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သးတမံ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဃုသကွၢ်ကညးလၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ်အဂီၢ်သ့ၣ် ဖဲလၢ ပုၤခံဖုအံၤ ကျဲၤဘၣ်လိာ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီၤခဲလၢ လၢတၢ်ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်အပူၤအခါန့ၣ်လီၤ.

တန့်ဘျူးတဖန်	တၢ်တၢ်ပီၣ်တၢ်ပီၣ်တဖန်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်အီၤလၢတၢ်ခွဲသ့ၣ်အပူၤလီၤ. တၢ်ကတိၤသကိးသ့ၣ်တဖန်အံၤ တၢ်စူးကါအီၤဒဲတၢ်အုၣ်သး ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒဲတၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးအပူၤတသ့ဘၣ်. တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤ ဒီဖျါ နှၤ ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အပူၤခၢၣ်စး လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢ ကဆဲးလီၤမံၤလၢကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အဂီၢ် ခံၣ်လၢန့ၣ်လီၤ.
ပုၤလၢအမၤတၢ်ဆၢတံၢ်	မိၢ်ပၢ်ဒီးပဒိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ် လၢအမၤသကိးတၢ်အံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်စိကမီၤလၢကမၤတၢ်အစၢ် ဒီးဒူးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဘျၢဆဲးတဖန်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ဆၢကတိၤတကီၢ် လၢတၢ်ပတံၢ်ထီၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဒီးတၢ်ဆၢတံၢ်အဂီၢ်	တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ဖဲအဆၢကတိၢ် တကတိၢ်လၢလၢ ဖဲလၢတၢ်ဆိးထီၣ် ကီၢ်စံၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါ မ့တမ့ၢ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒဲတၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်ဒဲၣ်လဲၣ်အခါ. ကီၢ်စံၣ်ကဘၣ်မၤလီၤတံၢ်ဝဲလၢ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤ အတၢ်ဆၢကတိၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ရၢၣ်ကျဲၤဟံၣ်အီၤ ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတိၢ် ဒီးတၢ်ကမၤအီၤ ဖဲတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ပုၤပၣ်ဃုာ်လၢအဂီၢ်လီၤဘျီလီၤသးတဖန် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ [§300.506(b)(5)].
လၢတၢ်ဃုထီၣ်အပူၤန့ၣ် တၢ်မနုၤကဘၣ်ပၣ်ဃုာ်လဲၣ်.	ဖဲအံၤတအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ် လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီအဖီလၢနီၤတခါ သန့ကွဲၣ် နစူးကါ လံာ်အဒိလၢဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢသးအံၤ ဒဲတၢ်န့ၣ်ကျဲၤတခါအသိး သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
ဖဲတၢ်ပတံၢ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ် တၢ်မနုၤကကဲထီၣ်သးလဲၣ်.	တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤအံၤ တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤ ဒီဖျါပုၤကျဲၤဘၣ်လီၤတဖန် လၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒီးတၢ်ကွၢ်မိၢ်တၢ် လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လီၤအီၤ လၢတၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤအကျိၤအကွၢ်လၢအတုၤလီၤတီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤကျဲၤဘၣ်လီၤတဖန်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဃုထီၣ်အီၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျဲၤ, လၢတၢ်လဲၤတရံးသး မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်တကွၢ်မိၢ်တၢ်အိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. SEP ပၤယၢ် မံၤကွဲးရၢၣ် လၢပုၤတဂၤစုာ်စုာ် လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ် တၢ်ဘျၢသဲစး ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖန် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖန်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤအဆၢကတိၢ် တကတိၢ်လၢလၢန့ၣ် တၢ်ကဘၣ်ရၢၣ်ကျဲၤအီၤ ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတိၢ် ဒီးတၢ်ကဘၣ်မၤအီၤဖဲတၢ်လီၤလၢ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးန့ၣ် ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤအံၤ မ့တမ့ၢ်မၤအကျိၤကွၢ်လၢတမုၢ်ဒဲလုာ်လၢအိၣ်ဝဲအသိး လၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤ ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢ တအိၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအီၤ	တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤအံၤ တၢ်စူးကါအီၤလၢ ကဂ့ၢ်လီၤ မ့တမ့ၢ် မၤယံာ်ထီၣ် မိၢ်ပၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ်အဂီၢ် လၢမိၢ်ပၢ်အတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒဲတၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အဖီခိၣ် မ့တမ့ၢ် လၢကဂ့ၢ်လီၤ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တခါလၢလၢ လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤဟံၣ်အီၤ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢအဂီၢ်ဘၣ်. နမ့ၢ်ဃုထီၣ်လၢ တစူးကါ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤအကျိၤအကျဲၤအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်, ကီၢ်စံၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ အတၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲဒီးန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် လၢကထံၣ်လီၤသး ဖဲတၢ်ဆၢကတိၢ် ဒီးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤ လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးန့ၣ် ဃုာ်ဒီးပုၤပၣ်ဃုာ်လၢအတအိၣ်ဒီး တၢ်သးစၢ်ဆၢ လၢကဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ် တၢ်စူးကါ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤအကျိၤအကျဲၤ ဒီးတၢ်န့ၣ်ပၢ်န့ၣ် အတၢ်ကဲဘျူးတဖန်အဂီၢ်လီၤ. ပုၤပၣ်ဃုာ်အံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ ဃုာ်ဒီးမိၢ်ပၢ်တၢ်သိၣ်လီၤ ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤခၢၣ်သး မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤမိၢ်ပၢ်အဂီၢ် ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ထံးယၢ်လီၤခၢၣ်သး လၢအဘၣ်တၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်အီၤ ဖဲကီၢ်စံၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျၢဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်လီၤဘျီလီၤကရၢၣ်အဂၤ လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲ အဖီလၢန့ၣ်လီၤ.
တၢ်အဘူးအလဲ	ကီၢ်စံၣ်ကဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤအကျိၤအကျဲၤ ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖန် ဃုာ်ဒီးပုၤပၣ်ဃုာ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်သးစၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒဲတၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်

34 CFR 300.507; 34 CFR 300.508-509; ARSD 24:05:30:07.01-07

န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အံၤ ပထံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒဲတၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကိတခါလၢလၢ လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်, တၢ်သမံသမိးထံ, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ဟံၣ်လီၤဟံၣ်ကျဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် FAPE သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒဲတၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးလၢတကွၢ်မိၢ်တၢ်

34 CFR 300.511-515; ARSD 24:05:30:09.04

ဖဲတၢ်မ့ၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သျှၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်တဘျီလၢလၢ ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သျှၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဒိၣ် အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျါအကွၢ်တဖၣ်အခါန့ၣ်, နၤ မ့တမုၢ် ကီၢ်ရၣ်က့ၢ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ်အပူၤအံၤ ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးအဂီၢ် ဖဲတၢ်မ့ၢ်တဘျီဆဲးအီၤတုၤ တၢ်မံသျှၣ်မံသး တချုးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးအခါန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စံၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲၤဒီးအံၤ အိၣ်ဒီးမူဒါ ဒ်သိးကမၤလီၤတၢ်ဝဲလၢ တၢ်ကမၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးလၢတကွၢ်မၤတၢ်အဂီၢ်လီၤ.

	တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သျှၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်
တၢ်စူးကါအီၤအခါဖဲလဲၣ်	တၢ်စူးကါအီၤဒ်သိးကဘျီဆဲး တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဟံးပနီၣ်, တၢ်သမံသမိးထံ, တၢ်ဟံးလိာ်ဟံးကျဲ မ့တမုၢ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ကလီ လၢအကြးအဘၣ် (FAPE) အဂီၢ်လီၤ.
မတၤတဂၤပထံထီၣ်အိၣ်သ့လဲၣ်	မိၢ်ပၢ် မ့တမုၢ် ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ပထံထီၣ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ပီၤရီၤ မ့တမုၢ် ပုၤကတိၤခဲးန့ၣ်တၢ် လၢမိၢ်ပၢ် မ့တမုၢ် ပဒိၣ်ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အခါန့ၣ်စး.
တၢ်ကပတံထီၣ်အီၤဒ်လဲၣ်	ကီၢ်စံၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဝဲၤဒီးအံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤအဒိအတၢ်အလံာ်ဒိတဘျီ လၢကမၤစၢၤန့ၣ် ဒီးကီၢ်ရၣ်က့ၢ် လၢတၢ်ပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သျှၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. တၢ်တလိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လၢနကစူးကါ တၢ်မၤအဒိအတၢ်အလံာ်ဒိတဖၣ်နီၣ်နီၣ်ဘၣ်. ပုၤပၣ်ဃုာ် လၢအယုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးအံၤ စူးကါတၢ်မၤအဒိအလံာ်အလံာ်ဒိ, လံာ်ဒိအဂၤ, မ့တမုၢ် တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအဂၤ လၢကီၢ်စံၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤသ့ဝဲ ဖဲလၢလံာ်အဒိ မ့တမုၢ် လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢတၢ်စူးကါအီၤအံၤ တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သျှၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. လံာ်တကွၢ်ဒိအဒိအံၤ တၢ်ယုထီၣ်န့ၣ်အီၤသ့ဝဲ https://doe.sd.gov/sped/complaints.aspxန့ၣ်လီၤ. ပုၤပၣ်ဃုာ် လၢအပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သျှၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ဆုၤဃီၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သျှၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အလံာ်ကွဲးဒိတဘျီ ဆူကီၢ်စံၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဝဲၤဒီးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သျှၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ လၢလံာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ - 1. ဖိသၣ်အမံၤ - 2. ဖိသၣ်အိၣ်ဆိးလီၢ် အလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး, 3. က့ၢ်လၢဖိသၣ်လဲၤထီၣ်အီၤ အမံၤ, 4. ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢ ဖိသၣ် မ့တမုၢ် ပုၤသးစၢ်ဟံၣ်ဃီတအိၣ် (ဖဲ တၢ်နီၤဖး 725(2) လၢ McKinney-Vento ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ်တၢ်မၤစၢၤသဲစး (42 U.S.C.11434a(2)) အခီပညီအတကွၢ်ပုၤ) အဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်ဆဲးကျိးအဂ့ၢ်အကျါလၢတၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ လၢဖိသၣ်အဂီၢ်, ဒီးက့ၢ်လၢဖိသၣ်လဲၤထီၣ်အီၤအမံၤ, 5. တၢ်ကွဲးဖျါဘၣ်ဃး ဖိသၣ်အတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအတၢ်အိၣ်သး လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဆုၤန့ၣ် မ့တမုၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လိာ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအခီၣ်ထံးဒိၣ်ဘီ မ့တမုၢ် တၢ်ဆီတလဲ ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်တၢ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်, ဒီး 6. တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အဂီၢ် တၢ်ဘျီဆဲး လၢတၢ်ဆုၤန့ၣ်လီၤ. နၤ မ့တမုၢ် ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တအိၣ်ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် လၢတၢ်ဆုၤထီၣ်တၢ်သျှၣ်တမံသးတမုၢ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးအဖီဒိၣ် ပၢ်တုၤလၢ ပုၤပၣ်ဃုာ်လၢအယုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးအံၤ ဆုၤထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သျှၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ် လၢအတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤဟံးအီၤလၢထးတစူန့ၣ်လီၤ.
ပုၤဟံၣ်ဃီမၤသကိးတၢ်ဖိ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ်အပူၤ	တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ် အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်- ARSD 24:05:30:12 ပုၤပၣ်ဃုာ်တဂၤလၢလၢ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနုၣ်အပူၤအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ -

	1. တက်ကဟဲပိတ်အခံ ဒီးတက်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအီး၊ ခီဖျိသဲစးပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ဖိ ဒီးခီဖျိပုၤတၢ်စုၣ်စုၣ် လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်သိၣ်လိလီၤလီၤဆီဆီ ဘၣ်ဃးဒီးဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲၣ်ကွဲၣ်တဖၣ် အတၢ်ဂံၢ်ကီၤ သန့ကု ပုၤလၢအပၣ်ဃုာ်တၢ်လၢလံာ်အံၤ တအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ တၢ်ကကဲခၢ်စးန့ၣ်အီး၊ ခီဖျိပုၤလၢတမ့ၢ်ပီၤရီၤ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အပူၤ၊ 2. ဟံၤဖျါထီၣ် တၢ်အုၣ်သး ဒီးကွဲၣ်ဆၢၣ်မဲၣ်, သံကွၢ်သမံသမိးလီၤတံၢ်လီၤဆဲး ဒီးမၤဆူၣ်ပုၤအုၣ်သးတဖၣ် လၢကကဲထီၣ်ဝဲအဂီၢ်, 3. တြီၤဃာ်တၢ်ဟ့ၣ်ခီညါလီၤတၢ်အုၣ်သးတခါလၢလံာ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အပူၤ လၢတၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်ဆီအီး၊ ဖဲတၢ်ဖဲးတၢ်မၤမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီအစၢၤကတၢၢ် 5 သီ တချုးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အခါ, 4. ဒီးလၢနတၢ်ဃုာ်အဖီခိၣ်န့ၣ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါ လၢလံာ်တၢ်ကွဲး, လၢအံၣ်လဲးတြီၤန့ၣ်, လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတၢ်ဂံၢ်ကိးထံၣ်ဒဲး, ဒီး 5. ဒီးလၢနတၢ်ဃုာ်အဖီခိၣ်န့ၣ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဃုာ်ထံၣ်န့ၣ်တၢ်ဂံၢ်လီၤတံၢ် ဒီးတၢ်ဆၢတံာ်တဖၣ် လၢလံာ်တၢ်ကွဲး, လၢအံၣ်လဲးတြီၤန့ၣ်, တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါ - ARSD 24:05:30:12.01 တချုးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အစၢၤကတၢၢ် ယဲၤသီန့ၣ်, နၤ ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်အံၤ ကဘၣ်ဟံၤဖျါထီၣ် တၢ်သမံသမိးထံလၢဘၣ်တၢ်မၤဝံၤအီး၊ ဖဲမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီအံၤ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ တၢ်သမံသမိးထံတဖၣ်အဖီခိၣ် လၢနၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ် ဟံၤသ့ၣ်ဟံၤသးလၢ ကစူးကါအီး ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်ကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ထုးကွံာ် တၢ်သမံသမိးထံ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အတီၢ်ပူၤသ့ဝဲလၢတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢ်လၢ ကလူၤပိာ်မၤထွဲ တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်အတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အကတီၢ် ဒ်မိၢ်ပၢ်လၢအပၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်ပူၤအသီးန့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ - 1. ပျဲဖိသ့ၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အံၤ ကဟဲထီၣ်ဝဲ, 2. အိးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဆူကမျၢၢ်, ဒီး 3. ပျဲလၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤအီး၊ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ ဒီးတၢ်ဃုာ်ထံၣ်န့ၣ်တၢ်ဂံၢ်လီၤတံၢ် ဒီးတၢ်ဆၢတံာ်တဖၣ် လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ.
တၢ်ကဲထီၣ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခါ မ့တမ့ၢ် တၢ်အစၢၤလၢတၢ်သးလီၤအီး	တၢ်ဆၢတံာ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဃုာ်ထံၣ်န့ၣ်တၢ်ဂံၢ်လီၤတံၢ် အလံာ်တၢ်ကွဲး, တၢ်ဘျုးသးစးအတၢ်ကွဲးကျၢၢ်တံာ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်ဘျီၣ်ဘၣ်ကုအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ်မၤဖဲ ဖဲအကြးဝဲဘၣ်ဝဲအခါ.
တၢ်န့ၣ်ဘျုးတဖၣ်	စးထီၣ်လၢ တၢ်ဆိုးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျုးသးစးအိၣ်အသီးန့ၣ်, ကွဲၣ်ဖိအံၤ ကဘၣ်အိၣ်ဖဲ အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ဟံၤလီၤဟံၤကျဲၤအလီၢ် လၢကတီၢ်ခဲအံၤ ဖဲမိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ပဒိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲၣ် မ့တမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအဂၤအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢတံာ်အံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤလၢအပၣ်ဃုာ်တဖၣ်လၢအကျိၤအကျဲၤအဖိးစဲးပူၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စဲၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် ဝဲၤဒါးအံၤ အိၣ်ဒီးမူဒါ ဒ်သိးကမၤလီၤတံၢ်ဝဲလၢ တၢ်ဆၢတံာ်အံၤ ဘၣ်တၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲအီး ဖဲတၢ်မ့ၢ်တပတံသကွံာ်ကညးအီးအခါန့ၣ်လီၤ.
ပုၤလၢအမၤတၢ်ဆၢတံာ်	တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် အတၢ်ဆၢတံာ်တဖၣ် - ARSD 24:05:30:10.01 တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ အတၢ်ဆၢတံာ်လၢ တၢ်ဂံၢ်လီၢ် FAPE လၢဖိသ့ၣ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ဒီးသန့ထီၣ်သး ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢအနီၢ်ကီၢ်တဖၣ်အဖီခိၣ် ဖဲတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤ အတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတံာ်အံၤ တတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်ဟံၤပနီၣ်လၢ တၢ်ဂံၢ်လီၢ် FAPE အခါန့ၣ်လီၤ.

	ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဖၣ်လၢအပၣ်ဒုးဟံးကမၣ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျါအကွၢ် အတၢ်လၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်အပူၤန့ၣ်, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ထံၣ်ဝဲလၢ နဖီအံၤ တဒီးန့ၣ်ဘၣ် FAPE သ့ဝဲ ထံၣ်ဒုၣ်ဖဲလၢ တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျါအကွၢ် အတၢ်တၢ်လၢတပျဲတဖၣ်အံၤ - 1. မၤတၢ်တၢ် နဖီအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ FAPE အဂီၢ်, 2. မၤတၢ်တၢ်နတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် လၢကဟံးဖျိၣ်မၤသကိးတၢ် ဖဲ IEP အတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်အကျါအကွၢ်ပူၤ ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟ့ၣ်လီၤနဖီ FAPE, မ့တမ့ၢ် 3. ဒုးကဲထီၣ် တၢ်မၤတၢ်တၢ် လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ကဲဘျုး လၢနဖီအဂီၢ်. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢ တၢ်နီၤဖးအပူၤအံၤ တၢ်တဘၣ်ဟံးအီၤပညီၣ်ဒိအမ့ၢ် တၢ်တြီၤဃာ်ဆိတ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢအကန့ၣ်လီၤ ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ် ဒ်သိးကလူၤဟံးမၤထွဲ IDEA တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျါအကွၢ် အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢတကွၢ်မၢ်တၢ် - ARSD 24:05:30:10 အစ့ၤကတၢ်န့ၣ်, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ကဘၣ် - 1. မ့ၢ်ပှၤလၢတကွၢ်မၢ်တၢ် (အဒိ - တဘၣ်မ့ၢ် South Dakota ကူၣ်သ့ဝဲကျါ မ့တမ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အပူၤမၤတၢ်ဖိ, ဒီးတဘၣ်အိၣ်ဒီး နကစၢ် မ့တမ့ၢ် ကံၢ်စီတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အတၢ်သးစၢ်ဆၢ လၢအထီၣ်လိၣ်သးဒီး ပှၤတၢ်ကတၢ်ဂ့ၢ်လိၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အပူၤ), 2. အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢကသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် IDEA အတၢ်အၢ်လီၤအီၤလီၤ, ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ် ဒီးကီၢ်စံၣ် အတၢ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဖဲ IDEA အပူၤ, ဒီး IDEA သဲစးအတၢ်ကဲခၢ်စး ခီဖျါ ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ် ဒီးကီၢ်စံၣ်အကျါတဖၣ်, 3. အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ ကမၤတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်တဖၣ် ဒ်သဲစးတၢ်ဖဲတၢ်မၤ လၢအကြးဘၣ် ဒီးအတၢ်ဟံးပနီၣ်အိၣ်ဝဲအသိး, 4. အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ် ဒီးကွဲးတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ်ဒ်သဲစးတၢ်ဖဲတၢ်မၤ လၢအကြးဘၣ် ဒီးအတၢ်ဟံးပနီၣ်အိၣ်ဝဲအသိး, ကီၢ်စံၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျါဝဲဒါဒီး ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘၣ်ပၤယၢ် မံၤကွဲးရၢၣ်လၢ ပှၤလၢအမၤစၢၤတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွဲးရၢၣ်အံၤ ကဘၣ်ပၤဃုာ်ဒီး ကံၢ်စီတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အတၢ်ကွဲးဖျါ လၢပှၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤတၢ်ဂၤစုာ်စုာ်အဂီၢ်လီၤ.
တၢ်ဆၢကတီၢ်တကီၢ် လၢတၢ်ပတံထီၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဒီးတၢ်ဆၢတၢ်အဂီၢ်	တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျုးသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၣ် တၢ်လၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် လၢအကဲထီၣ်တၢ်သး လၢတၢ်အါန့ၢ်ခံန့ၣ် တချုးမုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီလၢ နၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ် (ဖဲကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်မုၢ်ဃုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အခါ) သ့ၣ်ညါ မ့တမ့ၢ် ကြးသ့ၣ်ညါဘၣ်ဃး တၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၣ်အိၣ်တဖၣ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျုးသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ် လၢတၢ်ဟံးဖျါထီၣ်အီၤလၢထးအံၤ တဘၣ်ထွဲလိၣ်သးဒီးနၤ ဖဲတၢ်မ့ၢ်တြီၤဃာ်နၤလၢ နကပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျုးသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ် ခီဖျါလၢ - 1. တၢ်ဟံးဖျါကမၣ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးတဖၣ် ခီဖျါကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ် လၢအဘျုးဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်, မ့တမ့ၢ် 2. ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အံၤ တဟ့ၣ်လီၤနၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အံၤ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢာ်. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် အတၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်တဖၣ် တဘၣ်စ့ၤန့ၣ် 45 သီ ဖဲတၢ်ဘျုးဆဲးအဆၢကတီၢ်တကီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျုးတၢ်ကွၢ်အတၢ်ဆၢကတီၢ်တကီၢ် အသီ 30 လၢကွံာ်ဝဲအခါ, မ့ၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲန့ၣ် ကီၢ်စံၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ အတၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျါတဖၣ်ဝဲဒါဒီးအံၤ ကဘၣ်မၤလီၤတံၢ်ဝဲလၢ - 1. တၢ်ကအိၣ်ဒီး တၢ်ဆၢတၢ်လၢခံကတၢ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အပူၤ, ဒီး 2. တၢ်ဆၢတၢ်အလံာ်ကွဲးဒီးအံၤ ဘၣ်တၢ်ဆၢန့ၣ်နၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်လီၤလီၤဆီဆီသ့ဝဲ ဖဲနၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်ဃုထီၣ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

	တစ်စုံတစ်ညီဒီကန့်တဘျီလ်လ်နုန့် တ်ကဘဉ်မးအီၤ ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ် ဒီးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲလၢ အကြးဝဲဘဉ်ဝဲဒီးန့ၤ ဒီးဖိသုဉ်လၢအပုဉ်ယုာ်န့ၤလီၤ.
ဖဲတၢ်ပတံထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဝဲအလီၢ်ခံန့ၣ် တၢ်မနုၤကကဲထီၣ်သးဒီးယဖိအတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်လဲၣ်.	ဖိသုဉ် တၢ်အိၣ်သးအပတီၢ်တဖၣ် ဖဲတၢ်လီၢ်ကွီၢ်တဖၣ်အကတီၢ် (“အိၣ်ဒ်သးအလီၢ်လီၢ်”) - 34 CFR 300.518; ARSD24:05:30:14 ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသး မ့တမ့ၢ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပီတု အတၢ်လီၢ်ကွီၢ် ဘဉ်သးဒီး တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသးတဘျီလ်လ်အကတီၢ်န့ၣ်, ဖိသုဉ်လၢအပုဉ်ယုာ်ဖဲ တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသးအံၤ ကဘဉ်အိၣ်ဖဲ အတၢ်ကုၣ်ဘဉ်ကုၣ်သ့ တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲ လၢကတီၢ်ခဲအံၤအပူၤ မ့တမ့ၢ်လၢကီၢ်စံၣ် တၢ်ကုၣ်ဘဉ်ကုၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်ဝဲဒါး မ့တမ့ၢ် န့ၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကွီၢ် ဒီးန့ၤအာၣ်လီၤအာၣ်လီၤအီၤလီၤတၢ်အိၣ်သးလၢအဂၤအခါန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ပတံထီၣ် တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ အခီၣ်ထံးခီၣ်ဘိ လၢပဒိၣ်ကွီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်, နဖိအံၤ တၢ်ကဘဉ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲအီၤ ဖဲပဒိၣ်ကွီၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအပူၤ လၢတအိၣ်ဒီးန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ ပၢၢ်တုၤလၢ တၢ်လီၢ်ကွီၢ်ခဲလၢာ်အံၤ တၢ်မၤလၢပုၤအီၤဝဲတစုန့ၣ်လီၤ. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသး လၢတၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အံၤ မ့ၢ်ဘဉ်ယုာ်ဒီး တၢ်ယုထီၣ်လၢ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အခီၣ်ထံးခီၣ်ဘိ ဖဲတၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ လၢဖိသုဉ်လၢ ဘဉ်တၢ်ဆၢအီၤလၢ IDEA တၢ်နီၤဖး(ဂ) ဆုတၢ်န့ၤဖး (ခ) ဒီးတၢ်ကြးဝဲဘဉ်ဝဲဒီး တၢ်နီၤဖး (ဂ) အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ မ့ၢ်လၢဖိသုဉ်ပုၤထီၣ်သးန့ၣ်အယီၤန့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကွီၢ်အံၤ တၢ်တလီၢ်ဘဉ်အီၤလၢ ကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်နီၤဖး (ဂ) အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢဖိသုဉ်ဒီးန့ၣ်ဟံတဖၣ်ဘဉ်. ဖိသုဉ်အံၤ မ့ၢ်ကြးဝဲဘဉ်ဝဲဒီး ကုၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲ ဖဲတၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ ဒီးနမ့ၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢတၢ်ကစးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤ ကုၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲန့ၣ်ဒီး, ကီၢ်ရဲၣ်ကွီၢ်အံၤ ကဘဉ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ကုၣ်ဘဉ်ကုၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲတဖၣ်အံၤ လၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လီၢ်ဘျီလီၤ လၢန့ၤဒီးကီၢ်ရဲၣ်ကွီၢ် အဘဉ်စၢၤဘဉ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်အံၤ တၢ်မ့ၢ်ယုထီၣ်အီၤ လၢတၢ်သိၣ်ယီၣ်သီယီၣ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ်လၢ IDEA တၢ်နီၤဖးအဖီလၢ ခီၣ်ဖျိ မိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကွီၢ်အခါ ဒီးတၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆီမ့ၢ်တအိၣ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် န့ၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကွီၢ်မ့ၢ်တအာၣ်လီၤတူၢ်လီၢ်အီၤဘဉ်န့ၣ်, ဖိသုဉ်အံၤ ကဘဉ်အိၣ်ဖဲ ကတီၢ်ဘဉ်စၢၤ တၢ်ကုၣ်ဘဉ်ကုၣ်သ့ အတၢ်ယုထၢအလီၢ် ပၢၢ်တုၤလၢ တၢ်ပတံသကွၢ်ကညးအံၤ တၢ်ဘျီဆဲးအီၤဝဲတစုန့ၣ်လီၤ. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် အပူၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသးအပူၤအံၤ မ့ၢ်အာၣ်လီၤတူၢ်လီၢ်န့ၣ်လၢ တၢ်ဆီတလဲဟံလီၢ်ဟံကျဲအံၤ ကြးဝဲဘဉ်ဝဲန့ၣ်, တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲအံၤ တၢ်ကဘဉ်ဟံအီၤဒ်အမ့ၢ် ကီၢ်စံၣ် တၢ်ကုၣ်ဘဉ်ကုၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်ဝဲဒါး ဒီးန့ၤအဘဉ်စၢၤ တၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤ ပၢၢ်တုၤလၢ တၢ်မၤလၢပုၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်တစုန့ၣ်လီၤ.
ဖဲတၢ်ပတံထီၣ်ဝဲန့ၣ် တၢ်မနုၤကကဲထီၣ်သးလဲၣ်.	တၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံပျီ လၢအလၢအပူၤ - ARSD 24:05:30:08.04 ပုၤပုၤယုာ် လၢအဒီးန့ၣ်ဘဉ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသး လၢတၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အံၤ မ့ၢ်တဘီးဘဉ်သ့ၣ်ညါ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်ပုၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါ ဒီးပုၤလၢအပုဉ်ယုာ်အဂၤ လၢလံာ်တၢ်ကွဲး ဖဲတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘဉ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသး လၢတၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်ဝဲအလီၢ်ခံ 15 သီအတီၢ်ပူၤ ဘဉ်သးပုၤပုၤယုာ်လၢအဒီးန့ၣ်ဘဉ်တၢ်အံၤ န့ၣ်ဝဲလၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသး လၢတၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အံၤ တတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး IDEA တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအတၢ်လီၢ်ဘဉ်တဖၣ်ဘဉ်န့ၣ်, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသး လၢတၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အံၤ တၢ်ကဟံသုဉ်ဟံသးအီၤဒ်အမ့ၢ် တၢ်လၢတၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘဉ် တၢ်ဘီးဘဉ်သ့ၣ်ညါအံၤဝဲၤ ယဲၣ်သီအတီၢ်ပူၤန့ၣ်, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ပုၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါအံၤ ကဘဉ်မၤတၢ်ဆၢတံာ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသး လၢတၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အမံၤညါ ဘဉ်သးဒီး တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်အဂီၢ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသးအံၤ မ့ၢ်တုၤထီၣ်ဘး မ့တမ့ၢ် တတုၤထီၣ်ဘးဆူ IDEA တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအတၢ်လီၢ်ဘဉ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒီးကဘဉ်ဘီးဘဉ်သ့ၣ်ညါ ပုၤပုၤယုာ်တဖၣ်လၢလံာ်တၢ်ကွဲးတဘျီယီၤ ဘဉ်သးဒီးတၢ်ဆၢတံာ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤပုၤယုာ်အံၤ ဘျီဘဉ်က့ၤ အတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သုဉ်တမံသးတမ့ၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီကန့်အဂီၢ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသးသ့ဝဲ ထဲဒ်ဖဲလၢ -

	1. ပုလုပ်ယုာ်အဂၤ ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢလံာ်တၢ်ကွဲး လၢတၢ်ကတိာ်ဘၣ်အိၣ်အဂီၢ် ဒီးဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဘျါဆဲးတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ် လၢတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ်အဂီၢ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိးလၢတၢ်ဘျါဘၣ်အိၣ် လၢတၢ်ဘျါဆဲးတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် 2. တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ပုလုပ်ယုာ်အဂၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ ဘၣ်ဆၢသးကွဲး တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ပုလုပ်ယုာ်အဂၤ ကဟ့ၣ်ပျဲလၢတၢ်ကတိာ်ဘၣ်အိၣ်အဂီၢ် ထဲဒ်ဖဲတၢ်ဆၢကတိာ်လၢအတၢ်စ့ၤန့ၣ် ယဲာ်သီ တချုးတၢ်စးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိးအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတိာ်ပနီၤလၢအကြးအဘၣ် လၢတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိးအဂီၢ် ဖဲ တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢာ်အံၤ ကဘၣ်ကွဲးထီၣ်ကဒါကွဲး ဖဲတၢ်ဆၢကတိာ်လၢပုလုပ်ယုာ် ပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် လၢတၢ်ဘျါဘၣ်အိၣ်အဂီၢ်အခါ ပၣ်ယုာ်ဒီး တၢ်ဆၢကတိာ်ပနီၤလၢ လၢတၢ်ဘျါဆဲးတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ်လီၤ. န့ၣ်ဆိးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အလီၤဆီလိာ်သးဒီး တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် လၢတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ်လီၤ. ကီၢ်ရၢၣ်အတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် န့ၣ်ပုလုပ်ယုာ် လၢအယုာ်ထီၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွဲး မ့ၢ်တၢ်ဆၢန့ၣ်န့ၣ် တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီ လၢ IDEA အတၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢာ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အခါသ့ၣ် လၢတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ် လၢတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိးဘၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲးကဘၣ်ဆၢန့ၣ်န့ၣ် တၢ်စံးဆၢ ဖဲအဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ် လၢတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိးဝံၤအသီ 10 အတီၢ်ပူၤ လၢအပၣ်ယုာ်ဒီး - 1. တၢ်တဲန့ၢ်ပၢၢ်လၢ ဘၣ်မနုၤဃီကီၢ်ရၢၣ်ကွဲးအံၤ ဆၢန့ၣ် မ့ၢ်တမုာ် ဂ့ၢ်လိာ်လၢ ကမၤတၢ်ဖဲတၢ်မၤ(တဖၣ်) လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ်, 2. တၢ်ယုာ်အဂၤတခါလၢလၢ အတၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢ IEP ကရၢၢ် ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအိၣ် ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢ ဘၣ်မနုၤဃီအယုာ်ထီၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်အိၣ်, 3. တၢ်သမံသမိးထံအတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်, တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်, တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါ, မ့ၢ်တမုာ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါ လၢကီၢ်ရၢၣ်ကွဲးကါအိၣ် ဒ်အမ့ၢ်ခိၣ်တဃာ်လၢ တၢ်ဆၢန့ၣ် မ့ၢ်တမုာ် တၢ်ဂ့ၢ်လိာ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤ(တဖၣ်)အဂီၢ် အတၢ်ကွဲးဖျါ, ဒီး 4. တၢ်အိၣ်သးအဂၤတဖၣ်အတၢ်ကွဲးဖျါ လၢအဘၣ်ထွဲဒီး ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲး အတၢ်ဆၢန့ၣ် မ့ၢ်တမုာ် တၢ်ဂ့ၢ်လိာ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ(တဖၣ်). တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲး လၢတၢ်နီၤဖးအဖီလၢာ်အံၤ တဘၣ်တြီဃာ်ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲးကတဲဖျါလီၤတၢ် လၢနတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ်အံၤ တအိၣ်လၢလၢပဲၤပုၤအဂီၢ်ဘၣ်. ပုလုပ်ယုာ်အဂၤအတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲးအံၤ မ့ၢ်ပုလုပ်ယုာ် လၢအယုာ်ထီၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ်န့ၣ်, မိၢ်ပၢ်လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ဆၢတၢ်စံးဆၢဆူကွဲး ဖဲအဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ်ဝံၤ အသီ 1၀ အတီၢ်ပူၤ လၢအစံးဆၢလီၤတၢ်လီၤဆဲး တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျါဆဲးတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် - 34 CFR 300.510; ARSD 24:05:30:08.12 န့ၣ်ပုလုပ်ယုာ်လၢအယုာ်ထီၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး ဒီးတချုးလၢတၢ်စးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိးအခါန့ၣ်, ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲးအံၤ ကဘၣ်ကိး တၢ်ဘျါဆဲးတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ် ဖဲအဒီးန့ၣ်ဘၣ် နတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညါတမံသးတမုာ်အဂီၢ်ဝံၤ 15 သီအတီၢ်ပူၤ လၢ -
--	---

	1. ပုပ်ယုဒဒီးနု၊ မုတမုာ် IEP ကရူဖီလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပာ် လီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဒီး ဖဲတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ်အပူၤ၊ 2. ပုပ်ယုဒဒီး ကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အပူၤခၢၣ်စး လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ် အတၢ်စိတၢ်ကမီၤ လၢကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အခၢၣ်စး, ဒီး 3. တပုပ်ယုဒ ကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အပီၤရီၤ ဖဲန့ၣ်တဟဲထီၣ်ယုဒဒီး နပီၤရီၤအခါ. န့ၣ် ဒီးကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်ကဆၢတၢ် IEP ကရူဖီအကြးအဘၣ် လၢကဟဲထီၣ် တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် အတၢ်ပညိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒ်သိးကတၢ်ပီၣ်တၢ်ပီၣ် နတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ်, ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လၢ အဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤသ့ၣ်လၢ တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ်, ဒ်သိးကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် လၢအကဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤသ့ၣ် လၢတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် တၢ်လိာ်ဘၣ်အိၣ်ဒီး မုတမုာ်လၢ - 1. န့ၣ် ဒီးကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ် အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢလိာ်တၢ်ကွဲး လၢကပတုၢ်တၢ်အိၣ်အသိး, မုတမုာ် 2. န့ၣ် ဒီးကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အံၤ အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢ ကစူးကါ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အကျိၤအကျဲၤ လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဒီး ဖဲလိာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါအပူၤန့ၣ်လီၤ. အသိ 30 တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးကတၢ်တကီၢ် ကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အံၤ မ့ၢ်တဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ် တၢ်လၢအန့ၣ်သ့ၣ်မံသးမုာ်အိၣ်တဖၣ် ဖဲလၢအဒိးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ် လၢန့ၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်တဖၣ် အသိ 30 အတၢ်ပူၤဘၣ်န့ၣ်, တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအံၤ ကကဲထီၣ်သးန့ၣ်လီၤ. မုတမုာ်လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဒီးလၢလိာ်ဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢခံကတၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး အဖီလၢအံၤ ကစးထီၣ်သး ဖဲတၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးကတၢ်တကီၢ် အသိ 30 ကတၢ်ဝဲအခါန့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ဒီးကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ် မ့ၢ်တဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် ကပတုၢ်ကွဲးတၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး မုတမုာ် ကစူးကါတၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ် လၢတၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်, နတၢ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢ ကဟံၣ်ဖျါမၤသကိးတၢ် ဖဲတၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ်ပူၤအံၤ ကမၤစၢၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် ဒီးတၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် ပာ်တုၤလၢတၢ်မၤ တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ်ဝဲအလီၤခံန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အံၤ ဒီးန့ၣ်နတၢ်ဟံၣ်ဖျါမၤသကိး ဖဲတၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ်အပူၤ ဖဲလၢတၢ်မၤတၢ်ဂ့ၢ်လီၤစးထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါအိၣ်တၢ်လိာ်ခံ မ့ၢ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အံၤဃုထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မုဘၣ်ဒါကပတုၢ်ကွဲး တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ်သ့ဝဲ ဖဲတၢ်ကျိၢ်တၢ်ကွဲး တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးကတၢ်တကီၢ် အသိ 30 အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါ လၢကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ လၢကဒီးန့ၣ်နတၢ်ဟံၣ်ဖျါမၤသကိးတၢ် ဖဲတၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ်ပူၤအံၤ ကဘၣ်ပုပ်ယုဒဒီး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ ဘၣ်ဃးကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ် အတၢ်ဂ့ၢ်လီၤစးထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ လၢ ကရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဆၢကတီၢ် ဒီးတၢ်လိာ်တၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်သကိးအိၣ်ဒီး, ဒ်အမုာ် - 1. တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလီၤတၢ်လီၤဆဲး လၢတၢ်ကိး မုတမုာ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤစးထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ ဒီးတၢ်ကိးလီၤတဲစိအစၢတဖၣ်, 2. တၢ်ပရုပစၢ်လၢတၢ်ဆၢန့ၣ်န့ၣ်အလိာ်ကွဲးဒီး ဒီးတၢ်စံးဆၢလၢတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်ဒီး တခါလၢလိာ်, ဒီး 3. တၢ်ဟဲဟးဆူန့ၣ်ဟံၣ် မုတမုာ် တၢ်မၤလီၢ် အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ် ဒီးတၢ်ဟဲဟးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအစၢတဖၣ်. ကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အံၤ မ့ၢ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢ ကမၤတၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် ဖဲလၢအဒိးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ်အံၤ 15 သီအတၢ်ပူၤ မုတမုာ် မ့ၢ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢ ကမၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါမၤသကိးတၢ် ဖဲတၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ်ပူၤန့ၣ်, နဃုဒီးန့ၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ်ပုၤဘၣ်မုဘၣ်ဒါ အတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤဃု လၢကစးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညါဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး အတၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
--	--

	တၢ်ဘျဲးဆဲးအဆၢကတီၢ်တၢ်ကွၢ် လၢအသီ 30 အတၢ်ကျဲးဘၣ်လိာ်တဖၣ်- ARSD 24:05:30:08.14 တၢ်ဘျဲးဆဲးအဆၢကတီၢ်တၢ်ကွၢ် လၢအသီ 30 အံၤ ဘၣ်တၢ်ကျဲးဘၣ်အံၤ, ဒီးတၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျဲးသဲးအိၣ်အသိး အတၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ် 45 သီအံၤ စးထီၣ်သး, ဖဲမုၢ်နီၣ်လၢ တၢ်အိၣ်သးလၢလၢတဖၣ်အကျါ ကဲထီၣ်သးတခါ - 1. နၤ ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ် ခံၣ်ယၢ်ဟံးလၢ၊ အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢလံာ်တၢ်ကွၢ် လၢကပတုၣ် တၢ်ဘျဲးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်, 2. ဖဲတၢ်ကျဲးဘၣ်လိာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျဲးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တခါလၢလံာ် စးထီၣ်သးဝံၤအလီၤခဲ ဘၣ်ဆၣ်တချုးတၢ်ဆၢကတီၢ်အသီ 30 ကတၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်, နၤ ဒီးနီၣ်ရၢၣ်ကွၢ်အံၤ အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢလံာ်တၢ်ကွၢ် လၢတၢ်မၤတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ တသ့ဝဲ, မ့တမ့ၢ် 3. နၤဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ် မ့ၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢလံာ်တၢ်ကွၢ် လၢကမၤတၢ်ကျဲးဘၣ်လိာ်ဆူညါ ဖဲတၢ်ဘျဲးဆဲးအဆၢကတီၢ် အသီ 30 အကတၢ် ဘၣ်ဆၣ် လၢခံၣ်န့ၣ် နၤဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ် ပတုၣ်ကွၢ်လၢတၢ်ကျဲးဘၣ်လိာ် အကျါအကျဲးအခါ. တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်မၤကတၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ် လၢတၢ်ကွၢ် - ARSD 24:05:30:08.15 တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ်အတၢ်ဘျဲးဆဲးအံၤ တၢ်မၤအီၤမ့ၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘး ဖဲတၢ်ဘျဲးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤန့ၣ်ဒီး, နၤ ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် သဲးတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤလၢအစၢၤယၢ်လိာ်သး လၢအ - 1. ဘၣ်တၢ်ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤ ခီဖျိ နၤ ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အပူၤခၢၣ်စး ခံၣ်ယၢ်ပၤလၢ လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢ ကဆဲးလီၤမံၤလၢကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အဂီၢ်, ဒီး 2. ဘၣ်တၢ်ဒုးလူၤဟံးမၤထွဲအံၤ ဖဲကီၢ်စံးကွၢ်ဘျီ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်ဘျီ ဖဲကီၢ်အမဲကရၢၤပူၤသ့ဝဲ. နၤ ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အံၤ မ့ၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်မၤကတၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ် ဖဲတၢ်ဘျဲးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခါန့ၣ်, နၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘၣ်ပတုၣ်ကွၢ် တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ ဖဲတၢ်ဆဲးလီၤမံၤမဲ တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအံၤအပူၤဝံၤ 3 သီအတီၢ်ပူၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသး အံၤ	တၢ်ဂ့ၢ်ဒိၣ်တီ လၢတၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျဲးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် - ARSD 24:05:30:09.05 မ့တမ့ၢ်လၢ ပုၤပုၣ်ယုၣ်အကတၢ် အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်, နၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်လၢအသ့ထီၣ် တၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျဲးသဲးအိၣ်အသိးအံၤ ဟံးဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဖၣ် ဖဲတၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျဲးသဲးအိၣ်အသိးအပူၤ လၢတၢ်တဟံးဖျါထီၣ်အံၤ ဖဲတၢ်ဆဲးလီၤတၢ်သ့ၣ်တမံးတမ့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျဲးသဲးအိၣ်အသိး တသ့ဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲနမ့ၢ်တတူၢ်လိာ်တၢ်ဆၢတံာ်ဒၣ်လဲာ်န့ၣ်, တၢ်ဆၢတံာ်အံၤ အိၣ်ဒီးအတၢ်စၢၤယၢ်လၢအဖိးသဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်ပတံသကွၢ်ကညး တၢ်ဆၢတံာ်န့ၣ်, တၢ်အံၤတၢ်တစးထီၣ်မၤအီၤ ပၢတုၤလၢ တၢ်ပတံသကွၢ်ကညးကတၢ်တစုန့ၣ်လီၤ. ညီၣ်န့ၣ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ကဲခၢၣ်စးန့ၣ်အံၤ ခီဖျိ ပီၤရီၤန့ၣ်လီၤ.
တၢ်အဘူးအလဲ	ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘၣ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါနၤ ဘၣ်ယးသဲး ဒီးတၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ်လၢအဘၣ်ထွဲအဂီၢ်တဖၣ် အဘူးအလဲလၢအစၢၤ လၢတၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ ဖဲလီၤကဝီၤပူၤ, ဖဲလၢ - 1. နၤယုထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲးအခါ, မ့တမ့ၢ် 2. နၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်အံၤ ဆိးထီၣ် တၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျဲးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးတမ့ၢ်အဂီၢ်အခါ မိၢ်ပတၢ်ကအံၤ ဒီးလဲပီၤရီၤတဂၤ လၢအနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲအပူၤ. လၢပီၤရီၤအဘူးအလဲအဂီၢ်အကျါဆူညါအဂီၢ် ကွၢ်အီၤလၢလၢတက့ၢ်.
ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲး	တၢ်ဆၢတံာ် လၢခံၣ်ကတၢ် တၢ်ဆၢတံာ်လၢ အဘၣ်တၢ်မၤအီၤ ဖဲတၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢခံၣ်ကတၢ် သန့က့, ပုၤပုၣ်ယုၣ်ဖဲတၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ်အပူၤတဂၤလၢလၢအံၤ ပတံသကွၢ်ကညး တၢ်ဆၢတံာ် လၢကီၢ်ထံအတၢ်ဖိးတၢ်မၤအိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ထံအတၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ် - 34 CFR 300.516; ARSD 24:05:30:11 ပုၤလၢအပုၣ်ယုၣ်ဖဲ တၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျဲးသဲးအိၣ်အသိး (နၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်) လၢအတသ့ၣ်မံးမုၢ်ဒီး တၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ် ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါအတၢ်ယုထီၣ်န့ၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဆၢတံာ်တဖၣ် (ပုၤယုၣ်ဒီး တၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်သိၣ်ယီၣ်သီယီၣ် အတၢ်ဖိးတၢ်မၤအကျါအကွၢ်တဖၣ်) အံၤအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဟံးစိ ကီၢ်ထံအတၢ်ဖိးတၢ်မၤ လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်စံးညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျဲးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးတမ့ၢ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖိးတၢ်မၤအံၤ တၢ်ဟံးစိအီၤဆူ ကီၢ်စံးကွၢ်ဘျီ လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢကစံးညီၣ်ဒိကနၣ် သဲးတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ကွၢ်ဘျီ လၢကီၢ်အမဲကရၢၤအပူၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသး တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ်အိၣ်ဝဲထဲလဲၣ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤအဖုၤကရၢလၢ အဆၢထီၣ်သဲစးတၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်အသီ 30 စးထီၣ်ဖဲ မုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီလၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် အပဒိၣ် မၤတၢ်ဆၢတၢ်လၢ ကဆိးထီၣ် ကွီၢ်ထံတၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲကွီၢ်ထံတၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ်အပူၤန့ၣ်, ကွီၢ်ဘျီၣ်အံၤ -

1. ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ် လၢတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်လိာ်ကွီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်,
2. ကန့ၢ်ဟူဘၣ်အါထီၣ် တၢ်အုၣ်သး ဖဲပုၤပုၤဃုာ်ဃုာ်ထီၣ်ဝဲအခါ, **ဒီး**
3. ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢအတၢ်ဆၢတၢ်လၢ တၢ်အုၣ်သးလၢအဂ့ၢ်န့ၢ်တၢ်အဂၤအဖီခိၣ်န့ၣ်, ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်မၤစၢၤလၢ ကွီၢ်ဘျီၣ်အတၢ်ဆၢတၢ်လၢ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ.

တၢ်အိၣ်သးလၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အပူၤအံၤ တၢ်တြီၤဃာ် မ့တမ့ၢ် ဟံးပနီၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်ဘျီၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤ လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ဖး, 1990 ပုၤအမဲၤရဲၣ်ကၤဖဲအိၣ်ဒီးကွၢ်ကွၢ် သဲစး, 1973 တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤသဲစး တၢ်ဘျီၣ်သဲစးအိၣ်တီ V, မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်တၢ်ဘျီၣ်သဲစးအဂၤ လၢအဒိသးဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ကွၢ်တဖၣ် အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဖီလၢ သန့ၤကွၢ် တချုးလၢတၢ်ဆိးထီၣ် ကွီၢ်ထံတၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ် လၢတၢ်ဘျီၣ်သဲစးတဖၣ်အံၤအဖီလၢ လၢကယုဒီးန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤ လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢအခါန့ၣ်, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ် ဒ်တၢ်ဘျီၣ်သဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ကဆိးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျီၣ်သဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညှိတမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်လၢကွၢ်ဝဲ တုၤလၢအကလိာ်ဘၣ်ဝဲလၢ သဲစးအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအံၤ တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤအီၤ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) တစုန့ၣ်လီၤ.

ပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲတဖၣ် - 34 CFR 300.517; ARSD 24:05:30:11.01

ဖဲသဲစးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢတခါလၢလၢန့ၣ်, ကွီၢ်ဘျီၣ်ဟ့ၣ်ကန့ၢ် ပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲ လၢအကြးအဘၣ် လၢအတၢ်ဆၢတၢ်သဘျုးအပူၤ ဒ်တၢ်အဘူးအလဲ **လၢကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ** ဖဲနမ့ၢ် ပုၤပုၤဃုာ် လၢအမၤန့ၢ်တၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျီၣ်ဆဲးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အံၤ တၢ်တဟ်အီၤဒ်အမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအီၤ ဒ်တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကွီၢ်ဘျီၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအစၢၤတခါအသိးဘၣ်, ဒီးတၢ်တဟ်ပနီၣ်စ့ၢ်ကီးအီၤ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ အတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကွီၢ်ဘျီၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ ပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲ အတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်.

လၢတၢ်ဆၢတၢ်သဘျုးအပူၤန့ၣ်, ကွီၢ်ဘျီၣ်အံၤ ဟ့ၣ်ကန့ၢ် ပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲ လၢအကြးအဘၣ် ဒ်အမ့ၢ် အဘူးအလဲလၢကီၢ်စံၣ် ကူသ့ဝဲကျိၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်လၢအမၤန့ၢ်တၢ်တခါအသိး

လၢကွီၢ်ဘျီၣ်ကလိာ်ဘၣ်ဝဲလၢနပီၢ်ရီၤကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ ဖဲလၢနပီၢ်ရီၤဆိးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျီၣ်သဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ညှိတမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် သဲစးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢအဟံးထွဲထီၣ်အံၤ လၢတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်, အဂ့ၢ်အဝီတအိၣ် မ့တမ့ၢ် လၢအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိတအိၣ်အခါ မ့တမ့ၢ် ဖဲနပီၢ်ရီၤအံၤ မ့ၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ်ဆူညါ ဖဲလၢတၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ်အံၤ ကဲထီၣ်တၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်, အဂ့ၢ်အဝီတအိၣ် မ့တမ့ၢ် လၢအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိတအိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဆၢတၢ်သဘျုးအပူၤန့ၣ်ယ ကွီၢ်ဘျီၣ်အံၤ ဟ့ၣ်ကန့ၢ် ပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲ လၢအကၢၤအဘၣ် ဒ်အမ့ၢ် အဘူးအလဲလၢကီၢ်စံၣ် ကူသ့ဝဲကျိၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကွၢ်လၢအမၤန့ၢ်တၢ်တခါအသိး **လၢကွီၢ်ဘျီၣ်ကလိာ်ဘၣ်ဝဲလၢနပီၢ်ရီၤကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ**, ဖဲလၢနတၢ်ဃုထီၣ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျီၣ်သဲစးအိၣ်အသိး မ့တမ့ၢ် သဲစးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢအဟံးထွဲထီၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်အီၤ လၢတၢ်ပညိၣ်တကြးတဘၣ်တခါလၢလၢအဂီၢ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်မၤတံာ်တံာ်တၢ် ဒ်သိးကဒးကဲထီၣ် တၢ်စဲၤခံလၢတၢ်တလိာ်ဘၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် မၤအါထီၣ် တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ်အဘူးအလဲ လၢတၢ်တလိာ်ဘၣ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်ပုၤပုၤဃုာ် လၢအမၤန့ၢ်တၢ်န့ၣ်, ကွီၢ်ဘျီၣ်ကမၤစၢၤလီၤ ပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲ လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ, ဖဲလၢကွီၢ်ဘျီၣ်မ့ၢ်ထီၣ်ဝဲလၢ ဖဲသဲစးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ်အပူၤန့ၣ်, နၤ မ့တမ့ၢ် နပီၢ်ရီၤအံၤ -

1. မၤစဲၤခံ တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီၣ်အတၢ်ဘျီၣ်ဆဲးလၢခံကတၢ် လၢတအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အဝီအခါ,
2. နပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲအံၤ အါန့ၢ်ဒီး တန့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤအဘူးအလဲ လၢတကြးတဘၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဃုအီၤ ဒီဖျိပီၢ်ရီၤလၢအလီၤပလိာ်သး ဖဲပုၤတဝုၤလၢ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအလီၤပလိာ်သးတဖၣ်အဂီၢ်အခါ,

	3. တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ တၢ်စူးကါအီၤ၊ ဒီးသဲစးတၢ်တီၢ်စၢၤမၤစၢၤ လၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ ခီဖျါ နပီၤရီၤအံၤ အါတလၢ လၢတၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ်အတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်အခါ၊ မ့တမ့ၢ် 4. နပီၤရီၤအံၤ တဟ့ၣ်လီၤကွီၢ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကြးအဘၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤလီၤအဘူးအလဲအံၤ တဘၣ်ထွဲဒီး သဲစးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ်တခါလၢလၢ ဖဲကွီၢ်ဘျီၣ်မ့ၢ်ထံၣ်ဝဲလၢ ကီၢ်စံၣ် ကူၣ်သ့ဝဲကျိၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်အံၤ မၤစဲၤခံ သဲစးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၢ် အတၢ်ဘျၢသ့လၢခံကတၢၢ် လၢအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အဝီ မ့တမ့ၢ် ဖဲတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ)အခါန့ၣ်လီၤ.
လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး လၢအချ့.	တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးလၢအဆိအချ့အတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤ စးထီၣ်သး ထဲဒၣ်ဖဲလၢ တၢ်မၤတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် အတၢ်ဃုထီၣ် လၢအပၣ်ဃုဒီး 1) တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီၣ်ဃီၣ်အတၢ်ဟ်လိာ်ကျဲ, မ့တမ့ၢ် 2) တၢ်အိၣ်ဖျါလၢအဆၢတၢ်ဖိသၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါ, မ့တမ့ၢ် 3) LEA နၣ်ဝဲလၢ တၢ်ပၤဃုာ် တၢ်ဟ်လိာ်ကျဲ ဖိသၣ်လၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ် ဖျါလၢကကဲထီၣ် တၢ်ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံး ဖိသၣ် မ့တမ့ၢ်ပၤအဂၤတဖၣ် ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်သ့ဝဲအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၤလၢအချ့တဖၣ်အံၤ တၢ်ပတုၢ်အီၤ ခီဖျါတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတသ့ဘၣ်.

တၢ်ဃုထံၣ်န့ၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ် ဆူပၤကူၣ်လိာ်တၢ်ဖိကရူၢ် ဒီးကမျၢၢ်တဖၣ်အိၣ်

ဖဲတၢ်မၤဟးဂီၤကွံာ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့တခါလၢလၢ ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်, ကီၢ်စံၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲၤဒၢးအံၤ ကဘၣ်ဆုၢ်ဃီ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ အတၢ်ဃုထံၣ်န့ၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ် ဆူကီၢ်စံၣ် ပၤကူၣ်လိာ်တၢ်ဖိကရူၢ်အအိၣ်ဒီး ဒီးရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဃုထံၣ်န့ၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ် ဒ်သိးကမျၢၢ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ဆုၢ်ခီ မိၢ်ပၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်

တၢ်ဆုၢ်ခီမိၢ်ပၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဖဲပၤဒိၣ်တုၢ်သးန့ၣ်ကတီၢ်

34 CFR 300.520; ARSD 24:05:30:16.01

ဖဲဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲးကွဲးအံၤ အသးန့ၣ်မုၢ်ပုၤထီၣ် တဆံးဃိးန့ၣ် လၢအမ့ၢ် ပၤဒိၣ်တုၢ်သးန့ၣ်အခါ (လၢတပၣ်ဃုာ်ဒီး ဖိသၣ်အိၣ်ဒီးကွဲးကွဲး လၢတၢ်ဟ်ပတုၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူပၤဃုာ်အဂၤ)န့ၣ်, တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢခဲလၢကအံၤ တၢ်ကဆုၢ်ခီအီၤ လၢနအိၣ် ဆူနဖီအိၣ်တုၢ်တဂၤအအိၣ် သနၣ်က ကီၢ်ရဲၣ်ကွီၢ်အံၤ ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤ နဖီဒိၣ်တုၢ် ဒီးန့ၣ်ခံၤလၢက တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်လိာ်ဘၣ်အီၤ ဖဲတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီအဖီလၢန့ၣ်လီၤ.

နဖီအံၤ တၢ်မ့ၢ်ဖိၣ်ဃာ်အီၤ ဖဲပၤဒိၣ်တုၢ် မ့တမ့ၢ် ပၤသးစၢ်, ကီၢ်စံၣ်, မ့တမ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤ တၢ်ဘျီဘၣ်သကံာ်ပဝးအလီၢ်န့ၣ်, တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢခဲလၢကအံၤ တၢ်ကဆုၢ်ခီအီၤဆူနဖီအအိၣ် ဖဲအသးန့ၣ်ပုၤထီၣ် 18 လၢအမ့ၢ်ပၤဒိၣ်တုၢ်သးန့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ရဲၣ်ကွီၢ်အံၤ ကဘၣ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဖိသၣ် ဒီးန့ၣ် ဘၣ်ဃးတၢ်ဆုၢ်ခီအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ကီၢ်စံၣ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိး, ဖိသၣ်လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲတဂၤ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢတၢ်တပတုၢ်အီၤ မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူ ပၤဃုာ်အဂၤတဂၤ ခီဖျါကွီၢ်ဘျီၣ်အခါ တၢ်မ့ၢ်ဆၢတၢ်အီၤလၢ **တအိၣ်ဒီး**တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ ကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၤ ဘၣ်ဃးဒီး အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ်ဒီး, ကီၢ်ရဲၣ်ကွီၢ်အံၤ ကြးဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါ မိၢ်ပၤ မ့တမ့ၢ် ဖဲလၢမိၢ်ပၤမ့ၢ်တချုးတဒးအခါ မိၢ်ပၤကွီၢ်ထွဲဖိသၣ် လၢကကဲခၢၣ်စးန့ၣ် ဖိသၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်သးစၢ်ဆၢ ဖဲဖိသၣ်အကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်မံာ်ဖျါာ်လၢတၢ်ကွဲးဖျါာ်အီၤ ဒီးအခီပညီတဖၣ်

ARSD – South Dakota တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် ဖဲ South Dakota ပုၤဒုးအိၣ်ထီၣ်သဲးတၢ်ဘျုး အတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်သဲးတၢ်ဘျုး တၢ်ဃုာ်ညါမၤလိပုၤကူၣ်လိာ်တၢ်ကရၢ ပုၤယဲၤသန့အပူၤ - <http://sdlegislature.gov/Rules/DisplayRule.aspx?Rule=24:05>.

တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤဃုာ်သကံာ်ပဝးအတၢ်တၢ်ကျဲၤ (BIP)–မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲသကံာ်ပဝးအတၢ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်တၢ်ကျဲၤတခါ လၢအသိၣ်လိ တၢ်ဆိတလဲအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ် ဒီးပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဂ့ၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ် ခီဖျါတၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ် သကံာ်ပဝးလၢတၢ်ဘၣ်သးအီၤ လၢအကျဲၤအကျဲၤလၢအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးနီၤနီၤကွဲးဂီၤတဆူၣ်တကျဲၤ - ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးနီၤနီၤကွဲးဂီၤတဆူၣ်တကျဲၤန့ၣ် အခီပညီမ့ၢ် ဖိသၣ်လၢ တၢ်သမံသမိးထံအီၤ ၆ §300.304 တုၤ 300.311 အသိး လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်တသ့တဘျုး, တၢ်န့ၣ်ဟူၤအဂံၢ်စၢ် (ပုၤဃုာ်ဒီးတၢ်တန့ၣ်ဟူၤတၢ်), တၢ်ကတိၤ မ့တမ့ၢ် ကျိာ်အဂံၢ်စၢ်, တၢ်ထံၣ်အဂံၢ်စၢ် (ပုၤဃုာ်ဒီး မံာ်ချဲတထံၣ်တၢ်), သးတၢ်တူၢ်ဘၣ် အတၢ်မၤတၢ်တၢ် လၢအနး (ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤဖဲအံၤ ဒ်အမ့ၢ် "သးတၢ်တူၢ်ဘၣ် အတၢ်မၤတၢ်တၢ်"), ဃံကွဲးအဂံၢ်စၢ်, အိၣ်ထံၣ်စၢ်, ခိၣ်န့ၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံး လၢနးနး, ဆူၣ်ချ့အတၢ်ဂံၢ်စၢ်လၢအဂၤ, တၢ်မၤလိအတၢ်တသ့တဘျုး လီၤလီၤဆီဆီ, န့ၣ်ဃာ်မံာ်ချဲတထံၣ်တၢ်, မ့တမ့ၢ် ကွဲးအါမၤ, ဒီးလၢတၢ်အံၤအယီ မ့ၢ်ပုၤလၢအလိာ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

CFR – ကီၢ်စၢၤဖျါာ်တၢ်ဖိးတၢ်မၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်

တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ - တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၤန့ၣ် အခီပညီမ့ၢ် တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤလၢလၢပုၤပုၤ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟူၤတၢ်ဂဲၤ လၢတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤဘၣ်တၢ်ဃုထီၣ်အီၤ.

မုၢ်န့ၣ် - အခီပညီမ့ၢ် လံာ်န့ၣ်လံာ်လၢအမုၢ်န့ၣ် ဖဲလၢတၢ်တဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤမုၢ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကိုထီၣ်အမုၢ်န့ၣ်အခါ.

ဒ်တၢ်ဘျုးသဲးအိၣ်အသိး - သဲးအတၢ်ကတိၤ လၢအခီပညီမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤအကျဲၤအကွဲးတဖၣ် လၢအဒိသဒါပုၤတဂၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်. ဖဲတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီအပူၤန့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဒ်တၢ်ဘျုးသဲးအိၣ်အသိးန့ၣ် အခီပညီမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤအကျဲၤအကွဲး အတၢ်ဒိသဒါလၢတၢ်လိာ်ဘၣ်အံၤအံၤ ဘၣ်တၢ်လူၤတိၤမၤထွဲအီၤ, ဒီးဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကီၢ်အီၤ ဖဲတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိၣ်ကန့ၣ်အကျဲၤအကျဲၤအပူၤ (အဒိ - 'တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတဖၣ် ဒ်တၢ်ဘျုးသဲးအိၣ်အသိး' ဒီး 'တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိၣ်ကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျုးသဲးအိၣ်အသိး').

ဟံၣ်ဖိးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ခွဲးယာ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ခူသ့ၣ်သဲး (FERPA) - မ့ၢ်ကီၢ်စၢၤဖျါာ်တၢ်ဘျုးသဲး လၢအဒိသဒါကီၢ်ဖိနီၤတဂၤကူၣ်သ့တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါန့ၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ကလီ လၢအကြးအဘၣ် (FAPE) - တၢ်ကတိၤ 'ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ကလီ လၢအကြးအဘၣ်' မ့တမ့ၢ် FAPE အံၤ အခီပညီမ့ၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ မ့တမ့ၢ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် လၢ - ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ, လၢတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ ဒီးတၢ်အံးထွဲကွဲးထွဲအဖီလၢာ်, ဒီးတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဃုအဘူးအလဲ, တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ **ကီၢ်စံၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ခါးကရၢ (SEA)** အတၢ်ဟံၣ်ပတီၢ်တဖၣ်, ပုၤဃုာ်ဒီး ကတိၤဆီကီၢ်, တီၤဖျါကီၢ်, မ့တမ့ၢ် တီၤထီၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ လၢအကြးအဘၣ် လၢကီၢ်စံၣ်ပုၤဃုာ်မၤသကံးတၢ်, ဒီးဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ လၢအလီၤပလိာ်သးဒီး ပုၤနီၤတဂၤစၢၤစၢၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (IEP).

တၢ်သမံသမိးမၤကွဲး သကံာ်ပဝးလၢအဘျုးအိၣ် (FBA) - တၢ်ဖိးတၢ်မၤအကျဲၤအကျဲၤတခါ လၢအထၢဖျါာ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၤ သကံာ်ပဝးလၢအဘျုးအိၣ် (အတၢ်ပညိၣ်) ဒ်သိးကကွဲး တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤဃုာ်သကံာ်ပဝးတၢ်တၢ်ကျဲၤ လၢအတုၤလီၤတီၤလီၤအဂီၢ်.

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်သမံသမိးထံ လၢအသဘျုး - န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် န့ၣ် **IEE** လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲအီၤ ဖဲန့ၣ်တသးလီၤပလိာ်ဒီး တၢ်သမံသမိးထံ လၢအဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤ ခီဖျါကီၢ်ရဲၣ်ကီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

နီၤတဂၤစၢၤစၢၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်တၢ်ကျဲၤ (IEP) - လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါလၢ မိၢ်ပၤဒုးအိၣ်ထီၣ်ဃုာ်အီၤ အစ့ၤကတၢ်တန့ၣ်တဘျုး ဃုာ်ဒီးကီၢ်အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် လၢအပုၤဃုာ်ဒီး တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ ဆူၣ်သ့လၢအိၣ်ဒီးကွဲးကွဲးတဖၣ်အဂီၢ်.

IEP ကရူ - ပုဂ္ဂလိကစုစုကရူ လာအမတ်ဆာတဲ ဘဉ်ဃးဒီး ဖိသုဉ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲးတဖၣ် အတၢ်ဟံပနီၣ်, တၢ်သမံသမိးထံ, တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကွဲး, ဒီးတၢ်ဟံလီၢ် ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အကြးအဘၣ် လၢအကလီၤ ဒီးမ့ၢ်ပုၤလၢ အဒုးအိၣ်ထီၣ်, ကွဲးထံကွဲးဆး, ဒီးကွဲးကဒါကွဲး ဖိသုဉ် IEP တဖၣ်.

ကတိၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် (IAES) - တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကွဲး လၢအလီၤဆီလီၤသးဒီး ဖိသုဉ် အ IEP ဖဲလၢဖိသုဉ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ညီၣ်လံာ်ညီၣ်သိၣ်ဒိဆူညါ ဒီးဒီးန့ၣ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဟ့ၣ်ပျဲဖိသုဉ်လၢ ကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒ်သီးတုၤထီၣ်ဘးဆူ ဖိသုဉ်တနံၣ်တဘျီ IEP တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်တဖၣ်. ဖိသုဉ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကွဲးအံၤ ဖဲကတိၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢ အပုၤဃုဒီး တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

လီၢ်ကဝီၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ခၢၣ်စးကရူ (LEA) - ကီၢ်ရၢၣ်ကွဲး မ့တမ့ၢ် ပဒိၣ်အပုၤန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမီၤအဂၤ လၢဝဲၤကျိၤ လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒီဖျိပဒိၣ် အတၢ်အံးထွဲကွဲးထွဲအဖီလၢ လၢတၢ်ပညိၣ်လၢကဟ့ၣ်လီၤ ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ လၢအကလီၤ ဖဲလီၢ်ကဝီၤပုၤ လၢအဟ့ၣ်လီၤစုၣ်ကီး ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် ဆူဖိသုဉ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲးကွဲး ဖဲ South Dakota ကီၢ်စုၣ်ပုၤ.

တၢ်နီၤဖး (ခ) - IDEA တၢ်သိၣ်တၢ်သီအကူၢ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအံၤ ဆူဖိသုဉ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲးကွဲး 3 - 21 နံၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.

တၢ်နီၤဖး (ဂ) - IDEA တၢ်သိၣ်တၢ်သီအကူၢ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအံၤ ဆူဖိသုဉ်လၢ အိၣ်ဖျဲၣ်တုၤနံၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့ (PII) - န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖျိတမံၤလၢလၢ လၢအဟံပနီၣ် ပုၤနီၢ်ကစၢ်လီၤလီၤဆီဆီတဂၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် - တၢ်ဝံစိၣ်တီဆူ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်, တၢ်ဘျီဘၣ်ကွဲး ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂၤ ဘၣ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်အံၤ ဒ်သီးကမၤစၢၤဖိသုဉ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲးကွဲး ဒ်သီးကဒီးန့ၣ်တၢ်န့ၣ်ဘျးလၢကူၣ်သ့လီၤဆီအအိၣ်.

ကွဲးထီၣ်မုၢ်နီၢ် - မုၢ်နီၢ်တနံၣ်လၢလၢ လၢအပုၤဃုဒီးမုၢ်နီၢ်တတံၤ လၢဖိသုဉ်တဖၣ် ထီၣ်ကွဲးလၢတၢ်သိၣ်လိအတၢ်ပညိၣ်အဂီၢ်. ကွဲးထီၣ်မုၢ်နီၢ်အံၤ အိၣ်ဒီးအခီပညီ လီၤပလီၢ်သး လၢဖိသုဉ်လၢကွဲးလၢကွဲးအဂီၢ် ပုၤဃုဒီး ဖိသုဉ်တဖၣ် လၢအိၣ် မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးကွဲးကွဲးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

SDCL – South Dakota တၢ်သုးကျဲးရဲၣ်ကျဲးတၢ်ဘျးသဲးစးတဖၣ်

ကီၢ်စုၣ် ခၢၣ်စးကရူ ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ (SEA) - ကီၢ်စုၣ်ကူၣ်သ့ကမံးတံၢ်မိၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် ခၢၣ်စးကရူ မ့တမ့ၢ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂၤ လၢအအိၣ်ဒီး ဂံၢ်ခိၣ်ထံးမူဒါ လၢကီၢ်စုၣ် အတၢ်အံးထွဲကွဲးထွဲ ဘဉ်ဃးဒီး ကမျါၢ် တီၤဖျိကွဲးဒီး တီၤခၢၣ်သးကွဲးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ - တၢ်သိၣ်လိလၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အံၤ လီၤလီၤဆီဆီ လၢမိၢ်ပၢ်တဘၣ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ ဒ်သီးကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး ဖိသုဉ်အိၣ်ဒီးကွဲးကွဲး အတၢ်လိၣ်ဘၣ်လီၤလီၤဆီဆီ ပုၤဃုဒီး တၢ်သိၣ်လိ လၢအဘၣ်တၢ်မၤအံၤ ဖဲတီၤဒီးပုၤ, လၢဟံၣ်, လၢတၢ်ဆါဟံၣ်တဖၣ် ဒီးဖျိမိၢ်မၤကွဲးတဖၣ်, ဒီးဖဲတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲးအဂၤတဖၣ် ဒီးတၢ်သိၣ်လိ နီၢ်ခိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့. တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီအံၤ ပုၤဃုဒ်စုၣ်ကီးဒီးတၢ်အိၣ်သးလၢလၢတၢ်ခါလၢလၢ - တၢ်ကတိၢ်-ကျိၣ် တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးအတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအဂၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်, ဖဲလၢတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအံၤ တၢ်မုၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအံၤဒ်အမ့ၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ အါန့ၣ်ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် လၢကီၢ်စုၣ်အတၢ်ဟံပနီၣ်အဖီလၢ, တၢ်လဲၤတၢ်ကွဲးအတၢ်သိၣ်လိ, ဒီးတၢ်စုၣ်သ့ခိၣ်ဘၣ်အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့.

တၢ်ဆူခိၣ်အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် - တမၤဘၣ်လီၢ်ဖိဒု အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢဖိသုဉ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲးကွဲးအဂီၢ် လၢ (1) အဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အံၤ ဖဲတၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျဲး လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အစၢတဖၣ် လၢအပညိၣ်ဃာ်တၢ် ဒ်သီးတၢ်ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် တၢ်မၤလီၤလံာ်လဲၣ် ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘး လၢဖိသုဉ်လၢအိၣ်ဒီးကွဲးကွဲးတဖၣ်အဂီၢ် ဒ်သီးကရဲၣ်ကျဲးန့ၣ် ဖိသုဉ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ စးထီၣ်လၢကွဲး တုၤဃီဆူဖျိကွဲးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် ပုၤဃုဒ်ဒီး တီထီၣ်ကွဲးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအဒုးပုၤဃုဒ်ပုၤကွဲးကွဲး (ပုၤဃုဒ်ဒီး တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအံၤ), ပုၤဒိၣ်တုၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဆူညါ, ပုၤဒိၣ်တုၤတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ, တၢ်အိၣ်ဆိးလၢတၢ်သဘျုးအပူ, မ့တမ့ၢ် ပုၤတဝၢ်အတၢ်ဟံဖျိမၤသကိး, (2) ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ ဖိသုဉ်တဂၤစုၣ်စုၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်အဖီခိၣ် လၢအဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး ဖိသုဉ်အတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်တဖၣ်, အတၢ်ဘၣ်သးတဖၣ်, ဒီးအတၢ်သ့ၣ်စၢၤဆၢသးစၢၤဆၢတဖၣ် ဒီးပုၤဃုဒ်ဒီး - တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လီၤ, တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်, ပုၤတဝၢ်အတၢ်လဲၤဒီဖျိတဖၣ်, တၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒီးဖျိကွဲးပုၤဒိၣ်တုၤအတၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤ အတၢ်တိၢ်ဟံတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တၢ်အိၣ်မူ အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ သးသမူတၢ်ဖဲတၢ်မၤ အတၢ်သမံသမိးထံ ဖဲအကြးဝဲဘၣ်ဝဲအခါ.